

নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আলোচনী

৯৪

১৯৮৮-৮৯ নবম সংখ্যা

সম্পাদক —
হুজুৰত আমিন

নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আলোচনী

নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র একতা সভাৰ বছৰেকীয়া প্ৰকাশ

চন ১৯৮৮-৮৯ ইং

★ ৯ম বছৰ ★

★ ১৯৮৮-১৯৮৯ ★

★ ৯ম সংখ্যা ★

তত্ত্বাবধায়ক—
মিৰ্জা হামিদ,

সম্পাদক—
হুজুৰত আমিন,

নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আলোচনী

নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বছৰেকীয়া প্ৰকাশ

চন ১৯৮৮-৮৯ ইং

★ সম্পাদনা সমিতি—

অধ্যক্ষ— আব্দুছ ছাত্তাৰ আহমেদ, [সভাপতি]

উপাধ্যক্ষ— মোজাম্মেল হুছেইন, [উপ-সভাপতি]

অধ্যাপক— মিৰ্জা হামিদ [তত্ত্বাবধায়ক]

সম্পাদক— হজ্জৰত আমিন

বফিকুল ইছলাম (সদস্য)

★ বেটুপাত— উপসাগৰীয় যুদ্ধৰ প্ৰতীক

পৰিকল্পনা— এ, এছ, আহমেদ, [অধ্যক্ষ]

অংকন— আবু ছায়েদ আহমেদ, (অধ্যাপক)

★ মুদ্ৰা লিখক— মাষ্টাৰ প্ৰিণ্টাৰ্চ, কলগাছিয়া ★

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ—

আলোচনীখন প্ৰকাশৰ প্ৰতিটো খোজতেই বিভিন্নজনৰ পৰা পোৱা সহায় তথা আন্তৰিকতাক মই কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম। বিশেষকৈ মাননীয় অধ্যক্ষ আব্দুছ ছাত্তাৰ আহমেদ, উপাধ্যক্ষ মোজাম্মেল হুছেইন, আলোচনী বিভাগৰ তত্ত্বাবধায়ক মিৰ্জা হামিদ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিভাগীয় সম্পাদক, সম্পাদিকাসকল, লেখক-লেখিকাসকল, সমূহ ছাত্ৰ ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীসকল, মাষ্টাৰ প্ৰিণ্টাৰ্চ, মালিক আৰু সমূহ কম্বীৱন্দলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

সম্পাদক — আলোচনী বিভাগ।

চিৰাম্ভাৰ চহৰাৰেচীয়াৰ ভীৰৱ্যচাৰ

শকাব্দ ১৯৮৮ চনৰ ১২ চৈধ্য মাহৰ ১২ তাৰিখে প্ৰকাশিত

১২ চৈধ্য মাহৰ ১২

—গুৰুত্ব—

নৱজ্যোতি কলেজৰ ১৯৮৮-৮৯ ইং চনৰ আলোচনীখন প্ৰকাশৰ পথত বুলি জানি সুখী হলেঁ।

আমাৰ সমস্যা সংকুল সমাজত সুস্থ মানবীয় জীৱনৰ কথা কল্পনা কৰিবলৈকে আমাৰ মনত এতিয়া দ্বিধা হয়। নতুন পুৰুষৰ প্ৰতি আমাৰ সন্নিহিত বাহিৰে দিবলৈ আমাৰ একো নাই। আমি আশা কৰোঁ সংস্কাৰ আৰু সুস্থ মানৱতাবোধেৰে তেওঁলোকে সমাজক পৰিষ্কাৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিব, সকলো বাধাৰ লগত দৃঢ়তাৰে যুদ্ধ কৰিব। তেওঁলোকেহে আমাৰ বাবে নতুন পথ নিৰ্ণয় কৰিব পাৰিব। তেওঁলোকৰ সাহিত্য তাৰেই মাধ্যম হওক।

কলগাছিয়া অঞ্চল অসমৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজৰ ঐক্য-সম্প্ৰীতিৰ নিদৰ্শন। আগামী সমাজত কোনো গোষ্ঠী পিছ পৰিব বা হেঁচা খাই নাথাকে। সমতা আৰু সহযোগিতাৰ আৰ্হি নৱজ্যোতি কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে দাঙি ধৰি সকলোকে অনুপ্রাণিত কৰক।

ডঃ হীৰেন গোহাঁই

প্ৰতিভা

বিষয়—	লিখক—	পৃষ্ঠা
১। পৰাজিত নায়ক (চুটি গল্প)	লাল মামুদ	১—৬
২। জীৱন যুদ্ধত মৃত্যু	জালাল উদ্দিন আহমেদ	৭—১০
৩। আমি আৰু আমাৰ সমাজ	নুৰুন নেহাৰ	১০—১৪
৪। বেকাৰ	ইমান হুছেইন	১৬—১৭
৫। ব্যৰ্থ জীৱন	শ্বেখ আঃ মান্নাফ	১৭—২০
৬। গাধ (গল্প)	ছাইজাহান আহমেদ	২০—২১
৭। ধৈৰ্য্য	মিচ জুবৈদা হানুন	২২—২৪
৮। নাৰীৰ সৌন্দৰ্য্য	আতাউৰ ৰহমান	২৫—২৭
৯। এটোপা চকুলো	ছামচুল আলম	২৭—৩০
কবিতা		
১। মোৰ আইৰ বাবে	আব্দুচ ছামাদ	৩১
২। প্ৰতীক্ষা	নুৰুল ইছলাম আহমেদ	৩১
৩। কাৰ স্বাৰ্থ	জালাল উদ্দিন আহমেদ	৩২
৪। হতাশা	লাল মামুদ	৩২
৫। অতীতৰ স্মৃতি	ছামচুল আলম	৩২
৬। এটি দিনৰ ছুটি ৰূপ	আমজেদ আলী আহমেদ	৩৩
৭। জ্যোতি	আমজেদ আলী আহমেদ	৩৩
৮। স্তম্ভ	মিচ মেহেৰুন নেহা	৩৪
৯। কবিতা	মফিজুল ইছলাম	৩৪
১০। জালামুখী	ছৈয়দ ছাইজাহান আহমেদ	৩৪
১১। তিনিটা ঘৰ	মোঃ জাহিদুল ইছলাম	৩৫
১২। Till you meet	Syed Shahjahan Ahmed	36
১৩। The Coat goes to fetch the Boot	Miss. Anowara Khatun	36

১০	১	১০	১
১১	২	১১	২
১২	৩	১২	৩
১৩	৪	১৩	৪
১৪	৫	১৪	৫
১৫	৬	১৫	৬
১৬	৭	১৬	৭
১৭	৮	১৭	৮
১৮	৯	১৮	৯
১৯	১০	১৯	১০
২০	১১	২০	১১
২১	১২	২১	১২
২২	১৩	২২	১৩
২৩	১৪	২৩	১৪
২৪	১৫	২৪	১৫
২৫	১৬	২৫	১৬
২৬	১৭	২৬	১৭
২৭	১৮	২৭	১৮
২৮	১৯	২৮	১৯
২৯	২০	২৯	২০
৩০	২১	৩০	২১
৩১	২২	৩১	২২
৩২	২৩	৩২	২৩
৩৩	২৪	৩৩	২৪
৩৪	২৫	৩৪	২৫
৩৫	২৬	৩৫	২৬
৩৬	২৭	৩৬	২৭
৩৭	২৮	৩৭	২৮
৩৮	২৯	৩৮	২৯
৩৯	৩০	৩৯	৩০
৪০	৩১	৪০	৩১
৪১	৩২	৪১	৩২
৪২	৩৩	৪২	৩৩
৪৩	৩৪	৪৩	৩৪
৪৪	৩৫	৪৪	৩৫
৪৫	৩৬	৪৫	৩৬
৪৬	৩৭	৪৬	৩৭
৪৭	৩৮	৪৭	৩৮
৪৮	৩৯	৪৮	৩৯
৪৯	৪০	৪৯	৪০
৫০	৪১	৫০	৪১
৫১	৪২	৫১	৪২
৫২	৪৩	৫২	৪৩
৫৩	৪৪	৫৩	৪৪
৫৪	৪৫	৫৪	৪৫
৫৫	৪৬	৫৫	৪৬
৫৬	৪৭	৫৬	৪৭
৫৭	৪৮	৫৭	৪৮
৫৮	৪৯	৫৮	৪৯
৫৯	৫০	৫৯	৫০
৬০	৫১	৬০	৫১
৬১	৫২	৬১	৫২
৬২	৫৩	৬২	৫৩
৬৩	৫৪	৬৩	৫৪
৬৪	৫৫	৬৪	৫৫
৬৫	৫৬	৬৫	৫৬
৬৬	৫৭	৬৬	৫৭
৬৭	৫৮	৬৭	৫৮
৬৮	৫৯	৬৮	৫৯
৬৯	৬০	৬৯	৬০
৭০	৬১	৭০	৬১
৭১	৬২	৭১	৬২
৭২	৬৩	৭২	৬৩
৭৩	৬৪	৭৩	৬৪
৭৪	৬৫	৭৪	৬৫
৭৫	৬৬	৭৫	৬৬
৭৬	৬৭	৭৬	৬৭
৭৭	৬৮	৭৭	৬৮
৭৮	৬৯	৭৮	৬৯
৭৯	৭০	৭৯	৭০
৮০	৭১	৮০	৭১
৮১	৭২	৮১	৭২
৮২	৭৩	৮২	৭৩
৮৩	৭৪	৮৩	৭৪
৮৪	৭৫	৮৪	৭৫
৮৫	৭৬	৮৫	৭৬
৮৬	৭৭	৮৬	৭৭
৮৭	৭৮	৮৭	৭৮
৮৮	৭৯	৮৮	৭৯
৮৯	৮০	৮৯	৮০
৯০	৮১	৯০	৮১
৯১	৮২	৯১	৮২
৯২	৮৩	৯২	৮৩
৯৩	৮৪	৯৩	৮৪
৯৪	৮৫	৯৪	৮৫
৯৫	৮৬	৯৫	৮৬
৯৬	৮৭	৯৬	৮৭
৯৭	৮৮	৯৭	৮

বিষয়—

লিখক—

পৃষ্ঠা—

১। অসমৰ মুছলমান সকলৰ আৰ্থিক শোচনীয়তাৰ কাৰণ	অধ্যাপক শ্ৰীঃ গফুৰ	৩৭—৪৩
২। আৰবী ভাষাৰ আন্তৰ্জাতিক মৰ্যাদা	মোঃ ছোলেমান খান	৪৪—৪৫
৩। Hamlets Procrastination	A.S. Ahmed	৪৭—৪৯
৪। The Gulf crisis	Mozammel Hussain	৪৯—৫২

বিভিন্ন বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন—

১। ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ বছৰেকীয়া প্ৰতিবেদন	খন্দকাৰ বফিকুল ইছলাম	৫৩—৫৫
২। শৰীৰ চৰ্চ্চা বিভাগৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন	হাসমত আলী আহমেদ	৫৬—৫৭
৩। লঘুখেল বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন	বিয়াজ উদ্দিন কিশোৰ	৫৮
৪। তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন	ময়নুল হক	৬০—৬২
৫। সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন	আতাউৰ রহমান	৬৩—৬৫
৬। ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন	মিচ নুৰন নেহাৰ	৬৬
৭। সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা	এম. মোবতুজ আলী	৬৭—৬৮

প্ৰয়োজনীয় তথ্য পাত্ৰিত অভাৱত বছৰেকীয়া খেল ধেমালীৰ ফলাফল দিব নোৱাৰাৰ বাবে
মই বৰ দুঃখিত।

মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতেই

যি সকল মহান ব্যক্তিৰ আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টাত অসমৰ আটাইতকৈ অল্পমত পশ্চিম বৰপেটা অঞ্চলৰ কলগাছিয়াত “নৱজ্যোতি” নামেৰে এখন মহাবিদ্যালয় স্থাপিত হৈছে। যি সকল আমাৰ মাজত এতিয়া নাই সেই সকলৰ মহান আত্মাক মই কৃতজ্ঞতাৰে সোৱৰিছো। আৰু যি সকল ছাত্ৰ ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীয়ে নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মোক বিপুল ভোটৰে জয়ী কৰি সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিবলৈ সুযোগ দিছিল সেই সকললৈ মই মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো।

লগতে ১৯৮০ চনৰ পৰা অসমত আবহু হোৱা তথা কথিত বিদেশী খেদা আন্দোলত ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰতি গভীৰ ভক্তি ৰাখি গণতান্ত্ৰিক আৰু নাগৰিকৰ মৌলিক অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰিবলৈ গৈ নেলী, গহপুৰ, মুকালমুৰা আৰু অসমৰ চুকে কোনে তেজৰ ঢল বোৱাই ভাৰতীয় সংবিধানৰ পবিত্ৰ বেদীত প্ৰাণ বিসৰ্জ্ঞ দিয়া সংখ্যালঘু বীৰ শ্বহীদ সকললৈ মোৰ অশ্রুবিগলিত হৃদয় খুলি শ্ৰদ্ধা-ঞ্জলী নিবেদিছো। লগতে যি সকল মাতৃয়ে নিজৰ বুকুৰ সন্তান, যি সকলে ভাই-ককাইক হেৰুৱালে যি সকল ভাই ভনীয়ে নিজৰ সতী হেৰুৱালে সেই সকললৈ মই সমবেদনাৰ অৰ্ঘ্য

যাচিছো।

লগতে মই স্নিগ্ধ সোণালী প্ৰভাতৰ অপেক্ষাত.....।

জয় আৰু পৰাজয়ৰ সংঘৰ্ষত লিপ্ত মানৱ জীৱন। পৰাজয়ৰ প্ৰাণ আৰু জয়ৰ বিজয় উল্লাসৰ বাবে আমি মানৱ জাতিয়ে সীমাহীন কষ্ট স্বীকাৰ কৰে। ইতিহাসে ইয়াৰ জলন্ত সাক্ষ্য বহন কৰিছে। কিন্তু কোনেও জয়ী আৰু কোনেও পৰাজয়ী? উত্তৰ ইতিহাসেই দিয়ে। কাকনো জয়ী আৰু কাকনো পৰাজয়ী বুলি কম তাক নিৰ্ণয় কৰা অতি দৃঢ় বেপাৰ। জয় আৰু পৰাজয়ৰ তাৎপৰ্য্যনো কি? এই জয় আৰু পৰাজয়ে মানৱ জাতিক কেনে প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিছে সেইটোও এটা অন্য বেপাৰ।

বিংশ শতিকা! এটি স্মৰণীয় শতিকা। এই শতিকাতেই আমি দেখা পাওঁ জয় আৰু পৰাজয়ৰ এক দীঘলীয়া ইতিহাস। প্ৰথম বিশ্ব যুদ্ধত মৃত ১০ নিযুত লোকৰ তেজেৰে জয়ী হ'ল কোন? দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ ৫৫ নিযুত লোকৰ কেচা তেজেৰে বাঙালী পতাকা উৰুৱাই কোনে গালে বিজয়ৰ গান। হিবোচীমা আৰু নাগাচাকিত বোমা বিস্ফোৰণ কৰি কোনে উপভোগ কৰিলে বিজয়ৰ আনন্দ। আজি আমেৰিকা জয়ী নে ৰাছিয়া? মানুহৰ জীৱনৰ বিনিময়ত জয়ী হ'ব পাৰিবনে? আমি কাক জয়ী বুলি কম;

বাছিয়াৰ যোছেফ ষ্টেলিনক নে গৰ্ভাছেভক ?
সফল হলেনে হিটলাৰ ? কাৰোবাক জয়ী কৰিব
পাৰিবনে আজিৰ বিশ্বত অবিৰত ভাবে চলা
তৃতীয় পাৰমানবিক মহাসমৰৰ আখৰাই।
এই শতিকাৰ বুকুতেই জয় পৰাজয়ৰ ভাগ্য নিৰ্ণয়
চলি আছে স্ত-সভ্য ভাৰতবৰ্ষত। এইখন ভাৰত
বৰ্ষতে ঋষি মুনি সকলে কৈছিল “মানৱ জীৱন
দুৰ্ভা” কিন্তু আজি নিমিষতে প্ৰাণবায়ু
উৰি গৈছে বহুজনৰ। বিদায় লৈ আছে বহুতকৈ
বিধবা মাউৰা কৰি অসংখ্য নিৰিহ মানুহে।
দুৰ্ভা মানৱ জীৱনৰ মূল্য চাৰিব পৰা পাঁচ হাজাৰ
টকা। পঞ্জাৰ কাশ্মীৰ, অসম আদিৰ ইতিহাস
কেনে বক্তান্ত। বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিত স্ত-সভ্য
মানুহে সৃষ্টি কৰিলে আনবিক বোমা। কিন্তু
সৃষ্টিৰ নামত নে ধ্বংসৰ ? ক্ষমতাৰ দখলৰ বাবে
দণ্ড চলিছিল নেহেৰু আৰু জিলাৰ মাজত।
ফলাফল স্বৰূপে জন্ম হল পাকিস্তান আৰু
ভাৰতবৰ্ষৰ। পাছলৈ বাংলাদেশৰ। আৰম্ভ
হ’ল সংঘৰ্ষৰ এক নতুন অধ্যায়। সাক্ষ্য বহন
কৰি আছে ‘৬২ আৰু ৬৫’ৰ পাক ভাৰত
যুদ্ধই। তেতিয়াও বিদায় লব লগা হল বহুতো
দুৰ্ভাগীয়া প্ৰাণৰ। সংঘৰ্ষত উদগৰি যোগোবা
লীলা ভূমি আজি কাশ্মীৰ। পাকিস্তান আৰু
ভাৰতৰ মাজত দখলৰ সংঘৰ্ষ। বিদায় লৈ
আছে প্ৰতি দিনে অগনন মানৱ প্ৰাণে।
পঞ্জাৱত খালিস্তান সৃষ্টিৰ বাবে চলি আছে
অহৰহ মৃত্যুৰ বিভীষিকা। কিন্তু পাৰ্থক্য দেখা

নাই সৃষ্টি আৰু ধ্বংসৰ মাজত।

আমাৰ অতি আপোন দেশ অসম। বিভিন্ন
জাতি ধৰ্ম আৰু সংস্কৃতিৰ সমন্বয় ভূমি।
জাতিৰ অস্তিত্ব বক্ষা (?) আৰু সংস্কৃতিৰ নামত
চলিলে হয় বহুবীয়া অসম আন্দোলন। উদ্দেশ্য
বিদেশী বিতৰণ। বলী হ’ল বহুতো সাধাৰণ
নিৰ্দোষী মানুহ। চুক্তি সম্পাদিত হ’ল প্ৰফুল্ল
আৰু ৰাজীৱৰ মাজত। জয়ী হ’ল কোন, প্ৰফুল্ল
নে ৰাজীৱ ? লাভ হিচাপে পালে প্ৰফুল্লই
ক্ষমতাৰ বাঘজৰী। আৰম্ভ হ’ল আকৌ অসমত
নতুনকৈ তেজময় ইতিহাস আৰু ভাতৃত্ব সংঘৰ্ষ।
বড়োলেণ্ডৰ দাবীত বিক্ষোভিত হব ধৰিলে দিনে
নিশাই বোমা। বঙাইগাওঁ, বৰপেটাৰোড,
বৰপেটাত ঘৃণনীয় মৃত্যুৰ ইতিহাস। পুৱা
ঘৰৰ পৰা ওলাই গৈ উভতি আহিব নোৱাৰা
হ’ল ছফিৰ আলী, ফাতিমা বিবি, লুৰুল হক,
দাস পাটগিৰী, মহন্ত, আহমেদ ... ইত্যে।
তথাপিও প্ৰফুল্ল মহন্ত বিজয়ী নে ?

অমি ছাত্ৰই।

আমি ছাত্ৰ, ভাল পাওঁ মানৱতা-ত্ৰায় আৰু
সত্যক। ঘৃণা কৰো অত্যাচাৰ নিপীড়ণক।
আমি বিচাৰো সমতা ভাতৃত্ব আৰু শান্তি।
আমি গৰিহণা দিওঁ সেই চাম ছাত্ৰক যি সকলে
আবেগৰ বশবৰ্তী হৈ সংকীৰ্ণ মনবৃত্তি লৈ মানৱতাৰ
আৰু মহান দায়ীত্ব বোধৰ পৰা বিচলিত হয়।
আমি বিশ্বৰ শান্তি কামী ছাত্ৰ সমাজে সেই
সত্যক শ্ৰদ্ধা কৰিব লাগিব যি সত্যত লুকাই

আছে তৰুণ ছঃসাহসী ছধাৰ অফুৰন্ত প্ৰাণ।
ঘৃণা কৰিব লাগিব পুৰণি সনাতন ঈৰ্ষান্বিত
কিনা গোলামইত্যে। স্বাগতম জনাব লাগিব
গতিশীল সত্যক। প্ৰেম প্ৰীতিৰ নামত উছৰ্গা
কৰিব লাগিব প্ৰত্যেকৰে জীৱন। সেই অপেক্ষাত

আমি বিচাৰিছো এটি নতুন দিনৰ নতুন সূৰ্য্য।
যি সূৰ্য্যই নতুন পোহৰ বিলাই জন্ম দিব এটি
শুদ্ধ সোণালী প্ৰভাত। সেই আশাত আমি বৈ
আছো “নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়”ৰ সমূহ ছাত্ৰ-
ছাত্ৰীয়ে। ইতি—

ধন্যবাদেৰে—

● আমিন হজৰত আহমেদ

সম্পাদক, আলোচনী বিভাগ।

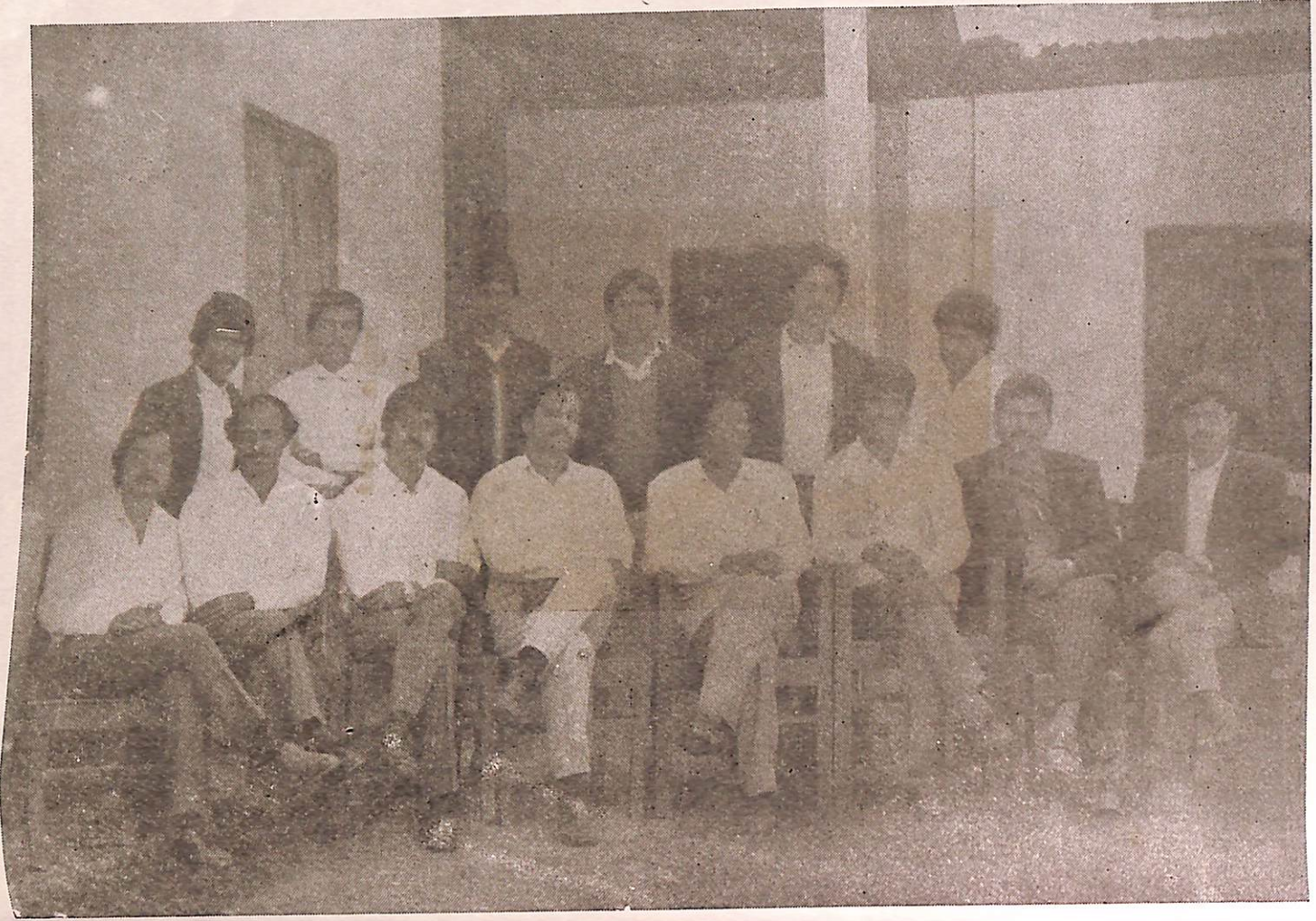

সম্পাদক (আঃ বিঃ)
হজরত আমিন

নবজ্যোতি মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভাৰ কাৰ্য্যকৰী সমিতিৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়ববীয়াসকল ।

চন ১৯৮৮-৮৯ ইং

কাৰ্য্যকৰী সমিতিৰ সদস্য সকল ।

বহি থকা বাওঁ ফালৰ পৰা— ১। অধ্যাপক ভূপেশ শৰ্মা, (তৰ্কশাস্ত্ৰ বিভাগ)। ২। ইছমাইল হুছেইন সিকদাৰ, (অধ্যাপক বুৰঞ্জী বিভাগ)। ৩। প্ৰদীপ পাল, (অধ্যাপক বিজ্ঞান বিভাগ)। ৪। বি. কে. শ্যামল (অধ্যাপক ইংৰাজী বিভাগ)। ৫। আঃ ছাত্ৰ আহমেদ, অধ্যক্ষ। ৬। মিৰ্জা হামিদ, (তহাঃ আঃ বিভাগ)। ৭। বফিকুল ইছলাম, সাধাৰণ সম্পাদক। ৮। ছেলিম আহমেদ, (উপ-সভাপতি ছাত্ৰ ইউনিয়ন)।

বাওঁফালৰ পৰা থিয় হৈ থকা— ১। ময়নুল হক, (সঃ তৰ্ক বিভাগ)। ২। মৰ্তুজ আলী, (সঃ ল'ৰাৰ জিৰণী কোঠা বিভাগ)। ৩। হাসনত আলী, (সঃ ব্যায়াম বিভাগ)। ৪। হজবত আমিন, (সঃ আলোচনী বিভাগ)। ৫। গুলজাৰ হুছেইন, (সঃ সমাজ সেৱা বিভাগ)। ৬। আতোৱাৰ বহমান, (সঃ সাংস্কৃতিক বিভাগ)।

* চুটি গল্প *

ঃ : পৰাজিত নায়ক : :

● লাল মাগুদ ●

স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

“বিস্ময়’...‘তৰন্ত’...‘আমাৰ দেশ’...
লাগে ছাব? এয়া লওক পৰেকীয়া বাতৰি কাকত
“আমাৰ দেশ’। ভাল কাকত। নতুন ওলাইছে।
লওক এটা; পঢ়ি চাওঁক। দাম মাত্ৰ এক টকা
পঞ্চাচ পইচা।”

অমৰে আজি কালি হকাৰী কৰে। বাছষ্টেচনৰ
মাজেৰে বিভিন্ন আলোচনী বাতৰি কাকত আদি
বিক্ৰি কৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰে। চকুৰে মুখে
তেওঁৰ বয়সৰ ছাপ পৰি গৈছে। ২৮ বছৰীয়া
যুৱক জনক আজি দেখিলে পঞ্চাচ বছৰীয়া যেন
ধাৰণা হয়। চৰম দুৰ্ভাগ্যত তেওঁ আজি লাক্ষিত
অভিশপ্ত.....। দিনে দিনে তেওঁৰ অন্তৰখন
যেন পুৰি ছাই হব ধৰিছে। হৃদয়ৰ পুঞ্জীভূত
বেদনাক ঢাকি ৰাখিবলৈ যেনহে তেওঁৰ ইমানবোৰ
প্ৰচেষ্টা। পইচাৰ অভাৱত হকাৰী কৰিবলৈ ওলো-
ৱা অমৰে আজি নিম্নেও পঢ়িবলৈ পায় নতুন নতুন
বাতৰি কাকত, আলোচনী আদি। গতিশীল
পৃথিৱীৰ বাহ্যিক পৰিবেশৰ লগত খাপ খুৱাই
চলিবলৈ তেওঁৰ চেষ্টাৰ অন্ত নাই। তথাপি সময়ে
সময়ে ভিতৰৰ পৰা খুন্দা মাৰি ধৰা শোকে যেন
তেওঁক অস্থিৰ কৰি তোলে। চলন্ত পৃথিৱীত
যেন স্থিৰ হৈ পৰে। পূৰ্বৰ স্মৃতি মনত পৰিলে
তেওঁৰ কঠোৰ হৃদয়খন হাঁহাকাৰ কৰি উঠে।
তেওঁ যেন এতিয়াও দেখিবলৈ পায় মাকৰ
চলচলীয়া চকু ঘূৰি, দেউতাকৰ ভাগৰুৱা মুখকৃতি,
ভনীয়েক বিনীতাৰ অশান্ত বেদনা ৰাশি.....।

বি, এ পাছ কৰিবৰ আজি সাত বছৰ হ’ল।
কিন্তু যোৱা ছটা বছৰেই তেওঁ পৰিয়ালৰ এটা
ৰোজা হৈ আছিল। অকামিলা হৈ ৰহি থাকি
কেৱল মাক-দেউতাকক কষ্টহে দিলে। তিনি বিঘা
মাটিৰে—পৰিয়াল চলাটো কোনোমতেই সম্ভৱ
নহয়। দেউতাকে আশা কৰিছিল অমৰৰ কিবা
এটা চাকৰি হলেই তেওঁৰ কষ্টৰ ওৰ পৰিব। কিন্তু
কতা? গোটেই দিন ঘূৰি পকি ভাগৰুৱা মনলৈ
অমৰ উভতি আহে। কি কৰিব তেওঁ? টকা
নাই যে ব্যৱসায় কৰিব। চাকৰিৰ পিছে পিছে
ঘূৰিবলৈ গলেও কেৱল টকাৰ প্ৰয়োজন। ইফালে
তিনি বিঘা মাটিৰ এক বিঘা বিক্ৰি কৰি পৰিয়ালৰ
ভাণ পোষণ আৰু ইন্টাৰভিউ দিওতেই গ’ল।
কিন্তু চাকৰিৰ কোনো পাট্টা নিমিলিল। মাক
দেউতাকে অমৰৰ কিবা নতুন খবৰৰ আশাতে
বাট চাই থাকে। সন্ধিয়া ঘৰত আহিলেই মাক-
দেউতাকে তেওঁৰ পিনে উদ্‌যত্ৰাৰে চায়। কিজানি
তেওঁ কিবা নতুন খবৰ এটা দিয়ে নেকি? কিন্তু
প্ৰায়ে এনেয়ে বুজি লয়। যদিও কোনোবা দিন
সোধে তেওঁ নিৰ্বোত্তৰ হৈ ওচৰৰ পৰা গুচি আহে।
কোনোবা দিন তেওঁৰ বন্ধু অনিলক সোধে “অনিল
আমাৰ অমৰৰ কিবা চাকৰি হ’লনে?” অনিলৰ
পৰা উত্তৰটো শুনি মনে মনে থাকে। মাজে
সময়ে অনিলে তেওঁক কয় “অমৰ সোনকালে
কিবা এটা কৰ। নহলে পৰিয়ালটো কেনেকৈ
চলিব? তোৰ দেউতাকে মাজে সময়ে তইতৰ
ছখৰ কথাবোৰ মোক কৈ কান্দি পেলায়।” অনি-

লব পৰা কথাবোৰ শুনি তেওঁৰ মনটো আক বেছি ভাবাক্ৰান্ত হৈ পৰে। কবলৈ একো নাই বাবে মনে মনে থাকে। মাক-দেউতাকৰ দুঃখ বেদনা বোৰ যেন তেওঁ একো বুজি নাপায়। সেইবোৰ বুজিবলৈ যেন তাৰ সময় নাই।

অনাহাৰ, অধঃপাতে থাকি তেওঁৰ মাক-দেউতাকৰ অৱস্থা দিনে দিনে বেয়াৰ পিনে ঢাল খালে। উপায়ান্তৰ হৈ তেওঁ নিজৰ সমষ্টিৰ বিধায়কৰ লগ ধৰিলে। চাকৰি, কথা, বিধায়কক কোৱাত তেওঁ কলে, “হব বাক, তুমি চিন্তা নকৰিবা। কিবা পোষ্ট ওলালে তোমাক দি-দিম।” সিমানেই শেষ। কোনো পোষ্ট আৰু নোলাল। এনেতে অনাহাৰ আৰু চিকিৎসাৰ অভাৱত টি, বি বোগত তেওঁৰ দেউতাকে পৃথিৱীৰ পৰা চিৰ বিদায় ললে। মৃত্যুৰ সময়ত অমৰক মাতি নি কলে, “অমৰ, কোপা তেৰ মাকক চোৱা চিত্ৰ কৰিবি, তোৰ সৰু ভনীজনীক এজন ভাল দৰা চাই বিয়া দিবি.....” এই দৰে কৈ তেওঁ নবকৰ পৰা পৰিত্ৰাণ ললে। দেউতাকৰ মৃত্যুত তেওঁৰ মাকে সাত দিনলৈ শোৱা পাটিত পৰি থাকিল। তেওঁ যেন দুঃখ কৰিবলৈ সময়েই নাপালে।

“দৈনিক-অসমত” গ্ৰাইমাৰী স্কুলৰ শিক্ষক লব বুলি জাননী পাই তেওঁ বিধায়কৰ ঘৰলৈ গ’ল। তেওঁ কলে, “ছাৰ যদি দয়া কৰি মোক এটা পোষ্ট কৰি দিব পাৰে তেন্তে মোক বৰ উপকাৰ কৰা হব।” বিধায়কে কিছু সময় ভাবি উত্তৰত কলে, “চেপ্টা কৰিলে পোষ্ট অৱশ্যে হব। কিন্তু কমেও পাঁচ/ছয় হাজাৰ মান টকা লাগিব। তুমি টকাৰ যোগাৰ কৰিব পাৰিবা জানো।” টকাৰ কথা শুনি যেন তেওঁ উচপ খাই উঠিল।

তথাপি আকাশ পাতাল চিন্তা কৰি অৱশেষত কলে, “ছাৰ মই চেষ্টা কৰি চাম।”

বিধায়কৰ পৰা বিদায় লৈ ঘৰত আহি তেওঁ টকাৰ চিন্তাত লাগিল। শেষত ঘৰৰ ভেটি থিনি বাদে বাকী মাটি থিনি ছয় হাজাৰ টকাত বিক্ৰি কৰি পাঁচ হাজাৰ টকা বিধায়কক দিলে। কিন্তু ছমাহ গ’ল। বিধায়কৰ পৰা কোনো উত্তৰ তেওঁ নাপালে। ইফালে পেটৰ দায়ত তেওঁ গুৱাহাটীলৈ গ’ল বিজ্ঞা চলাবলৈ। দুই মাহ মান পিছত উভতি আহি তেওঁ যি পৰিবেশ ঘৰত দেখা পালে তাতে যেন তেওঁৰ চকু-কপালত উঠিল। তেওঁৰ অনুপস্থিত তেওঁৰ ঘৰখনক যেন কিছুমান কুকুৰে পালে। মাকে বেমাৰী হৈ শোৱা পাটি লৈছে। ভনীয়েক বিনীতাই লাজে, অপমান তেওঁক মুখ দেখাবলৈ যেন বিধাৰোধ কৰিছে। “বিনীতা” অমৰে বিনীতাক মাতিলে। বিনীতাই তলমূৰ কৰি তেওঁৰ ওচৰত আহি থিয় হ’ল। “এই টকাখিনি কি কৰিব লাগে কৰা। মই বিধায়কৰ ঘৰৰ পৰা আহোঁ।” অমৰে কথাখিনি কৈ উঠি থিয় হ’ল। “দাদা, তোক বিধায়কে মাতি পঠিয়াইছিল। কিন্তু আমি ঘৰত নাই বুলি কৈ দিছোঁ।” চাগে তোৰ চাকৰিটো হল হবলা? “বিনীতাৰ কথাখিনি শুনাৰ লগে লগে অমৰৰ বুকুৰ বেদনাখিনি যেন বহুখিনি লাগিব হ’ল। তেওঁৰ মুখমণ্ডলটো যেন উজ্জল হৈ পৰিল। তেওঁ ততাতয়াকৈ বিধায়কৰ ঘৰৰ পিনে খোজ ললে। মনত তেওঁৰ অলেখ কল্পনা।

কিন্তু বিধায়কক ঘৰত নাপাই সিদিনা বিফল হৈ তেওঁ উভতি আহিল। ইফালে মাকৰ অৱস্থা আৰু বেছি বেয়া হৈ আহিল। পিছ দিনাখন

বাতি পুৰা ঠাঙা ভাত কেইটা মুখত গুজি আকৌ তেওঁ বিধায়কৰ ঘৰলৈ বুলি-খোজ ললে। যোৱাৰ সময়ত বিনীতাক কলে, “বিনীতা, মাকৰ অৱস্থা লৈ চাই ডাক্তাৰ মাতিবি, মই পলম নকৰো। সোনকালেই উভতিম।” তেওঁ ওলাই গ’ল। সৌভাগ্যবশত বিধায়কক ঘৰতে পালে। তেওঁ বিনম্ৰ স্বৰত কলে, “ছাৰ মোক বোলে মাতি পঠিয়াইছিল। মই ঘৰত নাছিলো। গুৱাহাটীত গৈছিলোঁ।” “তেওঁৰ পিনে কিছু সময় লগ্য কৰি শেষত বিধায়কে কলে, “হয় তুমি যে চাকৰি বাবে মোক কৈছিল। সেই সম্পৰ্কেই। মই দুঃখিত অমৰ। ইমান থিনি টকা খৰচ কৰিও তোমাৰ পোষ্টটো মই কৰিব নোৱাৰিলোঁ। শিক্ষকতা কৰাৰ তিনি বছৰীয়া অভিজ্ঞতাৰ প্ৰমাণ পত্ৰ লাগে। তোমাৰ সেইবোৰ নাই নহয়। তথাপি চেষ্টা কৰিলোঁ। কিন্তু কি কৰিম চোৱা? “বিধায়কৰ কথাখিনি শুনাৰ লগে লগে তেওঁৰ উণাহ নিশাহ যেন বন্ধ হৈ আহিল। কোনোবাই যেন তেওঁক শূন্যৰ পৰা পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ শিলা-ময় ভূমিলৈ দলিয়াই দি চূৰ্ণ বিচূৰ্ণ কৰি পেলালে। বাককল্প হৈ তেওঁ পাথৰৰ মূৰ্তিৰ দৰে বহি থাকিল। তেওঁক মনে মনে বহি থকা দেখি বিধায়কে কলে, “তুমি চিন্তা নকৰিবা। আৰু অল্প টকাৰ যোগাৰ কৰ। আগৰ থিনিটা খাচেই হল। মই নিশ্চয়কৈ তোমাক চাকৰি এটাৰ

ব্যৱস্থা কৰি দিম।” “টকাৰ অভাৱত চিকিৎসা কৰিব নোৱাৰি দেউতাকক বিদায় দিলো। ঘৰত বন্ধামাকে বেমাৰী হৈ পৰি আছে। ভনীয়েক বিনীতা ঘৰত বুঢ়ী হব ধৰিছে। মই আৰু টকা কত পাম? “তেওঁ যেন পাগলৰ দৰে চিঞৰি উঠিল। “বিধায়কে তেওঁক কিছুমান শান্তনাবাণী শুনোৱাই ঘৰলৈ পঠিয়াই দিলে। গোটেই বাটটো তেওঁৰ অতিকৈ খলাবমা যেন লাগিল। চকুৰে তেওঁ ধূলি-কুৱলী যেন দেখিবলৈ ধৰিলে। বিনীতাক তেওঁ কি উত্তৰটো দিব? মাকক তেওঁ কেনেকৈ মুখ দেখাব? তেওঁৰ গোটেই মুখ মণ্ডলটো ঘৰ্মাক্ত হৈ পৰিল। এই দৰে কোনোবা সময়ত তেওঁ ঘৰৰ ওচৰ পালে। কিন্তু তেওঁ আৰু থিৰেৰে থাকিব নোৱাৰিলে। ঘৰৰ কাঁহিৰ পৰাই ভনীয়েক বিনীতাৰ কণ্ঠস্বৰটো তেওঁৰ কাণত পৰিল, ডাক্তাৰ..... ডাক্তাৰ মোৰ মাকক আপুনি ভালদৰে চিকিৎসা কৰক ডাক্তাৰ। টকাৰ কাৰণে আপুনি চিন্তা নকৰিব ডাক্তাৰ। দাদা আহিলেই আপোনাৰ ভিজিট-দিব। বিনীতাৰ কথাবোৰ উত্তৰত ডাক্তাৰে কৈছিল, মই দুঃখিত ভক্তি। মই তোমাৰ মাকক জীয়াই তুলিব নোৱাৰিলোঁ। তাই আৰু এই জগতত নাই.....

॥ জোৱাৰ ॥

প্ৰণীতা তালুকদাৰ
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

সময় থিনিৰ লগতে ঠাই থিনিও বৰ নিৰিবিলি লাগিছিল। অজানিতে তাইৰ এৰি থৈ অহা গাওঁ খনলৈ খুব মনত পৰিছিল। মনটো অতী-

তব মোহনীয় সময় বোবলৈ উবা মাৰিছিল।
যি সময়ত তাই বহুত কথাই উপলব্ধি কৰা
নাছিল। সচাকৈ সময়বোৰ গতিশীল। ই চিৰ-
সত্য ইয়াক কোনেও বাধা দিব নোৱাৰে, বাধিবও
নোৱাৰে। তাইৰ বেছিকৈ বেয়া লাগিছিল সকলো
পৰা একলগে ডাঙৰ হোৱা বন্ধু বান্ধৱী বোবক
এৰি অহাৰ বাবে।

বশ্মিৰ ঘৰ যদিও গাওঁত তাইৰ দেউতাক
চৰকাৰী চাকৰিৰাল। বশ্মিহঁতে বদলি হৈ আহি-
বলৈ আজি চাৰিদিন হ'ল। তাইৰ নতুন ঠাইৰ
নতুন পৰিবেশত অকণা ভাল লগা নাই।
তথাপি বাধ্য হৈ নিজকে বুজনি দিয়াৰ চেষ্টা।
কৰিছে।

খিড়িকী খনেৰে চকু ছুটা দূৰলৈ পঠিয়াই
দি তাই ভেৰা লাগি গৈছিল। ওচৰতে এজোৰ
শালিকি চৰাইয়ে কথা পাতি আছিল সিহঁতৰ
পছলিত থকা কবৰী জোপাত। লাহে লাহে
এন্ধাৰ নামি আহিছিল ধৰাৰ বুকুলৈ। পিছ
মুহূৰ্ত্ততে শব্দৰ জোনাকৰ স্পন্দ পোহৰবোৰ সিচ-
বিত হৈ পৰিছিল সিহঁতৰ মাজত। লেবেলি যোৱা
লতাই পানী পাই পুনৰ সজীৱ হৈ উঠাৰ দৰে
বশ্মিয়ে এক নতুন ঠাইৰ, নতুনকৈ দেখা প্ৰকৃতিৰ
ছবিখনত নৱ হাঁহিৰে উৎফুল্লিত হৈ উঠিল।

পুখুৰীৰ ছয়ো পাৰে ফুলি থকা গছ ছয়ো
জোপাক সেই সময় খিনিত দেখা গৈছিল যেন
সিহঁত স্বৰ্গৰ নতৰ্কী। বতাহৰ মৃদু কপনিত
সিহঁতৰ যেন অন্তৰৰ নিভীক কোণত সান্টি থোৱা
ভাৱবোৰ বিনিময় কৰিছিল। কবৰী জোপাই
লাজতে কুচ-মুচ খাই যাব খোজে। কিন্তু কৃষ্ণ-
চুড়া জোপাই নিজৰ আনন্দত মতলীয়া হৈ

সকলো পাহৰি যায়। ধৰাৰ বুকুত থাকিয়ে
জোনাকীৰ হাঁহিৰে সন্তোষ জনায়। কব নোৱাৰা
কৈয়ে বশ্মিয়ে সিহঁতৰ মাজত বৰ গৈছিল।

বশ্মিহঁতৰ ঘৰৰ ওচৰতে কলেজখন। সেই
খন কলেজতে তাইৰ দেউতাকে নাম লগাইকৰি থাকোতে হঠাৎ বিপ্লৱক লগ পালে। সেই
দিনে। প্ৰথম দিনখন কলেজলৈ তাই দেউতাকৰ খিনি সময়ত তাই বিপ্লৱক লগ পাব বুলি ভবা
লগতে গৈছিল যদিও মনটোক কিবা এটা ভয়নাছিল। বিপ্লৱৰ চলন ফুৰণ; কথা-বতৰা তাই
সন্ধ্যাৰে আমনি কৰিছিল। কলেজৰ শিক্ষক বৃন্দকেতিয়াবাৰ পৰাই লক্ষ্য কৰি আহিছে। তাইৰ
লগত পৰিচয় হোৱাৰ পাছত অৱশ্যে তাইৰ সেই লগত কথা পাতিবৰ কাৰণে যদিও ইচ্ছা কৰে
ভয়, সন্ধ্যা নোহোৱা হৈ গ'ল। পিছ দিনখন বিপ্লৱৰ বশ্মিহঁতৰ ঘৰৰ অলপ আতৰৰ
কলেজত গৈ তাই নিয়ম কানুন নিজৰ জ্ঞানেৰে বসিন্দা। বিপ্লৱ হ'ল কলেজৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক ছাত্ৰ
সভাই চলি গ'ল। বহুত ল'ৰা ছোৱালীৰ মাজত বশ্মি হ'ল দ্বিতীয় বাৰ্ষিক ছাত্ৰী। বিপ্লৱ
তাইও ক্লাছ আৰম্ভ কৰিলে। এনেদৰে যেনেদৰে মাক-দেউতাকৰ বৰ মৰমৰ তেনেদৰে
দিন পাৰ হোৱাৰ লগে লগে বশ্মিৰ মনৰো পৰিবৰ্ত্তন আছিল সিহঁতৰ একমাত্ৰ ছোৱালী।
ৰ্ত্তন হব ধৰিলে। নতুন বন্ধু-বান্ধৱীৰ মাজত তাই বিপ্লৱ আৰু বশ্মি ছয়ো কিছুমান সংগতি
নিজকে বিলাই দিলে। কিন্তু এৰি অ.। মনৰ মাজৰীহিন কথাৰে বাস্তৱটো শেষ কৰিলে। অপ্ৰত্যা-
থাকি যোৱা "প্ৰিজম" পাহৰি পেলাব নোৱাৰে শিত ভাবে ছয়ো সহজ হৈ পৰিল। সকলো
এডোখৰ "প্ৰিজম"ৰ মাজেৰে পোহৰ বশ্মি পাছোৱালীৰ দৰে সিহঁতৰ চলন ফুৰণ। সিহঁতৰ
হলে যেনেদৰে বিচ্ছৰিত হৈ যায় তেনেদৰে প্ৰিজমৰ স্পৰ্ক ইমান গাঢ় হ'ল যে, ছয়ো একেজনী মাতৃৰে
পাহৰাৰ কথা ভাবিলেই বশ্মিয়ে খান বান হ'ল। সিহঁতৰ কোনো ভেদাভেদ নাই।
খোজে।

প্ৰিজম দেখাত যেনেকুৱা সুন্দৰৰ গৰাকী
তেনেকৈ নানান গুণৰে বিভূষিত। বশ্মি আৰু
প্ৰিজম ছয়ো ছয়োকৈ ভাল পায়। ছয়ো ছয়ো
প্ৰেৰণাৰ ভড়াল। সিহঁতৰ ভাল পোৱা আছিল
মাগৰৰ দৰে গভীৰ, আকাশৰ দৰে বহল আৰু
পবিত্ৰ। বশ্মিয়ে গোৱা গানত প্ৰিজমে সুৰ
যায়। সিহঁতৰ পণ আছিল সত্যক প্ৰতিষ্ঠা কৰা
স্বাধীনতাৰ শিকলিৰে সকলোকে বান্ধি প্ৰগতি
জখলাত সাহসেৰে আগুৱাবলৈ প্ৰেৰণা আৰু

হোৱা।

বিগত দিনৰ প্ৰতিটো কথাৰ বোম্বন কৰি
বাস্তৱ একাষেৰে এখোজ ছোখোজ কৈ ঘৰলৈ গমন
কৰিছিল। প্ৰথম দিনখন কলেজলৈ তাই দেউতাকৰ খিনি সময়ত তাই বিপ্লৱক লগ পাব বুলি ভবা
লগতে গৈছিল যদিও মনটোক কিবা এটা ভয়নাছিল। বিপ্লৱৰ চলন ফুৰণ; কথা-বতৰা তাই
সন্ধ্যাৰে আমনি কৰিছিল। কলেজৰ শিক্ষক বৃন্দকেতিয়াবাৰ পৰাই লক্ষ্য কৰি আহিছে। তাইৰ
লগত পৰিচয় হোৱাৰ পাছত অৱশ্যে তাইৰ সেই লগত কথা পাতিবৰ কাৰণে যদিও ইচ্ছা কৰে
ভয়, সন্ধ্যা নোহোৱা হৈ গ'ল। পিছ দিনখন বিপ্লৱৰ বশ্মিহঁতৰ ঘৰৰ অলপ আতৰৰ
কলেজত গৈ তাই নিয়ম কানুন নিজৰ জ্ঞানেৰে বসিন্দা। বিপ্লৱ হ'ল কলেজৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক ছাত্ৰ
সভাই চলি গ'ল। বহুত ল'ৰা ছোৱালীৰ মাজত বশ্মি হ'ল দ্বিতীয় বাৰ্ষিক ছাত্ৰী। বিপ্লৱ
তাইও ক্লাছ আৰম্ভ কৰিলে। এনেদৰে যেনেদৰে মাক-দেউতাকৰ বৰ মৰমৰ তেনেদৰে
দিন পাৰ হোৱাৰ লগে লগে বশ্মিৰ মনৰো পৰিবৰ্ত্তন আছিল সিহঁতৰ একমাত্ৰ ছোৱালী।
ৰ্ত্তন হব ধৰিলে। নতুন বন্ধু-বান্ধৱীৰ মাজত তাই বিপ্লৱ আৰু বশ্মি ছয়ো কিছুমান সংগতি
নিজকে বিলাই দিলে। কিন্তু এৰি অ.। মনৰ মাজৰীহিন কথাৰে বাস্তৱটো শেষ কৰিলে। অপ্ৰত্যা-
থাকি যোৱা "প্ৰিজম" পাহৰি পেলাব নোৱাৰে শিত ভাবে ছয়ো সহজ হৈ পৰিল। সকলো
এডোখৰ "প্ৰিজম"ৰ মাজেৰে পোহৰ বশ্মি পাছোৱালীৰ দৰে সিহঁতৰ চলন ফুৰণ। সিহঁতৰ
হলে যেনেদৰে বিচ্ছৰিত হৈ যায় তেনেদৰে প্ৰিজমৰ স্পৰ্ক ইমান গাঢ় হ'ল যে, ছয়ো একেজনী মাতৃৰে
পাহৰাৰ কথা ভাবিলেই বশ্মিয়ে খান বান হ'ল। সিহঁতৰ কোনো ভেদাভেদ নাই।
খোজে।

কলেজত বশ্মিয়ে যেনেদৰে বিবক্ত নোহোৱাকৈ
সময় খিনিক পাৰ কৰি দিয়ে তেনেদৰে ঘৰতো
ভাল লগা হ'ল। ঘৰৰ পছলিত থিয় হলেই
বিপ্লৱহঁতাৰ ঘৰ দেখা পোৱা যায়। তাই নিঃস-
ন্ধ্যাৰে বিপ্লৱক মাতে বিপ্লৱদা বুলি। বশ্মিৰ
অন্তৰত বিপ্লৱ তাইৰ ককায়েক।
পোহৰৰ বুকুত এন্ধাৰ লুকাই থকাৰ দৰে
বশ্মিৰ পানীতো বীজাণু মিশ্ৰিত হৈ থাকে,
কিন্তু বাহ্যিক দৃষ্টিৰে ই দৃশ্যমান নহয়। সহজ
বুলি বিপ্লৱৰ ব্যৱহাৰৰ মাজতো কিছুমান জটিল
কথা লুকাই ৰাখিছিল, যিবোৰ বশ্মিৰ বাবে আচ-

বিত। ইয়াৰ বাবেই বিপ্লৱৰ মাকে সিহঁতৰ সম্বন্ধ
সহ্য কৰিব পৰা নাছিল। বিপ্লৱৰ সকলো ভাব
হয়তো মাকে বুজিব পাৰিছিল। বিপ্লৱ কলেজলৈ
যাব ওলোৱাত মাকে সাৱধান বাণী শুনাই দিলে
যাতে আৰু বশ্মিৰ সৈতে দেখা নাপায়।

আনদিনাৰ দৰে সেই দিনাও বশ্মিয়ে বিপ্লৱক
অপেক্ষা কৰি আছিল ছয়ো কলেজলৈ একেলগে
যাব। হাঁহি থকা ফুল কলিটিক ভৰিৰে মোহাৰি
দিয়াৰ দৰে; বিপ্লৱে তাইৰ সন্মুখৰে এক দ্ৰুত
গতিৰে পাৰ হৈ গ'ল। আচৰিত হৈ বশ্মি বৈ
গ'ল। হঠাৎ বিপ্লৱৰ এনে পৰিবৰ্ত্তনে তাইৰ
কোমল অন্তৰত বৰ বেয়াকৈ সাচ বহুৱালে।
মানুহৰ মন আকাশৰ মেঘৰ দৰে পৰিবৰ্ত্তনশীল।
বিপ্লৱে এই পৃথিৱীৰে মানুহ।

বশ্মিৰ মনত বহুত কথা, ভাব, ছবিৰে আমনি
কৰিবলৈ ধৰিলে। মনটোক অতীতৰ কুৱলিয়ে
আচন্ন কৰি পেলালে। বৃজিও লুপ্তজাহ্নবী য়
অতীতৰ সেই অমীয়া মুহূৰ্ত্তবোৰ আৰু নাপায়।
কলেজত যদিও তাই কথা পাতিছে, হাঁহিছে, ক্লাছ
কৰিছে তথাপি আন দিনাৰ দৰে নহয়। এইটো
ঠিক যে মন প্ৰফুল্ল নহলে একো বস্তুৰে মনোবঞ্জন
হব নোৱাৰে।

সত্যক কোনেও বাধা দিব নোৱাৰে। বিপ্লৱৰ
নিজৰ ভুল বশ্মিৰ ওচৰত ব্যক্ত কৰিলে। বিপ্লৱৰ
মাকে বিপ্লৱক সিদিনা তেনেকুৱা হবলৈ বাধ্য
কৰিছিল। বিপ্লৱ আৰু বশ্মিৰ মাজত হোৱা
বন্ধুত্বৰ সাক্ষাৎ বিপ্লৱৰ মাকৰ বাবে আছিল
অসহ্য সেয়েহে কঠোৰ শাসনেৰে তাক ধূলিসাৎ
কৰি দিলে। বিপ্লৱৰ অন্তৰত যদিও প্ৰকাণ্ড আঘাত
পালে তথাপি ইয়াৰ বিৰুদ্ধে থিয় হোৱাৰ তাৰ

সাহস লুপ্ত। এটা বিৰাট সমস্যাই দেখা দিলে। এফালে মাক, আনফালে বশ্মি। এটাকো বাদ দিব নোৱাৰে। মাকৰ অকৃত্ৰিম স্নেহ, মৰম আৰু বশ্মিৰ নিঃস্বার্থ ভালপোৱা।

মানুহ যেতিয়া আবেগৰ কড়াল গ্ৰাসত সোমাই যায় তেতিয়া প্ৰায় বিবেচনা শূণ্য হৈ যায়। বিপ্লবেও আবেগিক হৈ মাকৰ ওচৰত অপ্রত্যাশিত ভাবে কৈ পেলালে সি বশ্মিক ভাল পায়। বাঘে সন্মুখত হৰিণা পৰিলে যেনেদৰে গৰ্জি উঠে তেনেদৰে বিপ্লবৰ মাকেও তাৰ ওপৰত বাফকিব মূৰ্ত্তি ধৰিলে।

প্ৰত্যেক মাক দেউতাকে নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মঙ্গলৰ কাৰণে চেষ্টা কৰে। ইচ্ছা কৰে সিহঁতৰ জীৱন হওঁক সুন্দৰ, মধুময় আৰু কাইট বীহিন। বিপ্লব এজন শিক্ষিত ডেকা সমাজৰ চকুত লগা এজন মানুহ হোৱাটোৱেই মাকৰ কামনা।

বিপ্লবৰ জীৱন গঢ়াত বশ্মি হয়তো এখন ডাঙৰ প্ৰাচীৰ হ'ব বুলি মাকে ভাবিছিল। সচৰাচৰ মাক বিলাকে ভবাৰ দৰে বিপ্লবৰ মাকেও ভাবিছিল সিহঁত বিবাহ পাশত আৱদ্ধ হ'ব আৰু জীৱনৰ মুখ্য কৰ্তব্যক অবহেলা কৰিব।

বিপ্লবৰ মাকে অলপো বিবেচনা নকৰিলে যে নাওঁত অকল পাল তৰিলেই নহয়, কুলু কুলু ৰ'তাহো লাগে। পথাৰত গুটি সিচিলেই নহয়, তাত পানীৰো যথেষ্ট প্ৰয়োজন।

এই ফালে বশ্মিৰ দেউতাক আকৌ বদলি হোৱাৰ (চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত) খবৰ পালে। বশ্মিয়ে উপলব্ধি কৰিলে, ভগৱানে যিবোৰ কৰে

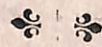
মঙ্গলৰ বাবেই কৰে। তাই বিপ্লব আৰু মাকৰ মাজত ভেদাভেদ অনাৰ ইচ্ছা নকৰে। তাই সিহঁতৰ সন্মুখৰ পৰা আতৰত থাকিব বিচাৰিছিল।

“বিপ্লবদা! আপুনি মোক বুজি নাপালে। মোক ক্ষমা কৰিব। আপোনাক মই ভাল পাইছিলো, আৰু পাইয়েই থাকিম ভবিষ্যতলৈ যেনেদৰে নৈয়ে গতি কৰে, বাধা নেওঁচি যেনেদৰে শূকজৰ পোহৰক ডাৱৰে বাধা দিব নোৱাৰে, তেনেদৰেই। মই সকলো বুজি পাইছো, আমাৰ ভাল পোৱাৰ এনাফুৰি ডাল আপোনাৰ মাৰ বাবে অসহ্য। মোৰ অনুৰোধ থাকিল মাথো এটিয়েই আপুনি মাক বুজাব যে, আমাৰ এই ভাল পোৱাৰ মাজত কোনো স্বার্থ অন্তৰ্ভূত নহৈ থকা নাছিল। বিবাহৰ নিচিনা এটি ক্ষুদ্ৰ অনুষ্ঠানৰ মাজতেই আবদ্ধ থাকিব নোৱাৰে। মানুহে মানুহক ভাল পোৱাটোৱেই হল মানবতা।” বশ্মিয়ে লিখি বিপ্লবক পত্ৰ দিব কলে আৰু আমনি নকৰে।

বশ্মিয়ে পুনৰ তাইৰ মৰমৰ সেই ঠাইলৈ ধাপলি মেলিলে। তাই অন্তগামী শূকজৰ পোহৰবোৰ চাই থাকোতেই বেলিটো দিগন্তৰ মাজত নোহোৱা হ'ল।

কিমান দিন যে তাই এৰি যোৱা চিনাকি ঠাই খনক দেখা নাছিল। তাইৰ বাবে প্ৰিজমে প্ৰবল আশাৰে বাট চাই আছিল। ছয়ো বৰ হেপাহেৰে সেই সময় খিনিলে অপেক্ষা কৰি আছিল। সেই পাৰ হৈ যোৱা সময় বোৰ যেন আকৌ আহিব, সিহঁতৰ মন সাগৰত কলনাৰ জোৱাৰ উঠিবলৈ ধৰিলে—

যেন সাগৰত ধুমুহা বলিছে।

ধুনীয়া গাড়ীখনৰ পিনে আগুৱাই গৈ মজিতৰ মাকে হঠাৎ চিঞৰি উঠিল। খন্তেকতে গাই মাটিত বাগৰি পৰিল। সকলো জল্পনা ফল্পনা আৰু আশা ভৱসাৰ মূৰত চোঁটা পানী পৰিল। অজিতৰ মাকৰ হিয়া ঢাকুৰা কান্দোনত ঠাওঁৰ মানুহবোৰে আহি ভীৰ জমালে। তেওঁৰ ভনীয়েক ছফনীয়েও কান্দি কান্দি থিতাতে ভাগৰি পৰিল। “ঐ চাচোন! অজিতৰ মাকৰ জ্ঞান হ'বাল নেকি?” ভীৰৰ মাজৰ পৰা এজনে চিঞৰি উঠিল। লগে লগে অজিতৰ মাকক বিছনা লৈ নিয়া হ'ল। হয়তো তাইৰ আৰু কান্দিবলৈ গমৰ্থ নাছিল। বহু সময় মূৰত পানী দিয়াৰ পিছতহে তাইৰ জ্ঞান ফিৰিল। তেতিয়াহে তাই কান্দিবলৈ উশাহ পালে। অজিতৰ বন্ধু কেইজনে বাৰে চকু পানী টুকিলে। লাহে লাহে পশ্চিম আকাশত বগা সূৰ্য্যাই গোটেই দিন পৰিভ্ৰমণৰ পিছত জিৰণী ললে। গাড়ীখনে সকলো ছুখ স্তব্ধ অজিতৰ মাকৰ বুকুতে এৰি থৈ অহা বাটতে উভতি গল।

মাক আৰু ছফনী ভনীয়েকৰ সৈতে অজিতৰ পৰিয়ালটো কোনোমতে এসাজ খাই এসাজ নখাই জীৱন ধাৰণ কৰি আছিল। অসহ্য কষ্টৰ বাজেৰেও অজিতক H.S.L.C পৰীক্ষাটো দিয়া-ল। যথা সময়ত বিজাণ্ট ওলাল। দ্বিতীয় বিভাগত তেওঁ পাছ কৰিলে। স্কুলৰ পৰা বিজাণ্ট গুনি বাটত ভৰি দিয়েই আকাশ-পাতাল ভাবিলে। নক্ষিৰা লাহে লাহে এক্সৰ নামি আহি অজিতক

যেন আগুৰি ধৰিলে। ইতিমধ্যে বিজিতে পিছ ফালৰ পৰা ছাইকেল লৈ তেওঁৰ একেবাৰে ওচৰত আহি ব্ৰেক কৰি সুধিলে—“কিহে অজিত; তোৰ বিজাণ্ট কেনে?” অজিতে কোমলীয়া মাতেৰে ছেগা ছেগাকৈ উত্তৰ দিলে—“ভাল পাছ কৰিলোঁ, কিন্তু পাছ কৰিলে কি হ'ব? মোৰ জীৱনৰ পাছ ফেল একোই থিৰাং কৰিব নোৱাৰিলোঁ। ওচৰতে ধনী পৰিয়াল মেধিৰ ঘৰত দুই বছৰ থাকিলো। তেখেতৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ পুণ্যা কিতাপ গোটাই লৈ অধ্যয়ন কৰি পৰীক্ষা দিলো। এই ছুটা বছৰৰ সময় ছোৱাত প্ৰত্যেকটো বন্ধৰ দিনত সিহঁতৰ ঘৰত কান কৰি দিছিলো। মই থকা দেখি সিহঁতে লগুৱা এটা বখাও এৰি দিলে। ভাবিছিলো আন একো নহলেও মোৰ বিজাণ্টৰ পিছত উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে কিছু সহায় কৰি দিব। কিন্তু এতিয়া টকা খুজিলে কিতাপৰ দাম লোৱা বুলি কয়। তাবোপৰি অজিতৰ পৰা ঠিক এক সপ্তাহমান আগতে দেউতা ঢুকাল। মাকৰো অৱস্থা.....” অজিতৰ কণ্ঠৰ মেন কন্দ হৈ আহিল।

ইতিমধ্যে বিজিতে তাৰ ঘৰত সোমাই গল। বিজিতে তাক তেওঁৰ ঘৰত নিমন্ত্ৰণ লবলৈ কৈছিল যদিও তেওঁ নগল। আকৌ তেওঁ আন্ধাৰৰ মাজেদি খোজ কাঢ়ি গৈ থাকিল। নানা চিন্তাৰ মাজেদি কেতিয়া ঘৰ পালে কব নোৱাৰিলে। ঘৰ পাই তেওঁ থকা কোঠাৰ বিছনাত অজানিতে বাগৰি পৰিল। মাকে তেওঁৰ ওচৰত আহি সুধিলে

বোপা, পৰীক্ষাৰ ফল কেনে হ'ল?" অজিতে মাথো কলে—“ভালেই হৈছে, দ্বিতীয় বিভাগত পাছ কৰিলো।” মাকে অজিতৰ অৱস্থা দেখি কলে—“বোপা, ভাত এমুঠিমান খাই ল। তোৰ দেউতাই চুকুৱাৰ পিছৰ পৰা তই দেখোন একেবাৰে ক্ষীণাই যাব ধৰিছ। এনেকৈ চিন্তা কৰি থাকিলে হবনে? অহা সাজ খাবৰ বাবে কিবা চিন্তা কৰচোন।” অজিতে কলে—“আই, গা বৰ বেয়া লাগিছে ভাত নাখাওঁ।” সেই দিনা তাৰ গোটেই নিশাটো লঘোনে পাব হৈ গল।

বিজিত আৰু অজিত সৰু কালৰ পৰাই বন্ধু আছিল। বিজিতহঁতৰ ঘৰৰ অৱস্থা ভাল। তেওঁলোকৰ বেছ ভালেখিনি মাটি সম্পত্তি আছে। বছৰটো ভালদৰে চলি যায়। বিজিতে পুৱা উঠিয়েই অজিতৰ ঘৰলৈ গল। বিজিতে তেওঁৰ ঘৰত প্ৰায়েই যায়। সেইদিনা গৈ অজিতৰ মাকৰ লগত কথা প্ৰসংগত তেওঁৰ বিজ্ঞাপ্তি খুব ভাল হোৱা বুলি প্ৰশংসা কৰিলে। তেওঁ ইতিহাসত লেটাৰ পোৱা বুলিও প্ৰশংসা কৰিলে। অজিতৰ মাকে শিলা মূৰ্তিৰ দৰে কঠোৰ অধ্যৱসায়ৰ কৈ উঠিল—ভাল হলে কি হব। কলেজত পঢ়িবলৈ দিবলৈ আৰু আমাৰ সমৰ্থ নাই। তেওঁ আমাক এতিয়া খুৱাই-বোৱাই জীয়াই ৰাখিব লাগিব।” বিজিতে স্কুলৰ পৰা প্ৰমাণ-পত্ৰ আনিবলৈ যাব বুলি সোনকালে অজিতৰ মাকৰ পৰা বিদায় লৈ ঘৰলৈ গুচি গল।

অজিতে পুৱা উঠিয়েই মাকৰ পৰা শুনিবলৈ পালে—“বোপা, পুৱা খাবৰ বাবে একোৱেই নাই, কিবা এটা কৰ।” অজিতে কোনো উত্তৰ নিদি মনে মনে ওচৰৰ এখন সৰু বজাবলৈ গল।

বজাৰখন সৰু যদিও তাত বাছ গাড়ীৰ চলাচল আছে। বজাৰত গৈ তেওঁ হাজিৰা কাম কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিলে। অজিতে গোটেই দিন শ্ৰমৰ পিছত মজুৰি পালে মাত্ৰ পাঁচ টকা। তাৰে তেওঁ সন্ধিয়া সাজৰ বাবে এক কে.জি, চাউল লৈ ঘৰলৈ গল। পুৱাৰ পৰা লঘোনে থকা ৪জন মানুহৰ পৰিয়ালটো এক কে.জি, চাউলেৰে সেই সাজটো কোনোমতেহে চলিল। এই দৰে কেইবাদিন যিকোনো কামৰ বাবে ৫.০০ টকা মজুৰিৰে তেওঁ লোকৰ পৰিয়ালে এসাজ খাই নাখাই কথমপি চলিল। বিজিতহঁতৰ ঘৰতো ৫.০০ টকাৰ বিনিময়ত কেইবাদিন কাম কৰি দিলে। বন্ধু হিচাবে বিজিতৰো কৰিবলৈ একো নাথাকিল। কাৰণ কৰ্তব্যৰ খাতিৰত সকলোৱে নিজা নিজা কামত ব্যস্ত থাকিব লগীয়া হয়।

এই দৰে কিছুদিন কাম কৰাৰ পিছত গাঁৱত আৰু কাম নোপোৱা হ'ল। বাদ্য হৈ অজিতে গুৱাহাটীত হাজিৰা কৰিবলৈ গল। গুৱাহাটীত কাম কৰি অজিতে পৰিয়ালটো দুবেলা দুমুঠি খাবলৈ দিব পৰা হ'ল। অজিতে এদিন গুৱাহাটীৰ পৰাই শুনিবলৈ পালে যে, তাৰ ঘৰৰ ওচৰত এখন “কাগজ তৈয়াৰ কৰা কাৰখানা” নিৰ্মাণৰ কাম চলি আছে। তাত বহু শ্ৰমিকৰ কাম বাহিৰ হৈছে আৰু হাজিৰাৰ দামো বেছি। তাকে শুনি অজিতে ঘৰত আহি “পেপাৰ মেলৰ” কাম ধৰিলে। তেওঁৰ পৰিয়ালটো আগতকৈ কিছু ভালদৰে খাই বৈ জীয়াই থাকিবলৈ সমৰ্থ হ'ল। এই কাম কৰি থাকোঁতে অজিতে এদিন জানিব পাৰিলে যে শ্ৰমিক সকলৰ হিচা-নিকাচ ৰখাৰ বাবে এটা মহবিৰ চাকৰি ওলাল। অজিতে চাকৰিটোৰ বাবে

আবেদন কৰিলে। কিন্তু কি হব, সামান্য মহবিৰ চাকৰিৰ বাবেও লেঠা। তাত আকৌ ভেটি লাগে। অজিতে ভেটিৰ টকাৰ বাবে বিয়া কৰাবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিলে। অজিতে ভাবিলে—“চাকৰি পালে আন একো কৰিব নোৱাৰিলেও ভনী দুজনীক বিয়া দিব পাৰিব।”

সেই গাঁৱৰে গাওঁবুঢ়া এজনী ছোৱালী এজনী অধিকী হৈ ঘৰতে বুঢ়ী হব ধৰিছিল। গাওঁবুঢ়াই হেনো ছোৱালীজনীৰ বাবে এহেজাৰ টকাও দিব খুজিছে। অজিতে ছোৱালীজনী বিয়া কৰাই এক হাজাৰ টকা পাই ৮০০.০০ টকা ভেটি দি মহবিৰ চাকৰিটো ললে। বিজিতে আগত তেওঁলোকৰ ঘৰত প্ৰায়েই আহিছিল যদিও এতিয়া দুই মাহ ধৰি একেবাৰে অহা-যোৱা বন্ধ হৈ গৈছে।

এদিন সন্ধিয়া অজিতে চিন্তামগ্ন, গধুৰ মনলৈ কাৰখানাৰ পৰা ঘৰলৈ আহিল। অজিতৰ এনে মনোভাৱ দেখি মাকে হৃদয়লৈ “বোপা, তোৰ মন ইমান গধুৰ কিয়?” অজিতে মাত্ৰ দুটামান ইংনিয়া কাঢ়িলে। মুখৰ পৰা এষাৰ কথাও নোলল। নিশা ভাত খাবলৈ গৈ মাকৰ ওচৰত সকলো কথা বিবৰি কলে—“কাৰখানাত বোলে কামচাৰী সকলৰ দুৰ্নীতিৰ বাবে মালিকৰ লীভ নহয়। তেওঁলোকে বোলে বাই, কাগজৰ আদি কৰা বজাৰত বিক্ৰী কৰি মালিকৰ ঘাটি লগাইছে। গতিকে আজি কেইদিন ধৰি কাৰখানা বন্ধ হৈছে আৰু ভৱিষ্যতেও খোলাৰ আশা নাই। আমাৰ আকৌ বোধহয় গুৱাহাটীতে হাজিৰা কাম কৰি মৃত্যুৰ বিপৰীতে জীয়াই থকাৰ সংগ্ৰাম চলাব

লগা হ'ল।”

নিশা শুবলৈ গৈ শৈশীয়েকেৰ পৰা জানিলে যে, “তাৰ ডাঙৰ ভনী বীনা অন্তঃসত্ত্বা হৈছে।”

মাকে আগতে কথাটো গম পাইছিল যদিও ক্ৰোধ, অপমান আৰু লাজত অজিতক কথাটো কবলৈ টান পাইছিল। যেতিয়া ঘটনাটো লোক সমাজত প্ৰকাশ পালে তেতিয়া সমাজৰ মানুহে বিজিতক ছোৱালীজনী বিয়া কৰাবলৈ ধৰিলে। বিজিতে আগত যদিও ছোৱালীজনী বিয়া কৰাবলৈ সন্মত আছিল পিছত তাইক বিয়া কৰাবলৈ সম্পূৰ্ণ অস্বীকাৰ কৰিলে। ডাক্তাৰক ৫০০.০০ টকা ভেটি দি তেজ পৰীক্ষা কৰি আনি লোক সমাজত প্ৰমাণ দেখুৱালে। অজিতৰ ভনী আৰু তাইৰ সন্তানটো অজিতৰ পৰিয়ালতে থাকি গল। অজিতৰ মাকে সকলো নিৰৱে সহ্য কৰি উপায় নাপাই অদৃশ্য জনৰ ওচৰত বিচাৰ দি থল। অজিতৰো কৰিবলৈ আৰু একো নাথাকিল।

অজিতৰ পৰিয়াল লাহে লাহে ডাঙৰ হ'ল। কিন্তু ইপিনে আয় মুঠেই নাথাকিল। বাধ্য হৈ অজিতে আকৌ গুৱাহাটীত গৈ এজন মহাজনৰ ঘৰত থাকি হাজিৰা কাম কৰিবলৈ ধৰিলে। কাম কৰি টকা পৰ্জীয়াৰ পিছতহে ঘৰত উশাহ লব পাৰিছিল। মহাজনে অজিতৰ কাম-কাজ আৰু আদান-প্ৰদানত খুব বিশ্বাস কৰিছিল। মহাজনৰ বিশ্বাসী হোৱাৰ যোগ্যতাও অজিতৰ আছিল। সেই বাবে অজিতে মহাজনে বখা লেবাৰ সকলৰ হিচাব-নিকাচ ৰাখিছিল আৰু তেওঁলোকৰ কাম-কাজৰ ভূ-ভা ৰাখিয়েই তাৰ হাজিৰা খিনি পাইছিল। মাজে মাজে ঘৰতে

থাকি ফুল বাগিছাৰ ঘাই-বন নিকা কৰিছিল
আৰু ফুল গছত পানী দিছিল। এদিন আবেলি
বাগিছাত কাম কৰি থকাৰোঁতে হঠাৎ কেঁটী সাপৰ
দংশনত অজিতৰ দেহাটো কলা পৰি গল। বহুত
ওজা, বৈক, বেজ আদি আহিও অজিতক ভাল

কৰিব নোৱাৰিলে।

মহাজনে অজিতৰ মৃত্যুদেহটো গাড়ী এখনত
ভুলি তেওঁৰ ঘৰলৈ পঠাই দিলে। অজিতৰ মৃত্যু
দেহ দেখি ঘৰৰ সকলোৰে হুৱাহুৱা লাগিল ॥

॥ আমি আৰু আমাৰ সমাজ ॥

○ নুকন নাহাব

টি, ডি, ছি, ২য় বাৰ্ষিক 'কলা'

লিখনি সমূহ লিখকৰ বাস্তৱ মুখী কল্পনা
আৰু চিন্তাৰ ছবিষৰ। লিখকৰ লিখনিত তেওঁ
প্ৰকাশ কৰিব বিচৰা বিষয় বস্তুৰ লগতে লিখকৰ
অজ্ঞাতে তেওঁৰ জ্ঞানৰ প্ৰভাৱ আৰু মানসিক
ভাৱে থকা সজাগতাৰ আভাস পোৱা যায়।
লিখক সকলো ফালৰ পৰা সতন্ত্ৰ। লিখ-
কৰ নিজৰ অভিকচিমতে লিখাৰ অধিকাৰ আছে।
সেই বুলি কোনো বিশেষ বস্তু বা বিষয়ক প্ৰত্যেক
ভাৱে আক্ৰমণ কৰি নাইবা কোনো সম্প্ৰদায়,
ধৰ্ম, জাতি বা ব্যক্তিক উপলুঙা কৰি লিখা
লিখনি সমূহ সমাজে সমাদৰ কৰিবলৈ নিশ্চয় টান
পাব। লিখনিত লিখকৰ বাস্তৱ আচৰনৰ স্বৰূপ
যিদৰে প্ৰকাশ পায়, আন কতো তেনেকৈ প্ৰকাশ
নাপায়। মানুহৰ বাহ্যিক আৰু আভ্যন্তৰীণ
সদাচৰনৰ মাধ্যমেৰে মানুহৰ মন জয় কৰিব পাৰি-
লেহে তেওঁৰ সকলো কৰ্ম আৰু কথাই সোণৰ
আসন পাব পাৰে। লিখকৰ সকলো গুণৰ লগত
“স্পষ্টবাদিতা” এটা গুণ থাকিলেও অপ্ৰিয়
সত্য কথা পোন পটীয়াকৈ নোকোৱাই ভাল।

ইয়াত চবিত্ৰ বা আচৰণত দোষ নঘটিলেও সমাজৰ
সুদৃষ্টিৰ বাহিৰত পৰিব লগা হয়। এনে ক্ষেত্ৰত
নিজকে সকলো ফালৰ পৰা সংযত কৰাৰ কাৰণে
হাই স্কুলীয়া জীৱনত অধ্যয়ন কৰা সত্যনাথ বৰা-
দেৱৰ “অন্য প্ৰতি ব্যৱহাৰ” নামৰ প্ৰবন্ধৰ
কথা মনত পৰে। প্ৰবন্ধ খনত শ্ৰী বৰাদেৱৰ
ভাষাত, “যিয়ে আনৰ দোষ বিচাৰি ফুৰে সি
তাৰ নীচ আলয়ৰ পৰিচয় দিয়ে, আৰু যাব দোষ
বিচাৰে তাৰ কুপত পৰে। ঠিক একে ধৰণৰ
বাক্য থকা এটা কবিতাৰ কথা মনলৈ আহে—

“সুখ নাই সুখ নাই বাত ধবোৱাৰ,
অনুমতি সুখ নাই চিৰ কগীয়াৰ,
সুখ নাই যিয়ে সদায় গোচৰত ফুৰে,
মাতৃৰ সুখ নাই যদি পুত্ৰ থাকে দূৰে” ॥

উল্লেখিত কথা সমূহৰ পৰা স্পষ্টই বুজা যায় যে
আনৰ দোষ বিচাৰি ফুৰা নাইবা আনৰ ওপৰত
গোচৰলৈ ফুৰা ব্যক্তিজন নিজেই অসুখী আৰু
আনৰ শত্ৰু। আনৰ দোষ বিচাৰি ফুৰা বিশ্ব
লোক কিছু পৰিমাণে দাস্তিক আৰু মানসিক

ভাৱে সদায় চিন্তাগ্ৰস্থ। দাস্তিক লোক সকলৰ
দস্ত হঠাতে তেওঁ নজনাকৈ প্ৰকাশ পাই যায়।
সেয়ে সত্যনাথ বৰাদেৱে কৈছে— “নিজৰ মুখত
নিজৰ গুণ আনৰ কানত বিহ যেন লাগে। আৰু
নিজৰ গুণ নিজে বথানিলে গুণৰ গোঁৱৰো নেথাকে”
কথাখিনি যথার্থ ভাৱে সত্য। সমাজত এনে গুণৰ
লোক যথেষ্ট আছে। এনে ধৰণৰ লোকৰ পৰা
দেশ, সমাজ বা জাতিৰ কল্যাণতকৈ অধিক
পৰিমাণে অকল্যাণ হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে।

এখন আলোচনী অভিজ্ঞ লোকৰ জ্ঞান
বিকাশক আলোচনা সভা। ইয়াত জ্ঞানৰ সমদল
যাত্ৰাৰ সমাৱেশ ঘটে। নিতান্তই নিৰ্ভুল আৰু
সুন্দৰ সমাজৰ আদৰ্শীয় আলোচনীৰ কাৰণে
উপযুক্ত লিখকৰ সৰ্বগুণ বিশিষ্ট লিখনিৰ বাছনী
কৰা আৰু সমাজৰ কৰ্মকাৰ স্বৰূপ সৎ আৰু
স্পষ্টবাদী লিখকৰ সৃষ্টি কৰাৰ কাৰণে আমি
কেতবোৰ কৰ্মৰ প্ৰতি নজৰ দিয়া একান্ত আৱ-
শ্যক। নিৰপেক্ষ দৃষ্টিত স্পষ্ট ভাষাৰে সুন্দৰ
আৰু সহজ সৰল ভাৱে লিখকে নিজৰ চাৰুকোণ
স্বভাৱ পৰিহাৰ কৰি আনৰ গুণ কথাত হস্তক্ষেপ
নকৰাকৈ সমাজৰ বা ব্যক্তিৰ সংগুণৰ প্ৰকাশ
পোৱাকৈ লিখা লিখনি সমূহৰ পৰাহে সমাজে
কিবা পোৱাৰ আশা কৰিব পাৰে। আমাৰ
সমাজ খনৰ কাৰণে ব্যক্তিগত জীৱনৰ ঘটনা বাজিত
কৈ স্মৃতিৰ ঐতিহ্য মণ্ডিত জাতীয় সংস্কৃতিক
বৰ্ত্তমানৰ পলায়নবাদী সংস্কৃতিৰ লগত সামঞ্জস্য
পূৰ্ণ জাতীয় চেতনাৰ সৃষ্টি মূলক লিখনিৰ অতি
প্ৰয়োজন। আমাৰ মুছলিম সমাজৰ দাসত্ব মুখী
গতিৰ বিপৰীতে সমাজৰ শিক্ষিত চৰ্চামে লিখন

আৰু কথন কাৰ্য্যত বাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক
দিশ সমূহৰ ওপৰত মুক্তি পছী
নজৰ দিয়াটো ক্ষৰজ হিচাবে গন্য কৰা উচিত।
আলোচনী/গ্ৰন্থ, লিখক আৰু লিখনি সমূহৰ সম্বন্ধ
সমাজ আৰু জাতিৰ লগত কেনে তাক বৰ্ণনা
কৰা সহ মূৰ্খটোৰ সাধ্য নাই। তথাপি আহক
এটা গল্প শুনোঁক—

গছজোপা এটাৰ পৰা পকা ফল সৰি
পৰা এজনে দেখা পালে। কিন্তু দৌৰি গ'ল
অন্য এজন। দৌৰি যোৱা জনে ফলটো বুটলি
নোৱাৰিলে, বুটলিলে আন-
জনে। যিজনে বুটলিলে তেওঁৰ খোৱাৰ ভাগ্য
নহল, খালে বেলেগ এজনে। গছতই দেখা পাই
ইয়াৰ কাফো ধৰিব নোৱাৰিলে, ধৰিলে বেলেগ
এজনক। যাক ধৰা হল, তেওঁক নেমাৰি মাৰিলে
অন্য এজনক। যাক মৰা হ'ল তেওঁ কান্দিব
নোৱাৰিলে, কান্দিলে প্ৰথমৰ দৰ্শক জনে। এই
সকলো ঘটনা এজন মানুহৰ অংগ-প্ৰত্যংগ সমূহৰ
ওপৰত কোৱা হৈছে। ইয়াত দৰ্শক চকু, দৌৰিলে
ভৰি, বুটলিলে হাতে, খালে মুখে, ধৰিলে কাণত,
মাৰিলে পিঠিত, কান্দিলে চকুৱেৰে অৰ্থাৎ ঘটনা
টোৰ লগত মানুহ এজনৰ সম্পূৰ্ণ অংগ-প্ৰত্যংগে
সমূহৰ অন্তৰংগ সম্বন্ধ আছে। সেইদৰে লিখকৰ
লিখনি সমূহৰ উদ্দেশ্য, ভাৱ, ভাষা, ছন্দ, অলংকাৰ
উপমা-বস, আদিয়ে হ'ল তাৰ অংগ। ইহঁতৰ
অপূৰ্ণতাই সমাজখনৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাব
হবগৈ। কাৰণ অংগটোৰ অৱস্থাৰ ওপৰত
লাগে। বিকলাংগা কিছকৰ শিকলিগা লিখনয়ে
সমাজত বিকলাংগা সংস্কৃতিৰ উদ্ভৱ কাৰে। সেই-

দৰে সমাজৰ এটা অংশৰ কাৰ্য্য কলাপে আন এটা অংশত আঘাত হানে। এনে ঘটনাত বিচাৰক বা ডাক্তৰৰ ভূমিকা লিখিবহে। 'আলোচনী' বা গ্ৰন্থ নামৰ লেবেটেৰীত ইয়াৰ চিকিৎসা হয়।

সৰু কথাই ডাঙৰ কথাৰ জনক জননী। কেতিয়াবা সৰু কথাৰ পৰা ডাঙৰ আৰু মহৎ আদৰ্শ পোৱা যায়। আকৌ সৰু সৰু কথাৰ পৰা ডাঙৰ সমস্যাৰ সূত্ৰপাত হোৱাৰ উদাহৰণো কম নহয়। সেয়ে যিকোনো কথা সৰুই হওক বা ডাঙৰ হওক কোৱাৰ আগতে ব্যৱহাৰত নম্ৰতাৰ অনুপ্ৰাণেৰে মিঠা মাতৰ বহন দিব লাগে। যাতে তাত তিক্ততা থাকিলেও হোমিও পথিক ঔষধৰ দৰে শিশুৱেও আগ্ৰহেৰে খাব পাৰে। সেয়ে মনিষী সকলে কয় — “কথাৰ সমান মিঠাও নাই কথাৰ সমান কেহাও নাই”। অৰ্থাৎ কথাই মানুহক মূহুৰ্ত্তৰ ভিতৰত পৰিবৰ্তন কৰি দিব পাৰে। এনে এটা ঘটনাৰ কথাই কব বিচাৰিছোঁ। সৌ সিদিনা মটবত বহি থাকোতে দুজনী ভিক্ষাবীক উদ্দেশ্য কৰি কেইজন মানে কৈ পেলালে, মুছলিম জাতিটো ভিক্ষুক জাতি। ইহঁতৰ লাজ বোলা বস্তু নাই। মহজিদ মাজাছাৰ নামত মিছাতে ভিক্ষা কৰি ফুৰে। ইহঁত আহে কেব পৰা?? ? ?” অৱশেষত মন্তব্যগোচীই মুছলিম সমাজটোক লৈ বাংলাদেশ পালেগৈ। কথা সৰু যেন লাগিলেও মমস্পৰ্শী। এনেবোৰ মন্তব্যৰ পৰা অন্তৰত দীক্কাৰ লাগে। কিন্তু বেয়া লাগিলেও কথাষাৰত সত্য অসত্য ছয়োটা আছে। আমাৰ সমাজখনে এনে মন্তব্যক ‘তিবন্ধাৰ’ ‘পুৰস্কাৰ’ ‘সংস্কাৰ’ কোন ভাগত লব?

সমাজ খনক সংস্কাৰ কৰিবৰ বৰ প্ৰয়োজন আমি যিমামেই সংস্কাৰক পিনে ধাৰিত হৈছে সিমানেই যেনিবা ‘সংস্কাৰ’ শব্দটোৰ আগত ‘অ’ বৰ্ণটো যোগ হবলৈ তয়ামণা বণ চলাইছে। আমা এনেবোৰ ‘অ’ আৰু ‘সংস্কাৰ’ৰ যোগ সূত্ৰৰ সুযোগ লৈ বেলেগ বেলেগ জাতীয়ে আমাক তেনেই মন্তব্য কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে। এইবোৰ মন্তব্য পৰা হাত হাবিখলৈ উপায় সন্ধানি লিখক আমা সমাজত নাই নেকি? মোৰ বৰ বেয়া লাগিছে “মুছলিম জাতিটো ভিক্ষুক” ইহঁতৰ লাজ বোলা বস্তু নাই এই কথা ছুটাত। মই গ্ৰন্থ কৰি বিচাৰিছোঁ এই ‘ভিক্ষুক’ আৰু ‘নিলাজ’ হোৱাৰ উৎস ক’ত? কোনোবাৰি যদি নিৰ্ভৰ কৰণ ‘কেৰণ’ হিচাবে বিতৰ্কিত লিখিলেহেঁতেন তেওঁক মই আন্তৰিক ভাৱে শ্ৰদ্ধা আৰু ভক্তিগুণক বুলি মানিলোহেঁতেন।

আমি ভিক্ষুক আৰু নিলাজ হোৱাৰ কাৰণ বহুতো। কিছুমান আমাৰ জাতীয় ওৱাৰিছা আৰু কিছুমান আমাৰ ওপৰত জাপি দিয়া হৈছে তাৰে কিছুমান প্ৰধান কেৰণ দাঙি ধৰিছোঁ। প্ৰথমতে, বাল্য বিবাহ কিছুমান অক্লান্ত মুছলিম মানুহ এলেকাত আজিও তিষ্টি আছে। যাৰ ফলত অকালতে ‘নৈৰ’ দম্পতীয়ে পিৰাহৰ উদ্দেশ্যৰ পৰা ছিটিকি পৰি শক্তি সামৰণ কলো হেৰাই পেলায়। অৱস্থাত এপাল সন্তান লৈ ইহলোকত থাকি কৰিছে, নহলে পোহশাল দিব নোৱাৰি পলাইছে। নতুবা দৰা কইনাৰ বয়সৰ অসামঞ্জস্যতাৰ কাৰণে মনৰ অমিল হৈ তালোক পদ্ধতিৰে বিচ্ছেদ হৈ সমাজৰ বুজা হৈ পৰিছে। অথবা বৃদ্ধ বয়সত

তৰুনীক বিয়া কৰাই অকালতে ভৰাই দি বুঢ়াই সিপাৰ লৈ যাত্ৰা কৰে। যাৰ ফলত সমাজত এক বৃদ্ধন পৰিমাণৰ ভীখাৰীৰ সৃষ্টি হৈছে।

দ্বিতীয়তে শিক্ষাৰ প্ৰতি অমনোযোগ। অৰ্থাৎ শিক্ষাৰ বিশেষকৈ ইছলামিক শিক্ষাৰ মূল ভূবুজ তাৰ অপব্যৱহাৰৰ ফলত নাইবা অস্বা নিৰ্ভৰশীল শিক্ষাৰ পৰিবৰ্তে পূৰ্ব পৰিকল্পিত ভাৱে দাসত্ব মূলক শিক্ষাৰ প্ৰবৰ্তনৰ ফলত মুছলিম সমাজত এনে সমস্যাই গাঁ কৰি উঠিছে।

তৃতীয়তে সাত্যম পুৰুষীয়া কৃষি কাৰ্য্যত ‘যাৰ নুজোৰে হালে, তাৰ নুজোৰে কোনো কালে’ কথাষাৰক কান্ধতলৈ দস্তেৰে নদীৰ পাৰে পাৰে বাস কৰি শেষত নদীৰ লগত যুদ্ধ কৰি কৰি বীৰৰ দৰে পৰাজিত হৈ ভিক্ষুকত পৰিণত হৈছে।

চতুৰ্থতে, অসমত কোনোবা জাতিক যদি ভূমি পুত্ৰ বুলি কোৱা হয়, তেন্তে মুছলিম সকলক ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পুত্ৰ, বেকীৰ পুত্ৰ, মানাহ আইৰ পুত্ৰ বুলি কব লাগিব। এই নদী পুত্ৰ সকলে নদীৰ গৰাখহনীয়াত সৰ্বদা হেৰাই শিক্ষা সংস্কৃতিৰ মূল সৃষ্টিৰ পৰা বিছিন্ন হোৱাৰ উপক্ৰম দেখা দিয়া স্বত্তেও চৰকাৰৰ অৰ্থ নৈতিক বিতৰন বৈষম্যৰ ফলত আমি নিলাজ ভিক্ষুকত পৰিণত হৈছোঁ।

পঞ্চমতে এক প্ৰকাৰৰ অসামাজিক লোকে পৱিত্ৰ মাদ্ৰাছা, মহজিদ আদিৰ নামত সাহায্য বিচাৰি বিচাৰি আমাৰ সমাজৰ অগ্ৰগতিত সামাজিক পৰ্যায়ৰ পৰা অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজ নৈতিক ভাৱে আটক কৰি পেলাইছে। যাৰ ফলাফল সামান্য

নিলাজ, ভিক্ষুকৰ পৰা আলোচনাৰ পথ বাগৰি গৈ গৈ ৰাজনৈতিক ভাৱে বিদেশীৰ পৰ্যায় পাইছেগৈ।

এনেবোৰ হেজাৰ বিজাৰ কেৰণৰ কাৰণে আমি মুছলিম জাতিটো নিলাজ ভিক্ষুক জাতিৰ মন্তব্যৰ পৰ্যায়লৈ অৱনমিত হৈছে। আমি আমাৰ অৱনতিৰ কাৰণে যিমান দায়ী তাতকৈ কেইবা গুণেও বেছি দায়ী হৈছে ভাৰতৰ ঐতিহাসিকমূল আৰু কিছুমান লিখক। লিখকৰ কলমত বেহেস্ত আৰু দোজখ ছয়োটাতে সমান আদৰ্শ দখল কৰিছে। সেইদৰে আমাৰ অতীত বুৰঞ্জীৰ বৰ্ণনাকো আমি সপক্ষে বা বিপক্ষে ধৰি লব পাৰি। কিন্তু কাৰ্য্যত পক্ষতাতকৈ বিপক্ষতাই অধিক। তাৰ প্ৰমাণ নথকা নহয়। ভাৰতৰ সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বিষয়-বাপ্প বিষয়পাৰ ক্ষেত্ৰত কেতবোৰ ঐতিহাসিকক জগৰীয়া কৰাৰ থলো আছে। যোৱা ১০/১২/৮৯ ইং তাৰিখত মহাভাৰতৰ এটি খণ্ডত পিৰুৰ এই বাক্যটো মন কৰিবলগীয়া “পলমকৈ কোৱা সত্য কথা মিছা কথাতকৈ বেছি ভয়ানক”। গতিকে উপযুক্ত সময়ত সত্য কথাটো প্ৰকাশ নকৰি মিছাক সত্যত প্ৰমাণিত কৰাৰ কাৰণে সূচষ্ট বুৰঞ্জীবিদ সকল দায়ী। সেইদৰে লিখকৰ লিখনিত সোনৰ জেউতি কমোৱাটো কাৰোবাৰ ভাষাৰ প্ৰয়োগৰ বাহাৰুৰী হব পাৰে সেইবুলি তেওঁ সত্যৰ অপলাপকাৰী অপৰাধৰ পৰা মুক্তি নেপাব।

এই কাৰণেই আমাৰ আলোচনী সমুহত তেনে লিখকৰ লিখনি আমি পাঠক সকলে আশা কৰো যি সকলৰ কলম সত্যাপ্নোত সমস্তা সমা-

খানৰ পথ অনুসন্ধানত ৰত। যি সকলৰ কাৰ্য্যই আদৰ্শ আৰু আদৰ্শই জীৱন। আমি যদি আলোচনীৰ সম্পাদক, প্ৰযোজক, পৰিচালক, উপস্থাপক আৰু লিখক সকলে আমাক নিজকে সমস্যাৰ মাজ-সাগৰত ডুবগৈ থকা নাৱৰ যাত্ৰী হিচাবে গণ্য কৰি লিখো, তেন্তে নিশ্চয় আমাৰ লিখনি সমূহত ৰাবৰ, হুমায়ুন, বাছাছৰছাই, চিৰাজউদ্দৌলা, আদিৰ দৰে অহিংস উন্নত-সংস্কৃতিপূৰ্ণ জীৱনাদৰ্শৰ মৰ্ত্তকপ্ৰকাশ পাবই। আমি আমাৰ দৃষ্টি দলিত মুছলিম-সকলৰ ঘৰৰ ভঙা দেৱালৰ কাঁকে কাঁকে নিক্ষেপ কৰি সমাজখনক সুন্দৰৰ পৰা সুন্দৰ তমৰ পিনে আগবঢ়াই নিয়াৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা

উচিত। আমাৰ কলমত প্ৰেমৰ কবিতা, মো, 'পাউডাৰ' 'পিন' আদিৰ দোষ ত্ৰুটিতকৈ ধূলি মাকতিৰে পূৰ্ণ আমাৰ সমাজ, দেশখনৰ বৰ্ণনাহে শোভা পায়। কপৰ সৌন্দৰ্য্যতকৈ গুণৰ সৌন্দৰ্য্য সোণৰ জেউতিতকৈ বহুত বেছি। ব্যক্তিৰ গুণ প্ৰকাশৰ মাধ্যম অকপট আচৰণ। আচৰণক মিঠা মাতৰ দ্বাৰা বিশেষ ভাবে বিশ্লেষণ কৰা নহলে গুণীৰ গুণ লুপ্ত হৈ যায়। ইয়াকে কৰিবলৈ বিচাৰিলে ব্যক্তিয়ে অপৰিসীম ধৈৰ্য্য আৰু ভাগৰ পৰিচয় দিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত পুৰুষ, নাৰীৰ সমান অধিকাৰতকৈ অলপ বেছি। কাৰণ নাৰীয়েই নবৰ নিৰ্বাচনৰ চাবিকাঠি।

৳ বেকাৰ ৳

● Iman Hussain.
T.D.C. 3rd Yr. (A)
Assamese (Hons.)

“বহিম তই বহি বহি কিমান দিন খাই কৰি। কিমান আশা কৰি তোক লিখা পঢ়া কালো কিন্তু তাৰ ফল স্বৰূপে লোকচানহ ল। তোক আজিয়ে মই কৈছো তই যিকোনো কৰি এটা বিচাৰি ল’। তইতো জানাই যে বহি ই খালে এসময়ত বজাৰো বাজ ভড়াল উদংহৈ য়। বহিমে ঘৰৰ পৰা সদায় এনে কটু কথা শুনিও সহ্য কৰিব লগীয়া হৈছে। কথাৰ তোত্ৰ কৰাৰ ক্ষমতাও আজি বেচেৰা বহিমৰ হৈ। তেওঁ প্ৰত্যেক কৰিবও কেনেকৈ। আজি হ দিন খৰি Graduation লৈ ঘৰতে বেকাৰ বহি আছে কিন্তু বিধিৰ কি কুৎসিত মহিমা ও কিমান বাৰ চাকৰিৰ কাৰণে Interview লৈ কিন্তু টকাৰ অভাৱত চাকৰি নাপায়। জিকালি চাকৰি শব্দৰ উচ্চাৰণ কৰিলেই লাগে। ইফালে Interviewৰ নামত Money Interview চলে। যি জন প্ৰাৰ্থীয়ে Interviewৰ সময়ত বেছি টকা অফিছাৰক হুদান হিচাপে দিব পাৰে তেওঁৰেই চাকৰি য়। কিন্তু বহিমে সকলো Interviewত ভীৰ্ণ হয় যদিও Money Interviewৰ সময়ত চাশ হৈ উভতি আহে। মাটি সম্পত্তিও নাই সেইবোৰ বিক্ৰী কৰি চাকৰিৰ নামত অফিছাৰক

অনুদান দিব। মাটি সম্পত্তিৰ নামত আছে মাথোন বাৰী ভিটা। ইয়াৰ বাহিৰে তেওঁলোকৰ সংসাৰত একো নাই। যি মাটি সম্পত্তি আছিল সেইবোৰ বিক্ৰী কৰি বহিমৰ পঢ়াৰ নামত খৰচ কৰিছিল। বহিমৰ মাক বাপেকৰ আশা আছিল যে বোপাই বহিম B.A. পাচ কৰি যি কোনো এটা ভাল চাকৰি কৰি অন্তত তেওঁলোকক শাস্তিত দিন কটাবলৈ সুবিধা কৰি দিব পাৰিব। ভাগ্যৰ পৰিহাসত সেই আশা আকাংক্ষাবোৰ শীতকালি, পানী বাষ্প হৈ ওপৰলৈ উৰি যোৱাৰ দৰে উৰি যাবলৈ ধৰিছে।

ইফালে বহিমৰ Certificate age বাড়ি গৈ প্ৰায় ত্ৰিশ পালে, কিন্তু এতিয়ালৈ চাকৰিৰ সুস্থুত্ৰ নাপালে। কোনো উপায় নাপাই শেষত ছোৱালী এজনীৰ বিমিশ্ৰতখনী মহাজন এজনৰ ওচৰত দহ হাজাৰ টকাত মূৰটো বিক্ৰী কৰিলে। বহিমে টকা দহ হাজাৰ লৈ গন্তুত Start দিয়া Banchar School এখনত কোনোমতে সোমাই থাকিল। নামত তেওঁ মাষ্টাৰ হ’ল। কিন্তু আহৰ শেষত দৰমহা “O”। এইদৰে দিনৰ পিছত দিন মাহৰ পিছত মাহ গৈ বিয়াৰ দুই বছৰ পাৰ হ’ল। ইতিমধ্যে বহিমৰ দৈনী-যেকৰ কোলাত ছোৱালী এজনীৰ জন্ম হ’ল।

এতিয়া সুখ আৰু বেছি হৈ কুলাই পাচীয়ে নধৰা হ'ল। এনেয়ে তেওঁক ঘৰৰ পৰা দেখিব নোৱাৰে আনফালে পৰিয়ালৰ উন্নতি। বৰ্তমান তেওঁ আগতকৈ মাক-বাপেকৰ পৰা গালি-শপনি বেছি কৈ খাবলগীয়া হ'ল। গালি-শপনিয়েই যেন তেওঁৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ লগৰীয়া।

বাপেকে কেতিয়াবা কয়—“তই কোনো কাম কৰি টকা উপাৰ্জন কৰি খাব নোৱাৰিলে দুই এদিনৰ ভিতৰতে ঘৰৰ পৰা বাহিৰ হৈ যাবি। তোৰ নিচিনা ল'ৰাৰ মোৰ প্ৰয়োজন নাই।” বাপেকৰ আক্ষেপ কিমান আশা বুকুত বান্ধি মাটি সম্পত্তি বিক্ৰী কৰিও ল'ৰা জনক B.A পাচ কৰালে। তেওঁ সপোন ৰচিছিল যে মোৰ বোপাই B.A পাচ কৰি হাকিম হব, উকিল, মুক্তাৰ হব, ঘৰত ডাঙৰ ডাঙৰ RCC Building সজাব আমি আবামতে বুঢ়া বুঢ়ীয়ে বহি বহি খাই জীৱন কটাব পাৰিম। কিন্তু নিয়তিৰ কি পৰিহাস ডাঙৰ ডাঙৰ RCC Buildingৰ ঠাইত কোনোমতে দুই ভিটাত আকাশত থকা তৰাক গনিব পৰাকৈ ছখন খেৰৰ অট্টালিকা সজাই থাকিব লগীয়া হ'ল। বাপেকে বাতি বিছনাতে শুই শুই আকাশৰ তৰা গনি থাকে। আনফালে ল'ৰাৰ অন্ধকাবনয় জীৱনৰ কথা চিন্তা কৰি চকুলো টুকে। তেওঁ ভাবে যদি তেওঁৰ টকা পইচা থাকিলহেঁতেন তেন্তে যিকোনো প্ৰকাৰে ল'ৰা জনক এটা স্ত্ৰ-ব্যৱস্থা কৰি দিলেহেঁতেন। কিন্তু সকলো যেন তেওঁলোকৰ বাবে বিপৰীত।

আনফালে বহিৰৰ বৈশ্বীয়কে তাইৰ আশ্বাদনৰ বস্তু বাহিনিৰ কাৰণে সদায় তেওঁৰ লগত

খেচ খেচাই থাকে। তাইৰ কথা হ'ল ঘৰ খাবলৈ থাকক বা নেথাকক মোক মোৰ ব্যৱহাৰ বস্তুবোৰৰ যোগান ধৰিবই লাগিব। আচলো তাইৰ এইবোৰ বস্তুৰ নিত্য প্ৰয়োজন কৰি বাপেকৰ ঘৰত যিবোৰ বস্তু ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে সেইবোৰ বস্তুৰ লোভ তাই পৰিত্যাগ কৰি পৰা নাই। তাই কেতিয়াবা খং কৰি নিজৰ বেকা স্বামীক কয়—“তুমি মোৰ আশ্বাদনৰ সামগ্ৰী বোৰ চুব বৰি হলেও যোগাব কৰি দিবলৈ লাগিব এজনী তিবোতাক লাগতিয়াল বস্তুৰ যোগান ধৰি নোৱাৰা যদি বিয়া কৰিছা কেলেই? যিজন পুৰুষ এজনী তিবোতাক আশ্বাদনৰ বস্তুবোৰ যোগান ধৰিব নোৱাৰে তেওঁ নিজকে পুৰুষ বুলি কোৱা উচিত নহয়। এনেকৈ প্ৰত্যেক দি বৈশ্বীয়কেও নানা ধৰণৰ কটু মন্তব্য কৰি থাকে এইবোৰ কথাই তেওঁৰ অন্তৰ পুৰি ছাই হৈ যা যদিও একো মন্তব্য কৰিব নোৱাৰে। বহি তেওঁৰ নিজৰ ছবলতাৰ কথা বুজি পায় কাৰণে একো কব নোৱাৰে। সদায় সকলোৰে পৰা এ কটু মন্তব্য শুনি এদিনাখন স্কুলত গৈ প্ৰধান শিক্ষকৰ পৰা ছুটি লৈ গুৱাহাটী মহানগৰিত বিচলাবলৈ ওলাই যায়। বিজ্ঞা চলাই তেওঁ মাথোঁ কত পাঁচশৰ পৰা ছয়শলৈ আয় কৰি ঘৰলৈ পঠায়। টকা পঠালে সকলোৰে মনে মনে বহিৰ পঠায়। টকা পঠালে সকলোৰে মনে মনে বহিৰ ভাল পায়, কাৰণ সেই টকাৰে আবামত কেইটা মান খাব পাৰে। বৈশ্বীয়কেও ভাল পায় তাৰ কাৰণে আশ্বাদনৰ বস্তু বাহিনিৰ যোগাৰ ঠিকমতে দিবলৈ। আনন্দ পায় কিন্তু বেচেৰীয়ে অনুভৱ নকৰে যে Graduation লোৱা তাইৰ স্বামী

কিমান কষ্ট কৰি টকা উপাৰ্জন কৰি আছে। কিন্তু বহিমে দিনত সকলোৰে মাজত আনন্দত বিজ্ঞা চলালেও বাতি যেতিয়া আবামত বিশ্ৰাম লয় তেতিয়া তেওঁৰ ভবিষ্যত জীৱনৰ কথা চিন্তা কৰি চকুলো টুকে। তেওঁৰ চকুৰ পানীত গাৰু তিতি যায়, কিন্তু তেওঁৰ এই বেদনা ঘৰৰ আন কোনোৱাই অনুভৱ নকৰে। তেওঁলোকে মাথোন টকা পঠালে আনন্দ অনুভৱ কৰে। তাৰ বাহিৰে চিন্তা কৰিব লগীয়া একো নাই।

বহিমে এই দৰে গুৱাহাটী মহানগৰিত বিজ্ঞা চলোৱাৰ প্ৰায় চাৰি মাহ অতিবাহিত হৈ গ'ল। বিজ্ঞা মাৰি মাৰি তেওঁৰ শৰীৰ জৈইৰ হৈ গৈছে যদিও হতাশ নহৈ আনন্দ মনেৰেই বিজ্ঞা মাৰি থাকে। এদিনাখন বিজ্ঞা মাৰি থাকোঁতে

৪৪ ব্যৰ্থ জীৱন ৪৪

দীপকে আজি স্নাতকৰ প্ৰথম শাখাৰ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব নোৱাৰি কলংকৰ বোজা কঢ়িয়াই ফুৰিছে। দীপক নিচিনা ছত্ৰগীয়া ছাত্ৰবোৰক এইখন সমাজে কেতিয়াও মৰম চেনেহৰ চকুৰে চাব নোৱাৰে। নোৱাৰে জীয়াই থকাৰ অকল স্তবধা দিবলৈ। আজি দীপকে জীৱনৰ আনন্দ পূৰ্ণাবলৈ

হঠাৎ ক্ষতগামী টুক আহি বেকাৰ বিজ্ঞাৱালাৰ ওপৰেদি পাৰ হৈ গ'ল। তেওঁৰ থিতাতেই মৃত্যু হ'ল। তেওঁৰ মৃত্যুৰ খবৰ লাহে লাহে ঘৰত আহিল। এই নিৰ্মম খবৰ পাই সকলোৰে ছৰাওঁ বায়ে কান্দিলে। কিন্তু কান্দিলে কি হব? বহিম আৰু কেতিয়াও ঘূৰি নাহে। ঘৰৰ অৱস্থা যদিও কিছুপৰিমাণে ঠনধৰি উঠিছিল বৰ্তমান আকৌ বিলিন হৈ যাব ধৰিছে। কিমান দিন তেওঁলোকে কষ্ট কৰিব। এদিনাখন ভোকৰ তাড়নাত বহিমৰ বৈশ্বীয়কে ছোৱালী জনক কোলাত লৈ ঘৰৰ এচুকেদি ওলাই যাবলৈ ধৰিলে আনফালে দি বহিমৰ দেউতাকে ভিক্ষাৰ জোঁলোঙা লৈ ওলাই গৈ বাট ধৰিলে।

বিচাৰি নাপালে সংসাৰ মৰুভূমিত কোনো ভ্ৰমণ মৰুদ্যান।

বহুত কষ্ট কৰি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব নোৱাৰিলে দীপকে। ইয়াৰ ওপৰিও আৰ্থিক সমস্যাই তেওঁক জুৰুলা কৰি পেলালে। তেওঁৰ মূৰৰ ওপৰেদি বৈ যাব ধৰিলে প্ৰৱল ধুমুহা। তথাপি

তেওঁ (দীপক) হাত সাৱটি বহি নাথাকি দুৰ্ভেদ্য
প্রাচীৰ অতিক্রম কৰি, আগুৱাই গৈছিল। তাৰ
লক্ষ্যস্থানলৈ। জীৱন মুখৰ মংগ তুফান পাছে
পাছে সি দৌৰিছে আৰু দৌৰিছে হয়তো অকণ
মান পোহৰ বিচাৰি। কিন্তু পোহৰ বিচাৰুত সি
এন্ধাৰৰ মাজত ক্ৰমে সোমাই পৰিল। সি ক্লান্ত
হৈ পৰিল। সি আৰু পোহৰ বিচাৰি নাযায়
কাৰণ পোহৰক আজি তেওঁৰ ভয় লাগে, আৰু
ভয় লাগে এই পোহৰত জন্মলাভ কৰা পৃথিৱী
নকল মানুহবোৰক। কিন্তু কিয়? কিয় দীপকৰ
আজি এনে অৱস্থা হ'ল? ইয়াৰ বাবে দায়ী
কোন? এইখন সমাজ নহয় জানো? আজি
তেওঁৰ (দীপকৰ) বুকুৰ মাজত জ্বলিছে এক
জুই। তাক লুমাবলৈ আশ্ৰয় চেষ্টা কৰিছে।
কিন্তু সেই চেষ্টা বৃথা। আজি তেওঁৰ কান্দন
কোনেও নুশুনো। কাৰণ সি সমাজৰ আৱৰ্জনা
স্বৰূপ। তেওঁ সমাজৰ কোনো কামত নলগা হৈ
পৰিছে। কিন্তু সঁচা জানো এই কথা? কিন্তু
কিয়? কিয়? কিয়?

তিনি বছৰ আগৰ কথা।

যৌৱনৰ দূৱৰ দলিত থিয় দি বহুতক
ভাল পোৱাৰ দৰে দীপকেও অকণমান শান্তি
বিচাৰি ভাল পাইছিল এজনীক। নাম তাইৰ
বীতা। সঁচাকৈ বীতা বৰ নম্ৰ ছোৱালী। বীতা
সম্ভ্ৰান্ত ঘৰৰ ছোৱালী হৈ দুখীয়াৰ প্ৰতি কেতিয়াও
ঘৃণাৰ চকুৰে চোৱা নাছিল। সেয়ে দীপকে বীতাক
বৰ মৰম, শ্ৰদ্ধা কৰিছিল। সিহঁতৰ ভাল পোৱা
এক পবিত্ৰ ভাল পোৱা আছিল। তাত নাছিল
কোনো কামনা বাসনাৰ স্পৰ্শ। আছিল মাথোন

দুখনি পৱিত্ৰ হিচাপে। সেয়ে দীপকে বীতাক ভনী
দৰে ব্যৱহাৰ কৰিছিল আৰু দেৱীৰ দৰে শ্ৰদ্ধা
কৰিছিল। এনেকৈ দিনবোৰ অতিবাহিত হোৱাৰ
ফলত লাহে লাহে দীপকৰ জীৱনলৈ এন্ধাৰ নাগ
আহিব ধৰিলে। তাৰ জীৱনত অশান্তি আহিব
ধৰিলে। পৰীক্ষাত কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিব নোৱা
ৰি ঘৰৰ পৰা গলগ্ৰহ হোৱাটো বৰ পৰিতাপ
কথা। আনকালে ঘৰৰ অভাৱ অনাটনৰ চিন্তাই
তেওঁক বিষাক্ত কৰি তুলিলে। সেয়ে এদিন মন
বেজাৰত ঘৰৰ পৰা ওলাই গৈছিল মুক্তিৰ পথ
বিচাৰি। কিন্তু ক'লৈ যাব? কি কৰিব? তাৰ
জানো আশ্ৰয়ৰ স্থল আছে? মুক্তিৰ পথ জানো
সি বিচাৰি পাব? নানা প্ৰশ্নই তাৰ মন
দাপোনত ভাহি উঠিব ধৰিলে। অৱশেষত তেওঁ
ভাবিলে সি এনেকুৱা ঠাইলৈ যাবলৈ ওলাল য'ত
নেকী কোনো অশান্তি নাই কেৱল মাত্ৰ চাৰিও
ফালে শান্তিৰ বিৰাজ মান।

কিন্তু হঠাৎ তেওঁৰ মনত পৰিল অতি মৰম
বীতা জনীক কাৰণ বীতাক তেওঁ খুব ভাল পাৰ।
বীতাক দুখ দি সি জানো শান্তিৰে থাকিব পাৰিব
আঁকোঁ মনত পৰিল বীতাৰ এখন চিঠিলৈ। চিঠি
খনত লিখিছিল।

প্ৰজন্মীয় দীপক দা,

প্ৰেমৰ বুলি নতে আপোনালৈ সঁচি থোৱা
হেজাৰ মৰম আপোনালৈ প্ৰেৰণ কৰিছোঁ। আশা
আৰু কামনা কৰোঁ সাদৰেৰে গ্ৰহণ কৰিব। জানো
দীপক দা আপোনাক মোৰ কিমান ভাল লাগে।
তাক মই ভাষাৰে প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰোঁ।
আপুনি পৰীক্ষাত কৃতকাৰ্য্যতা হব পৰা নাই কাৰণেই

দুখ নকৰিব, নহলে মই যে বৰ দুখ পাওঁ দীপক
দা। দীপক দা আপুনি পৰীক্ষাত কৃতকাৰ্য্যতা
লাভ কৰিব পৰা নাই ইয়াৰ বাবে দায়ী আপুনি
নহয়। ইয়াৰ বাবে দায়ী এইখন সমাজ। এই
খন সমাজৰ নানা সমস্যা। তথাপি চেষ্টা কৰিব
লাগিব, চেষ্টাৰ অসাধ্য কোনো কাম নাই। বহুতো
লিখি আপোনাক বিবক্তিতে দিলোঁ, ক্ষমা কৰিব।
আজিলৈ সামৰিছোঁ। ইতি

আপোনাৰ মৰমৰ দীপা

দীপকে চিঠিখন পঢ়ি বুকুৰ মাজত সাৱটি
লগে আৰু প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে জীয়াই থকাৰ বাবে।
প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে এইখন সমাজত দুখ দৈন্যতা দূৰ
কৰাৰ বাবে। সেয়ে তেওঁ অসীম আশা বুকুত
বান্ধি সাজু হ'ল দুনাই।

দীপক ছাত্ৰ বাসৰ ৬ নম্বৰ কোঠাৰ ছাত্ৰ।
ছাত্ৰ বাসত থকা সময়ত এদিন হঠাৎ তেওঁৰ হৃদ-
যন্ত্ৰত বক্তৰ চাপ বাঢ়ি যায় তেতিয়া লগৰীয়া
ছাত্ৰ বন্ধু সকলে নানা ঔষধ পাতিব ব্যৱস্থা কৰি
িয়া সৰ্হেও তেওঁৰ অস্থি কোনো প্ৰকাৰে আৰণ্য
হোৱাৰ সম্ভাৱনা দেখা নগল। তথাপি ঔষধ পাতিব
ব্যৱস্থা চলিয়ে থাকিল। তৃতীয় দিনা অস্থিৰ
আকৃতি বিকৃত ৰূপ ধাৰণ কৰিলে। তেতিয়া
দীপকে অসহ্য যন্ত্ৰনাত থাকিব নোৱাৰি আ
মৰিলোঁ" ছটফটাবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া বীতাই
দীপকৰ মুখখনত ধৰি কান্দি কান্দি কন্ঠে ধৰিলে
দীপক দা এয়া মই আপোনাৰ ওচৰত দীপক দা,
আপোনাৰ মৰমৰ বীতা এবাৰ চকুৰে চাওঁক দীপক দা
এবাৰ কথা কওক এবাৰ বীতাক দুটোপাল তপত
চকুলো দীপকৰ মুখত বাগৰি পৰিল। দীপক

এবাৰ চকুমেলা চালে..... সি হতবাক হল
..... সি এতিয়া ক'ত? হেৰাই গল
স্মৃতি পাহৰি গল নিজৰ সত্তা। কেৱল দুগালে
দুধাৰী বাগৰি গল তপত চকুলো। ৬ নম্বৰ কো-
ঠাৰ ভিতৰৰ এখন শেতেলীত শুই আছে দীপক।
দীপকৰ বিছনাত বহি বীতাই কান্দি কান্দি
অতীতৰ বহুত কথাই কলে, দীপকে মাথো শুনি-
ছিল আৰু তপত চকুলো বোৱাইছিল। দীপকদা
আপুনি কিয় আশ্ৰয় হ'তা কৰা বুলি চিঠি দিছিল।
বীতাই আৰু কব নোৱাৰিলে, হুক হুকাই কান্দি
দিলে। তেতিয়া দীপকে বীতাক এখন কাগজৰ
টুকুৰা দিলে। বীতাই খুলি চাই দেখে তাইলৈ
লিখা এখন চিঠি।

মৰমৰ বীতা,

প্ৰথমে মোৰ আন্তৰিক মৰম লবা। আজি

বহুত দিন হ'ল তোমাক দেখা নোপোৱাৰ বাবে
মিনতি বৰ দুখ লাগিছে। অন্তৰখন কান্দি
আছে। আজি মোৰ স্মৃতি অতীতৰ কৰুণ স্মৃতি
বোৰ মানস পটত ভাহি উঠিছে। মহাবিদ্যালয়ত
ভৰ্তি হৈ ভাবিছিলো এদিন বিশ্ব বিদ্যালয়ৰ
ডিগ্ৰী লাভ কৰি এইখন সমাজৰ দুখ দৈন্যতা দূৰ
কৰি পৰিয়ালৰ প্ৰাণী কেইটা উন্নত কৰিম। কিন্তু
মোৰ সেই কল্পনা বাস্তৱত পৰিণত কৰিব নোৱা-
ৰিলো। সকলো আশা মোৰ মিছা হৈ গ'ল বীতা।

বীতা মই কোনো দিন কাৰো আগত দুখৰ
কথা ব্যক্ত কৰা নাছিলো, কাৰণ মোৰ কথা
কোনেও নুশুনো। আজি তোমাক সকলো কথা
জুনালোঁ অন্তত তুমি বুজিবা বীতা মই জীৱনত
কিমান দুখ পাইছো, মই কল্পনাই কৰিব পৰা

নাছিলো জীৱনত ইমান দুখ পাম বুলি। মই ঘৰৰ পৰা ওলাই গৈছিলো জীৱনৰ পৰিসমাপ্তি ঘটাবলৈ কিন্তু নোৱাৰিলো একমাত্ৰ তোমাৰ বাবে। আকৌ জীয়াই থকাৰ প্ৰয়াসেৰে এই পথ বাঢ়ি ললে। ইয়াতো মই নোৱাৰিলো। বাৰ্থ জীৱনৰ পৰিসমাপ্তি ঘটাবলৈ ভগৱানে আজি তোমাৰ ওচৰত পঠাইছে তুমি মোক বিদায় দিয়া, বীতা তুমি মোক বিদায় দিয়া। আজি মাক জীয়াই থকা সঙ্কেত বিদায় মূহুৰ্ত্তত মাক আশীৰ্বাদ লব নোৱাৰিলো। মই নচাঁ কৈয়ে বৰ দুৰ্ভাগীয়া। বীতা তোমাৰ ওচৰত

অজ্ঞানিতে যদি কিবা দোষ কৰিছো অজ্ঞান দীপক দা বুলি ক্ষমা কৰিবা। ইতি,

তোমাৰ মৰমৰ দীপক

বীতাই চিঠিখন পঢ়ি দীপকক সাৱটি ধৰিলে দীপকদা আপুন এবাৰ কথা কওঁক দীপক দা। ঘন ঘন কৈ উশাহ লৈ কলে “বিদায় দিয়া বীতা, বিদায়” বীতাই দীপকৰ মুখখনত ধৰি অন্তশোচ নাত কান্দি কান্দি কলে দীপকদা তুমি এবাৰ চকু মেলি চোৱা এবাৰ কথা কোৱা এ……বা……বা

শেখ আঃ মান্নাক

স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

৪৪ গাধ ৪৪ (গল্প)

ভগৱান শুই আছিল। ভোলানাথ বেগাই খোজ কাঢ়ি গৈ ভগৱানক চিঞৰি চিঞৰি মাতিব ধৰিলে। ভগৱানে চকু মেলি চালে—“কোন?”
—“মই ভোলানাথ।”
—“ভোলানাথ?” “তোমাৰ ডিঙিত সাপ মেকুৱা নাই, শৰীৰত চিতাভষ্ম সানি লোৱা নাই, তোমাৰ সেই আঠিয়া কলৰ ডোনাৰ দৰে ডাঙৰ পেটটোও নেদেখিছো। তোমাৰ এনেকুৱা হাড়ে ছালে লগা চেহেৰা হ’ল কেনেকৈ?”
—“প্ৰভু মই স্বৰ্গৰ ভোলানাথ “শিৱ” নহওঁ। মই

ভোলানাথ বেনাৰ্জী। পৃথিৱীৰ পৰা নকৈ আহিছো।”

—“অ, তাকে কোৱা। পিছে কি লাগে নে তোমাক?”

—“শুনিছো পিছৰ জনমত মই হেনো গাধ হৈ জন্মিম। সচানে প্ৰভু?”

—“এবা হয়।”

—“কিয়?”

—“তোমাৰ কৰ্মফলৰ বাবে তুমি গাধ হ’বা।”

—“মইতো কোনো দিন কোনো কু কৰ্ম কৰা

নাই প্ৰভু।”

—“কি কাম কৰিছিলো?”

—“প্ৰভু এটা চৰকাৰী অফিচত চাকৰি কৰিছিলো। গোটেই দিন মই হাড়-ভঙা পৰিশ্ৰম কৰিছিলো। পুৱা আৰু সন্ধিয়া আপোনাৰ নাম গান গাইছিলো।”

—“অফিচত ঘোচ লৈছিলো?”

—“নাই লোৱা প্ৰভু। ইচ্ছা কৰিলে লব পাৰিলো হেতেন। কিমান মানুহে মোক ঘোচ দিব বিচাৰিছে। কিন্তু মই চিৰকাল সংপথত কটাইছো।”

—“তেনেহলে পিছৰ জনমত তুমি গাধ হৈ জন্মিব কোনো উপায় নাই।”

—“কিয়? মনুষ্য জনমৰ পিছত গাধৰ জন্ম কিয় হ’ব?”

—“তৰ্ক নকৰিবা। যি মানুহ মানৱ জনমত গাধৰ দৰে আচৰণ কৰে, সি পিছৰ জনমত গাধ হ’বই লাগিব। তুমি অনায়াসে ঘোচ লৈ আৰামেৰে জীৱন কটাব পাৰিলাহেতেন। কিন্তু তুমি সেই সোনালী সুযোগ গ্ৰহণ নকৰি কষ্ট কৰি দিন কটাইছা। মই তোমাৰ ভাগ্যত সুখলিখিছিলো। সুখত থকাৰ বাবে ব্যৱস্থাও কৰিছিলো। কিন্তু তুমি গোটেই জীৱন গাধৰ দৰে অকল দুখৰ বোজা

বহন কৰি গৈছা। এতিয়া আক কোনো উপায় নাই। পিছৰ জন্মত তুমি গাধ হ’বই লাগিব।”

ভগৱানৰ কথা শুনি ভোলানাথে ভয় খালে। লগতে দুখও পালে। ইচ্ছা থকা সত্ত্বেও অধৰ্ম হ’ব বুলি ভাবি তেওঁ কোনো দিন ঘোচ লোৱা নাই। মৃত্যুৰ আগ দিনাখনো এজন ব্যৱসায়ীয়ে তেওঁক এহেজাৰ টকা ঘোচ দিব খুজিছিল। টকা খিনি নলৈ তেওঁ বিনা চিকিৎসাতে মৰিলে। ঘৈণীয়েক ল’ৰা ছোৱালী সকলোৱে কষ্টত গোটেই জীৱন কটাইছে, কিন্তু……

—“কি ভাবিছা?” ভগৱানে সুধিলে।

ভোলানাথে একো উত্তৰ নিদিলে। ভগৱানে আকৌ সুধিলে—“তুমি গোটেই জীৱন সংপথত আছিলো নেকি?”

ভোলানাথৰ হৃৎকুৱেদি টপ-টপকৈ পানী বাগৰি অহিছিল। চকুলোৰে তেওঁৰ চোলা-তিয়া-লে। ফিৰফিৰিয়া বতাহত ভোলানাথে জ্বাৰত কঁপিব ধৰিলে। কঁপোতে কঁপোতে তেওঁৰ চকু মেল খালে।

তেওঁৰ চকু মেলি দেখিবলৈ পালে তেওঁৰ ঘৰৰ টালি-ফুটা হৈ বৰষুণৰ পানী পৰিছে। বিছনাত পানী ভাহি গৈছে। জাপ-মাৰি তেওঁ বিছনাত উঠি বহিল।

৪৪ ধৈর্য্য ৪৫

ছাত্র-ছাত্রী বিলাকে মোক কয় আমি আলো-
চনী বাহিব কবিম আপুনি তাত নিশ্চয় এটা গল্প
নহলে কবিতা দিব লাগিব। সেইবাবে মই বহী
কলম লৈ বহো কিণা কিবি লিখিবলৈ কিন্তু লিখাব
ধৰণটো হৈ নুঠে। একোবাৰ চিন্তা কবি কবি
টোপনীয়ে যাও টেবুলৰ ওপৰত মুৰটো থৈ আকৌ
এবাৰ চকুখাই উঠো আৰু ভাবো কি লেখিম বাহিও
বহুত হ'ল তথাপি মোৰ একো লিখা নহল।
এনেতে মোৰ হঠাৎ মনত পৰিল আমাৰ গাওঁৰ
কল্পনাৰ কথা। তেতিয়া মনটো স্থিৰ কৰিলো
কল্পনাৰ জীৱনি লিখাত।

কল্পনা এজনী গাঁৱলীয়া ছোৱালী। তাই
দেখাত সিমাম ভাল নহয় যদিও একেবাৰেও
পেলোনীয়াও নহয়। তাইৰ নাম যেনে কল্পনা
ঠিক তাইৰ জীৱনটোও তই কল্পনা কবি কবিয়েই
পাব কৰিলে। তাই সকলো পৰা পঢ়া শুনাৰ বৰ
চোকা। অংকতে বেছি পাৰ্গত। শিক্ষক সকলে
তাইক বৰ ভাল পায়। তাই এজনী মেধাবী
ছাত্রী। কল্পনাৰ ঘৰৰ অৱস্থাও চহকী। তাইৰ
দেউতা বগীবাম এজন অশিক্ষিত সহজ সবল
মানুহ। বগীবামে তাইক বৰ মৰম কৰে।
কল্পনাৰ দাদা এজন উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
অংক বিভাগত অধ্যাপনা কৰে। তাই যেতিয়া
H.S.L.C পৰীক্ষাত অংকত লেটাৰ লৈ প্ৰথম
বিভাগত উত্তীৰ্ণ হ'ল, দাদাই তাইক ওচৰৰে উচ্চ-

তৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত ভৰ্তি কৰালে। তাইক
কলা শাখাত ভৰ্তি কৰিছিল। তাইৰ বিজ্ঞান
শাখাত পঢ়িবৰ ইচ্ছা হৈছিল কিন্তু দাদাই তাইক
কৈছিল যে তাইক English অনাৰ্চ লৈ পঢ়া
বুলি। সেই বাবে তাই কলা শাখাতে বৰ আনন্দ
নে পঢ়িবলৈ ধৰিলে। এতিয়া তাই খোৱন কালত
ভৰি দিলে। চাৰিও পিনৰ পৰা চকুচ হা মানুহে
তাইৰ ঘৰত চাপ দিব ধৰিলে তাইক বিয়া দিব
লাগে তাই এতিয়া ডাঙৰ হৈছে। বিয়াৰ কথা
শুনি শুনি তাইৰ মন ভাগি গ'ল তাই এতিয়া
কি কৰে কোনো পথ বিচাৰি নাপায়। তাই
উপায় নাপায় কলে মই M.A পাছ কৰা নহলে
বিয়াত নবহো। কাৰণ তাৰ ওচৰে পাজৰে আৰু
M.A পাছ মানুহ নাছিল। এই বুলি আশ্বাস
দি দি তাই H.S.C পৰীক্ষাত ভাল দৰেই
উত্তীৰ্ণ হ'ল। এতিয়া বগীবামে বৰ সমস্যাত
পৰিল, কল্পনাক কলেজত দিব লাগে বুলি।
বগীবামে ভাবিলে যে এতিয়া তাই ডাঙৰ হৈছে
তাতে গাৱলীয়া ছোৱালী কেনেকৈ কলেজত
যাব। গতিকে তাইক বিয়া দিব লাগে। ভগ-
ৱানৰ কি কাম ঠিক সেই সময়তে তাইৰ পঢ়া
স্কুলতে এজন নতুন ইংৰাজীৰ অধ্যাপক আছিল।
মানুহজন দেখাত ধুনীয়া। মানুহজনে আমাৰ
ছাৰ ইংক ফুহলাব ধৰিলে। যে তেওঁৰ এজনী ফাষ্ট
ডিভিজন পোৱা ছোৱালী লাগে। শিক্ষক সকলে

আকৃষ্ট দিশগুণ নিবিচাৰি কল্পনাকে দেখুৱাই দিলে।
সেই দেখি তেওঁ কল্পনা হতৰ ঘৰলৈ অহা যোৱা
কৰিব ধৰিলে। তেওঁৰ নাম আছিল কৃষ্ণবাম
পাল। কৃষ্ণই তাইৰ ঘৰলৈ যায় আৰু কল্পনাৰ
লগত হাঁহি তামোচা কৰি থাকে। তেওঁ তাইক
জনায়ে যে তোমাক মই বিয়া কৰাম। কল্পনাই
তেওঁক কলে মই কেনেকৈ স্বামী বুলি গ্ৰহণ কৰিম
যিহেতু আপুনি মোৰ শিক্ষক। কৃষ্ণই তাইক
জীৱনতকৈ বেছি ভাল পায় বুলি কলে।
তেতিয়া তাই মান্তি হ'ল। ঘৰৰ সকলোয়ে
দেখিলে যে ল'ৰাজন দেখাত যেনে ঠিক বিদ্যাতো
তেনে গতিকে আগ গুৰি নাভাবি বিয়া দি দিলে।
কৃষ্ণই বিয়া কৰি তাইৰ ঘৰতে থাকিবলৈ ললে।
বিয়াৰ পিছত কৃষ্ণই তাইক বৰ মৰম কৰে
কাৰণ কল্পনা এজনী মৰমিয়াল ছোৱালী। কৃষ্ণ
ঘৰত তাইৰ মা - দেউতাই বৰ সুখী। কিন্তু
যেতিয়া কৃষ্ণই তেওঁৰ চাকৰি কল্পনাৰ ঘৰ নগৰ-
বাৰ পৰা কৃষ্ণৰ ঘৰ বৰপেটালৈ বদলি কৰি আনিলে
তেতিয়া কল্পনাৰ জীৱনত কি পৰিবৰ্তন আহিল
তাৰ বিষয়ে অলপ কওঁ শুনক।

জীৱনৰ কল্পনাই কৃষ্ণৰ লগত বিশৃংখলতা
আছিল কাৰণ কৃষ্ণ এজন সুশিক্ষিত যদিও চৰিত্ৰ
বহি ভাল নহয়। তেওঁৰ মা দেউতা কোনো
আই। সিহঁতে আগতে বৰ দুখীয়া আছিল।
কৃষ্ণই যেতিয়া মেট্ৰিক পাছ কৰে তেতিয়া এজনী
নিতা নামৰ ছোৱালী বিয়া কৰালে। বনিতাৰ
দেউতা দুখীয়া যেতিয়া কৃষ্ণই বনিতাৰ বিয়া
কৰায় তেতিয়া বনিতাৰ দেউতাকৰ লগত প্ৰতি

শ্ৰুতি আছিল যে কৃষ্ণৰ পঢ়াৰ খৰচ দিব লাগিব।
কিন্তু বিয়াৰ পিছত বনিতাৰ দেউতাকে এই প্ৰতি
শ্ৰুতি বন্ধা কৰিব নোৱাৰিলে। যাৰ ফলত
কৃষ্ণই বনিতাক এৰি দিলে। তেওঁ তাৰ এবছৰ
পিছত প্ৰণীতা নামৰ ছোৱালীক বিয়া কৰালে।
বিয়াৰ এবছৰ পিছত প্ৰণীতাৰ এজন ল'ৰা জন্ম
হ'ল। কিন্তু দুভাগ্য বশতঃ ল'ৰাজন জন্ম পায়েই
মৃত্যু হ'ল। ল'ৰাজনে প্ৰণীতাৰ দুভাগ্য কৰিয়াই
আনিলে যাৰ ফলত দ্বিতীয় বাৰ আনজন ল'ৰাৰ
জন্ম পাওতে ল'ৰাক এৰি প্ৰণীতাই ইহসংসাৰ
ত্যাগ কৰিলে। প্ৰণীতা মৰিল ল'ৰাজন
জীয়াই থাকিল। ল'ৰাজনৰ নাম বখা হ'ল বাবুল।
বাবুলক অশেষ কষ্ট কৰি কৃষ্ণই মানুহ কৰিলে।
বাবুল এতিয়া সপ্তম মানৰ ছাত্ৰ। বাবুল যেতিয়া
অলপ ডাঙৰ হ'ল কৃষ্ণই আকৌ বিজুলি নামৰ
ছোৱালীক বিয়া কৰে। বিজুলি বৰ ধনী ঘৰৰ
ছোৱালী। যাৰ ফলত তেওঁ দুখীয়া কৃষ্ণক
ভাল নোপোৱা হ'ল। তাৰোপৰি কৃষ্ণৰ চাৰিত্ৰও
বেছি ভাল নহয়। সেই দেখি এবছৰৰ ভিতৰতে
সিহঁতৰ মাজত বিশৃংখলা আহি পৰে। বিজুলি
গৰ্ভৱতী হ'ল। তথাপি শিহতৰ মাজত মিলা প্ৰীতি
গঢ়ি নুঠিল। এইদৰে অমিলৰ মাজতে দুয়ো
দুয়োকে এৰি দিলে। তথাপি বিজুলিয়ে কৃষ্ণৰ
নামত কেচ কৰিলে। এৰি যোৱাৰ দুই মাহ পিছত
তেওঁৰ এটা ল'ৰা জন্ম হ'ল। বিজুলিয়ে কৃষ্ণৰ
পৰা একে বাৰে বিদায় ললে। তথাপি কৃষ্ণই
ইমান কষ্টৰ মাজতে তেওঁৰ পঢ়া-শুনা ঠিক ৰাখি-

নারীর সৌন্দর্য

ছিল। এই খিনিতে মই কৃষ্ণ আগব কথা সামবিলো।

বর্তমান কৃষ্ণ ইংৰাজীত M.A পাছ কৰি উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক নিযুক্তি হ'ল। কল্পনাৰো কৃষ্ণৰ লগত বিয়া হ'ল আগতে কৈ অহাৰ দৰে। কল্পনাৰ বিয়াৰ আগতে কৃষ্ণৰ জীৱনৰ ঘটনা বিলাক কোৱা নাছিল। কৃষ্ণৰ বিষয়ে এই ঘটনা বোৰ শুনি বৰ চিন্তাশীত হ'ল কল্পনাই। কৃষ্ণই ক্ৰমান্বয়ে কল্পনাক ভাল নোপোৱা হ'ল। কল্পনাই চিন্তা কৰি কৰি শুকাই ক্ষীণ হ'ল। কৃষ্ণই আকৌ বিয়া কৰাব বুলি কল্পনাক জনালে। তাই একেবাৰে মৰি যোৱাৰ নিচিনা হ'ল এইবোৰ কি কয়? এনেকুৱা মানুহ তেওঁ কতো দেখা নাই। সচাকৈ কৃষ্ণই অল্পনা নামৰ ধুনীয়া অশিক্ষিত ছোৱালী এজনী বিয়া কৰালে। অল্পনাৰ বৰ আনন্দ, কিয়নো তাই অশিক্ষিতা, তাই M.A পাছ স্বামী পাইছে কিন্তু ইপিনে কল্পনাৰ দুখে কুলুই পাচিয়ে নধৰা হ'ল। তাই এজনী উচ্চ শিক্ষিতা ছোৱালী হৈও ইমান কষ্ট

ভোগ কৰিব লগা হ'ল। তাইৰ ইমান কষ্ট হৈছিল যদিও তাই ধৈৰ্য্য হেৰুৱা নাছিল। বেচেৰীয়ে কষ্টৰ মাজতে দৃঢ় প্রতিজ্ঞ হ'ল যে M.A পাছ কৰিব আৰু ইয়াৰ প্ৰতিশোধ লব। সচাকৈ ভগৱানে তাইৰ কথা শুনিলে আৰু তাই দেখা যায়। বিগি বিগি দেখা দূৰণিৰ বিমোহিনী M.A পাছ কৰিলে। তাই এতিয়া কলেজত কপ কুৰবী প্ৰাণৰ নিজান ঠাইত যেতিয়া সঙ্গোপনে চাকৰি কৰে। তাই এতিয়া নিজৰ ভৱিষ্যত দেখা দিয়েহি, প্ৰাণ তেতিয়া সঙ্গ স্তব্ধ আপোন দিব পৰা হ'ল। এতিয়া কৃষ্ণই তাইক বৰ ভাল পায়। কথাতে কয় নহয় বোলে ৰূপে কি কৰে গুণে সংসাৰ তৰে। এতিয়া কল্পনাই সজীৱ উঠিল তাইৰ স্বাস্থ্যও ভাল হ'ল। তাইৰ মুখত আৰু সেই বিষাদৰ ছাঁ নাই। এতিয়া মই তাইৰ দৰত গৈ থাকোঁ আৰু কল্পনাৰ লগত সুখ দুখৰ কথাবোৰ আলোচনা কৰোঁ। কল্পনাই মোক কৈ ধৈৰ্য্য ধৰিবা কোনো এটা কাম কৰোঁতে তেহে জয়লাভ কৰিবা। কিয়নো ধৈৰ্য্যই হ'ল জীৱনৰ চাবি কাটি। ভগৱানে ধৈৰ্য্য কাৰীক ভাল পায়। এই খিনিতে মই মোৰ গল্প খিনিক সামবিলি মাৰিছোঁ।

মানুহ চিবকাল সৌন্দৰ্য্যৰ উপাসক। দেৱতাৰ উপাসনাতকৈ সৌন্দৰ্য্য উপাসনাত কৃত্ৰিমতা বেছি। বিগি বিগি দেখা দূৰণিৰ বিমোহিনী M.A পাছ কৰিলে। তাই এতিয়া কলেজত কপ কুৰবী প্ৰাণৰ নিজান ঠাইত যেতিয়া সঙ্গোপনে চাকৰি কৰে। তাই এতিয়া নিজৰ ভৱিষ্যত দেখা দিয়েহি, প্ৰাণ তেতিয়া সঙ্গ স্তব্ধ আপোন দিব পৰা হ'ল। এতিয়া কৃষ্ণই তাইক বৰ ভাল পায়। কথাতে কয় নহয় বোলে ৰূপে কি কৰে গুণে সংসাৰ তৰে। এতিয়া কল্পনাই সজীৱ উঠিল তাইৰ স্বাস্থ্যও ভাল হ'ল। তাইৰ মুখত আৰু সেই বিষাদৰ ছাঁ নাই। এতিয়া মই তাইৰ দৰত গৈ থাকোঁ আৰু কল্পনাৰ লগত সুখ দুখৰ কথাবোৰ আলোচনা কৰোঁ। কল্পনাই মোক কৈ ধৈৰ্য্য ধৰিবা কোনো এটা কাম কৰোঁতে তেহে জয়লাভ কৰিবা। কিয়নো ধৈৰ্য্যই হ'ল জীৱনৰ চাবি কাটি। ভগৱানে ধৈৰ্য্য কাৰীক ভাল পায়। এই খিনিতে মই মোৰ গল্প খিনিক সামবিলি মাৰিছোঁ।

বাহ্যিকভাৱে প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়ে সৌন্দৰ্য্যক জীৱনৰ অমিয়া ৰূপত আকোৱালি ললেও প্ৰত্যেকৰ কাজত আধ্যাত্মিক অনুদানৰ অভাৱ। সেয়ে সৌন্দৰ্য্যৰ তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ অৰ্থ আগবঢ়োৱা বাধাগ্ৰস্ত হৈছে। কিন্তু স্বাধি মুগি সকলো সুন্দৰৰ মাজত কাকৈ থকা সত্যক বুজি পায় আৰু সেই হিচাপে ইয়াৰ বিশ্লেষণাত্মক বৈশিষ্ট্য মূল্যায়ন কৰিব পাৰে। সেয়ে তেওঁলোকৰ মতে সুন্দৰতাই ঈশ্বৰ পৰায়ণ। তেহে সুন্দৰৰ ছায়া বিৰাজমান ততেই ঈশ্বৰৰ গুৰুস্থিতি। অৰ্থাৎ মানুহে মানুহৰ প্ৰতি সদয় হোৱা এজনৰ অভাৱ আনজনে বুজি পোৱা, আনৰ স্বার্থৰ প্ৰতি উদাৰতা দেখুৱা এই সকলোবোৰৰ মাজত সুন্দৰতা লুকাই থাকে। যদি এই সকলোবোৰ মানুহৰ মাজত থিতাপি লয়, তেন্তে সামগ্ৰীক ভাৱে এই পৃথিৱীখনেই সৌন্দৰ্য্যৰ

প্ৰতীক স্বৰ্গৰ প্ৰতিৰূপ হিচাপে প্ৰতিফলিত হব। সাধাৰণ মানুহ প্ৰবৃত্তিৰ দাস। তেওঁলোক প্ৰবৃত্তিৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয়। এওঁলোক কৃত্ৰিম সৌন্দৰ্য্যৰ দ্বাৰা পীড়িত হৈ সৌন্দৰ্য্যৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যাক বিনষ্ট কৰিছে। অকল ইমানেই নহয় নাৰী বা নাৰীৰ সৌন্দৰ্য্যই যে নাৰী জাতিৰ বৈৰী সেয়া প্ৰত্যেকজন পুৰুষৰেই কলা-কৃষ্টি তথা বাহ্যিক দৃষ্টিত তাৰেই স্পষ্ট প্ৰতিফলন।

কবি সকলোৰ ক্ষেত্ৰত ই সম্পূৰ্ণ ওলোট। তেওঁলোক অন্তৰ দৃষ্টি সম্পন্ন লোক। এওঁলোক প্ৰকৃতিৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হৈ কৃত্ৰিমতাক পছন্দ নকৰে। নাৰীৰ সৌন্দৰ্য্যত সাধাৰণ মানুহ বলীয়া হয় আৰু তাক ভোগ কৰাৰ বাবে প্ৰৱণতা বাঢ়ি যায়। কিন্তু কবি বা দাৰ্শনিক সকলে নাৰীৰ অপৰূপা লাৱণ্যময়ী সৌন্দৰ্য্যক প্ৰশংসা কৰি নৈতিকতাৰ সৌষ্টৰ বঢ়ায়। উদাহৰণ হিচাপে বধূনাথ চৌধুৰীৰ ছায়া চিত্ৰ, কবিতাৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি। তেওঁৰ 'ছায়া চিত্ৰ' নামৰ কবিতাৰ এজনী অপৰূপা লাৱণ্যময়ী সৌন্দৰ্য্যৰ গৰাকী কাল্পনিক ছোৱালীকলৈ যিখন ছন্দময়ী কবিতাৰ সৃষ্টি কৰিছে সি পাঠক পাঠিকাৰ মাজত এক আধ্যাত্মিক আবাদৰ স্পষ্ট নিদৰ্শন হৈ আছে।

সি যিয়েই নহওক নাৰীৰ সৌন্দৰ্য্যৰ সংজ্ঞালৈ নানা মুণিৰ নানা মত। কিন্তু সাহিত্যদৰ্শন মানি যেনেকৈ সাহিত্যৰ বস গ্ৰহণ নহয় ঠিক তেনেকৈ

সৌন্দৰ্য্য তত্ত্ব বিশ্লেষণকলৈ সৌন্দৰ্য্য বিচাৰ নহয়। সুন্দৰৰ লক্ষ্যণকলৈ ইমান মতভেদৰ পৰা জানিব পৰা যায় যে সুন্দৰ অসুন্দৰৰ সীমাবেখা যদি কোনোবাই নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰে তেনে হলে সেয়া 'মন'। শুভ অশুভ সুন্দৰ অসুন্দৰ সৃষ্টিয়ে নহল হয়, যদিহে 'মন' নাথাকিল হয়। সুন্দৰৰ সংজ্ঞা সম্পৰ্ক হ'ল মনক ধৰা দিয়া। এজনৰ চকুত যি অপৰূপ আন এজনৰ চকুত সেই অপৰূপ শব্দ টোৱে বিপৰীতৰূপেও দেখা দিব পাৰে। সেয়ে সুন্দৰক অৰ্থপূৰ্ণ কৰিব খুজিলে, প্ৰত্যেক মানুহক স্বতন্ত্ৰ মনোভাৱৰ কথাকেই কব পাৰি। সেয়ে সময়ৰ লগে লগে সলনি সুন্দৰক দেখা অথবা সুন্দৰক উপলব্ধি কৰা। সুন্দৰ অসুন্দৰৰ সীমাবেখা চলিত জীৱনত কোনেও পোৱা নাই নেপা-য়ো। সেয়ে চিনি নপোৱা পৃথিৱীখনেই প্ৰবৃত্তিৰ দাস হিচাপে অস্থিৰ হৈ আছে।

কালিদাসৰ আমোলত সুন্দৰীৰ আদৰ্শ আছিল তেজ শ্যামা শিখৰিদ্ৰ্শন,। অজন্তাৰ আদৰ্শতকৈ আগৰ যুগৰ আদৰ্শ সুন্দৰৰ পৰা পৃথক হ'ল। মোগলানী আহি সুন্দৰীৰ আদৰ্শ ওলোটাই দিলে আটলৈ। যুগৰ পৰা যুগ-যুগান্তৰলৈ সুন্দৰীৰ সংজ্ঞা যে সলনি হ'ল। তাৰ কাৰণ প্ৰশ্নৰ অন্তৰালত। কাৰণ এটা যুগৰ পুৰুষে নাৰীক চাব বিচাৰিছে বেলেগ বেলেগ ৰূপত। ভাৰতীয় সাহিত্যৰ আদি গ্ৰন্থ ঋক বেদৰ পৰা আদি কৰি ৰামায়ণ, মহাভাৰত, পুৰাণ, ধৰ্মশাস্ত্ৰ, স্মৃতিশাস্ত্ৰ, কাব্য, নাটকআদি সাহিত্যৰ শাখাত যিকালেই নাৰীৰ চিত্ৰ আছে সেই কালে পুৰুষৰো চিত্ৰ অঙ্কিত হৈছে।

“একমাত্ৰ বিধাতাৰ সৃষ্টি নহয়, তুমি নাৰী পুৰুষে সাজিছে তোমাৰ সৌন্দৰ্য্য সঞ্চাৰি আপোন অন্তৰেৰে।”

কবিতা এই উক্তি সচাকৈয়ে সত্য। শিল্পত ৰূপা-য়িত নাৰী পুৰুষ ৰূপলোকৰ প্ৰতিমা।

প্ৰচলিত ধাৰণাত বহুতেই মন কৰে যে প্ৰাচীন কালত ভাৰতত নাৰীৰ স্থান সকলোৰে ওপৰত আছিল। পৰৱৰ্তী কালত বিভিন্ন সামাজিক কাৰণত নাৰীৰ স্থান তললৈ নামিছে। কিন্তু প্ৰাচীন ভাৰতৰ সাহিত্য অনুপুৰুষৰ অনুসন্ধানত অন্য তথ্যবহুই ইঙ্গিত দিয়ে। মৈত্ৰায়নি সাহিত্যত স্পষ্ট উল্লেখ আছে যে – নাৰী অসুভ। শতপথ ব্ৰাহ্মণে যজ্ঞৰ সময়ত কুকুৰ, শুভ্ৰ আৰু নাৰীৰ ফালে দৃষ্টিপাত নকৰিছিল। তৈত্তীৰ্য্য সংহিতাত উল্লেখ আছে ‘তস্মাত্ হস্তীয় ভোগময় হায়বন্তে’ অৰ্থাৎ সন্তোগ আনে। পৰৱৰ্তী কালৰ গৌতম ধৰ্মসূত্ৰৰ বিধান, পশুভূমিস্ত্ৰী পামনিত ভোগ। ইয়াৰ তাৎপৰ্য্য হয় পশু, ভূমি আৰু নাৰীৰ মাজত ভোগক সীমিত কৰি ৰখা উচিত। ভোগৰ তালিকাত নাৰী বাৰ বাৰ অন্তৰ্ভুক্ত সেয়ে দক্ষীনাৰ তালিকাতো নাৰীয়ে স্থান পায় বহু যজ্ঞ, নানা স্তৱ, নাৰী দক্ষীণা, অনুচা, অপ্ৰসূতা সন্তানৰতী। নাৰী সম্পত্তি সেয়ে পাশা খেলত নাৰীক পন ৰখা হৈছিল। এই ঘটনা একমাত্ৰ মহাভাৰতৰে নহয় ঋক বেদতো ইয়াৰ ইঙ্গিত পোৱা যায়। মহাভাৰত পুৰাণ আদিত দেখা যায় যে অতিথি সৎকাৰ উৎসৱত, যুদ্ধত, যজ্ঞত, যৌতুকত দান গাড়ী ঋণ স্বৰ্ণশস্য ৰথ হাতী আৰু ঘোৰাৰ লগতে অগন্য নাৰী দান কৰা হৈছিল। এনেকুৱা দান কেতিয়াও

ল হয় যদিহে নাৰীক ভোগ্য বস্তু হোৱা নহল। প্ৰাচীন ভাৰতৰ এই সামাজিক পটভূমিত সাহিত্য ৰচিত হৈছিল সেই বাবে পুৰুষৰ মনলোকত নাৰী স্বাভাৱিক ভাবে সন্তোগৰ মিত্ৰী। মাতৃৰূপে বা দেৱীৰূপে নাৰীৰ মহিমাময় নী অৱস্থা আছে। কিন্তু প্ৰাচীন ভাৰতৰ মগ্ৰ ভাণ্ডাৰত তেনেকুৱা দৃষ্টান্ত সংকীৰ্ণ। অধিকাংশ নাৰীকে অনা হৈছে প্ৰেমৰ বাতা-ৰণ স্বৰূপে। সেয়ে গুপ্ত প্ৰণয় পৰিণয়, সন্তোগ প্ৰণয় বিবাহ ইত্যাদিৰ মাজত তেওঁলোকে বিচৰণ কৰে। প্ৰকাৰ ভেদেও তেওঁলোক অভিসাৰিক, পাসক সজ্জা, মানিনী, খণ্ডিতা, স্বাধীন ভতৃকা, হালহাস্তৰিকা ইত্যাদি। দেহৰ গঢ়ন অনুসৰি তেওঁ লোক পদ্মিনী, চিত্ৰিনী, শখিনী আৰু কোনোবা স্থিনী। বৈষ্ণৱ সাহিত্যৰ অঙ্গত যদিও পৰমা পায়িকাৰূপে স্ত্ৰীবাধাৰ উপস্থিতি, কিন্তু এই ৰূপৰ মন্তৰালত অন্য যিবোৰ নায়িকা তেওঁলোক অধিকাংশই সৌন্দৰ্য্য বৰ্ণনাত শিল্পীৰ যৌন বাসনাৰে

গাঢ় প্ৰতিচ্ছবি।

মহাকবি কুমাৰ সম্ভবে-পাৰ্বতীৰ আপাদ-মস্তক দেহ বৰ্ণনা কৰিছে। সেই বৰ্ণনাত সৌন্দৰ্য্য পিয়াসী মন পৰি তৃপ্ত হয়। কিন্তু কামনাৰ উন্মেষ নহয়। ৰঘুবংশৰ সীতা, ইন্দুমতী আৰু সন্তন সন্তস স্তদক্ষিণাৰ দেহ বৰ্ণনাও অত্যন্ত সুকলি আৰু কুশলতাৰ পৰিচায়ক। জুইৰ তাপত জোনৰ যেনে-কুৱা ৰং হয় তেনেকুৱা ৰং শিখৰিদ্ৰ্শনা, সফদন্তী। উঠৰ ৰং পক্ষা বিশ্বাধোবস্ত্ৰী ক্ষীণ, গভীৰ নাভী, নিতম্ব, গম্ভীৰ, শিথিল গতি, স্তন সামান্য উন্নত। সংস্কৃত সাহিত্যৰ বিভিন্ন শাখাত উল্লেখ আছে অসংখ্য নায়িকাৰ অজস্ৰ উপমাময় বৰ্ণনা। তাৰ মাজৰ পৰা যক্ষপ্ৰিয়াক বাছি নিয়াৰ কাৰণ ৰূপ বৰ্ণনাৰ শেষত মহাকবিয়ে নিজে কৈছে—“যক্ষ-প্ৰিয়াক দেখিলেই মন হয় যুৱতী সৃষ্টিত তেৱেই বিতাৰ প্ৰথম আদৰ্শ। সেয়ে ধৰিব পাৰি যে সেই যুগৰ সুন্দৰী সকলোৰ ভিতৰত যক্ষপ্ৰিয়া প্ৰতি-যোগীতাত শ্ৰেষ্ঠ আসন পাইছিল।

● আতাউৰ-বহমান
টি, ডি, চি, ২য় বৰ্ষ

॥ এটোপা চকুলো ॥

“মা! মা!”

“কি হ'ল নুকল?”

“মোক ভাত দিয়া

“ইমান ৰাতিপুৱাতে ভাত কিব? কৰবাত

বা যাবি নেকি?

“নহয় মা, আজি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক

মিউজিক প্ৰতিযোগিতা আৰম্ভ হ'ব।

গতিকে মোৰ সোনকালে যাব লাগে।”

“কিন্তু.....”

“কিন্তু, কি মা?”

“ভাত ভাত...ভাত কোনাই।”

“অ ঠিক আছে মা, মই যাওঁ” বুলিকৈ

নুৰুল মাকক সেৱা কৰি ঘৰৰ পৰা ওলাল।

নুৰুল মাক বাপেকৰ একমাত্র সন্তান। বাপেক

কৃষি কাৰ্য্য কৰা মানুহ আছিল কিন্তু ঘোঁৰা ছবছৰ

আগতে টাইফেড জ্বৰ হৈ মৃত্যু হৈছে। বৰ্তমান

নুৰুলৰ বয়স ১৮ বছৰ। তেওঁ টি,ডি,ছি, পাৰ্ট

ওৱান ফাইনাল দিছে। পঢ়া-শুনাতো বেছ নাম

আছে। শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ সকলে তেওঁক বৰ

ভাল পায়। তেওঁৰ নম্ৰ বাৱহাৰ, সুমিঠ বচন।

মাকে সংসাৰতে বুকুৰ ধন নুৰুলক লৈ অ'শা পালি

আছে ভৱিষ্যত নানা জন্ম কৰনা লৈ। নরজ্যোতি

মহাবিদ্যালয়ত জাক জমকতাবে সৈতে বাৰ্ষিক গান

প্ৰতিযোগিতা হৈ আছে। গান মঞ্চত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী

আৰু দৰ্শক সকলোৰে ভবি পৰিছে। ইপিনে

গোৱালপৰীয়া লোকগীত আৰম্ভ হৈছে। দৰ্শক

সকলে উৎসুকতাবে সৈতে বহি আছে কোনে

প্ৰথম হয় বুলি। এনেতে নুৰুলে গান গাবলৈ

লোৱা অৱস্থাতে অজ্ঞান হৈ পৰিল। “হয়তো

গোট্টেই দিনটো ধৰি নেখাই থকাৰ কাৰণে

অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ কথা মতে কেইজন মান ল'ৰাই

মুৰত পানী ঢালিবলৈ ধৰিলে। বহল কিন্তু

কোমল হৃদয় এখনিবে নরজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ

উপাধ্যক্ষ মহোদয় এম. মোজাম্মেল হোসেইন।

নিজ গুণত সকলোৰ প্ৰিয় পাত্ৰ তেওঁ। অলপ

পিছত নুৰুল সুস্থ হ'ল।

“কি এ নুৰুল, কি হৈছিল তোৰ? চাওঁ

সোধিবলৈ ক'বলৈ চাওঁ।”

“একো হোৱা নাই চাব।”

কিন্তু মাননীৰ উপাধ্যক্ষ মহোদয়ে দেখিলে নুৰুলৰ

মুখখন একেবাৰে মলিন, শুকান। তেখেত নুৰুলৰ

ঘৰৰ অৱস্থাৰ কথা জানে। ছাৰে তেওঁক মাতি

নি সকলো কথা সুধি পুচি সম্পূৰ্ণ অৱগতহৈ নিজ

ঘৰলৈ লৈ যাই তেওঁক খাবলৈ দিলে। সেই

দিনা কেইবাটাও গানত তেওঁ প্ৰথম স্থান জয়

লাভ কৰিলে।

আজি ব'টা বিতৰণৰ দিন। নুৰুল

আটাইতকৈ ভাল গায়ক হিচাবে তেওঁক এটা দিল্লি

লগতে অন্যান্য বস্তু পুৰস্কাৰ দিয়া হ'ল। সভা

পতি চাহাবে নিজে দহটা টকা পুৰস্কাৰ হিচাবে

আগবঢ়ালে। নুৰুল পুৰস্কাৰ লৈ ঘৰলৈ যাবলৈ

উভহিলে।

“আজি ইমান পলম কৰিলি কিয়?” মই

তোৰ কাৰণে বাট-চাই আছো।” মাকে কলে

“মা, এয়া লোৱা” বুলি কৈ নুৰুলে মাকৰ হাতত

বস্তুবোৰ দিলে। আৰু টকা দহটা নিজে বাকচত

থৈ দিলে।

নিজৰ ল'ৰাৰ কৃতকাৰ্য্যতা দেখি মাকে

তেতিয়া গোঁৱৰাস্তিত হ'ল আৰু ভাবিলে এয়া

মোৰ ভৱিষ্যত আশাৰ পছন্দ কৰি। “যা হাত

মুখ ধুই আ, খাই বৈ শুই পৰ মাকে কলে

মাকৰ কথা মতে হাত মুখ ধুই নুৰুলে খাই বৈ

শুই পৰিল।

পুৱাত উঠি মাক অলপ চিন্তিত হ'ল।

কাৰণ ঘৰত এটি মাত্ৰ খুদ ক'নাও নাই।

মাকৰ মিলন মুখ লক্ষ্য কৰি নুৰুলে কলে “মা!

কিবা হৈছে নেকি?”

“ঘৰত খাবলৈ একো নাই, অলপ চিন্তিত

হৈছোঁ” বুলি কৈ মাকে এটা হুমুনিয়াহ কঢ়িলে।

নুৰুল একো নকৈ পুনৰ ঘৰৰ ভিতৰত সোমালে

আৰু পুৰস্কাৰ পোৱা বস্তুবোৰ বাহিৰ কৰি বজা

বলৈ লৈ গ'ল। সেইবোৰ বিক্ৰি কৰি

চাউল আৰু অন্যান্য বস্তু কিনি লৈ আহি মাকৰ

হাতত দিলে। মাকৰ তেতিয়া আনন্দৰ সীমা

নাছিল। মৰমেৰে নুৰুলক বুকুৰ মাজত সাবটি

লৈছিল।

আজি কেইবা দিনৰে পৰা মাকে জ্বৰত ভুগি

আছে। নুৰুলে চৰকাৰী ডাক্তৰ খানাৰ পৰা

দৰৱ পাতি নি খুৱাইছে। কিন্তু ফল হলে ধৰা

নাই। ক্ৰমে বেয়াৰ ফালেহে ঢাল লৈছে।

ঘৰত পা-পইচা একো নাই। গতিকে ঘৰলৈ

ডাক্তৰ আনি দেখোৱাইনো কেনেকৈ? নুৰুল

মাকৰ শিতানত বহি বিচি থাকে। মাজে মাজে

হাত ভৰি সেকি থাকে। ওচৰ চুবুৰীয়া ছ-এজনী

হিৰোতাই মাজে মাজে আহি দেখি আছে।

সেই দিনা শুক্ৰবাৰ তাতে মৰা আউনী

মাকৰ অস্থিত তাতকৈ বন্ধি পাইছে। বিচনাতে

হাত ভৰি আচাৰিবলৈ ধৰিছে। নুৰুল মহাসংক-

টত পৰিল। ডাক্তৰ নানিলে আৰু উপায় নাই।

কিন্তু টকা নহলে জানো ডাক্তৰ আহিব? তেওঁ

আকৌ টকা পাব ক'ত? পৃথিৱীৰ সেউজীয়া

ৰংবোৰ তেওঁ ধোৱা ধোৱা দেখিবলৈ পালে।

হঠাৎ তেওঁৰ মনত পৰিল যে সিদিনা সভাপতি

চাহাবে দিয়া টকা দহটা বাকচত থৈ দিছে।

ততালিকে তেওঁ টকা দহটা বাহিৰ কৰি আনি

ডাক্তৰৰ ঘৰলৈ দৌৰ মাৰিলে। ওচৰ চুবুৰীয়া

তিবোতা বোৰে চিন্তিত হৈ পৰিল। তেওঁ লোকে

মুৰত পানী ঢালিবলৈ ধৰিলে। নুৰুলে একে

দৌৰত আহি নুৰুল ডাক্তৰৰ ঘৰৰ দোৱাৰ মুখত

উপস্থিত হ'ল।

“ডাক্তৰ চাহাব! ডাক্তৰ চাহাব!! বুলি

বাহিৰৰ পৰা নুৰুলে ডাক্তৰক মাতিলে।

“কোনে?” বুলি কৈ ডাক্তৰ চাহাবে ঘৰৰ

পৰা বাহিৰলৈ ওলাই আহিল।

“কি হ'ল?” নুৰুলক প্ৰশ্ন কৰিলে।

“ডাক্তৰ চাহাব, ঘৰত অস্থিত দয়া কৰি

আপুনি বলক” বুলি কৈ নুৰুলে পকেটৰ পৰা

টকা দহটা বাহিৰ কৰি দিব খুজিলে। কিন্তু

পকেটত টকা ক'ত? তাত দেখোন টকা-ছকা

একো নাই! তেনেহলে কি হ'ল? বাটতে কৰবাত

পৰিল নেকি?

“যাব পাৰো” কিন্তু ভিজিট আনিছানে

নাই? টকা দিয়া” বুলি ডাক্তৰে কলে।

“ডাঃ চাহাব টকা আনিছিলো, কিন্তু বাটত

কৰবাত হেৰুৱাই গ'ল। আপুনি বলক ঘৰত

গৈ টকা দিম বুলি নুৰুলে কলে।

“অসম্ভৱ মই যাব নোৱাৰিম” ডাক্তৰে

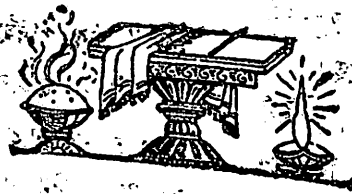
কলে।

“ডাক্তৰ চাহাব দয়া কৰি আপোনি এবাৰ

বলক, নুৰুলে কাতৰ বাবে কলে। মই কৈছো

নহয় যেমই বাৰি নোৱাৰে বুলি কৈ আক্ৰমণ
ভিতৰত সোমাল আৰু এটা কৈ দি
নুৰুলৰ মূৰ আচন্দাই ধৰিলে। চাৰিও
পিনে কৈল আক্ৰমণ কোৱা দেখিবলৈ পালে
পৃথিৱীখন এয়েন গুৰি লাগিছে এনে বোধ হ'ল
নুৰুলৰ। ভৱিষ্যত তলত যেন ধৰণী নাই। তেওঁ
বাটেৰে উদ্দেশ্যহীন ৰাখে বাৰলৈ। ধৰিলে
কিন্তু এনে সময়তে সমুখে আছিল বায়ুগতিৰ
এখন টাক আৰু পিছ পিনৰ পৰা আহি আছিল
এখন বাছ। টাকখনে নুৰুলক খুন্দিয়াই থৈ
তীব্ৰগতিৰে অন্তৰ্গত হ'ল। কুটিল নিয়তীৰ
কবলৰ পৰা পৰিত্ৰান পাবৰ কোনো উপায় নাই।
“মা” বুলি কোৱাৰ লগে লগে নুৰুলৰ শ্ৰাণ
পাখী সেই মুহূৰ্ততে পৃথিৱীৰ পৰা উৰি গ'ল।

ধুমিকানাননী নদেহ ধুলীতে পৰিণত হ'ল। বাস্তৱ
তেজৰে বজাকী হ'ল। চকুত পৰিণত হ'ল।
সবলৈ নুৰুলৰ শটো অনা হ'ল। মাকৰ
অনুখ বৈতেনিয়া বেছি হৈছিল। নুৰুলৰ মৰা
শটো হুহাতে সোণটো পৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে।
“মোৰ সোণ মোৰ সোণটো কলৈ গ'ল!! গাই তুমি
বুলি এটিএক মাৰি দি অচেতন হৈ পড়িল। ওচৰ স্বাধীনতাৰ একচলিছ বছৰৰ
চুবুৰীয়া জিৱাতা সকলে মুৰত পানী ঢালিবলৈ ভয়ৰ ধুমহা, প্রচণ্ড ঠাণ্ডাক—
ধৰিলে। কিন্তু? কিন্তু এয়া দেখোন মাকৰ অতিক্রমিছা বিক্ষুব্ধ হৃদয়েৰে।
সৰ্ব শৰীৰ বৰফৰ দৰে চেঁচা হৈ পড়িল। মোৰ কামিজত হেজাৰ চিলাই,
নুৰুলৰ শটো সাৰটি ধৰি লৈ মাকে শেষ নিশ্বাস পেটত ভোকৰ জয়াল আৰ্তনাদ
এবিলে। ইয়াক জনালো আকৌ ঘূৰাই পোৱা তথাপি— তোমাৰ বাবে মই.....!
যাব।

মোৰ আইৰ বাবে

● আকুছ ছামাদ
টি, ডি, চি, ২য় বৰ্ষ

অৱশেষ বিন্দু শোণিতেৰে যুজ দিছো
(আক) মৃত্যুৰ ভয়াল মুহূৰ্ততো (তোমাক)
পাহৰিব পৰা নাই!

তেজৰ কোঁহে কোঁহে তোমাৰ
জলি উঠে দৈন্যতাৰ প্ৰতিচ্ছবি,
শক্তিৰ উন্মাদনাত বিক্ষোভ ধবজা লৈ
মই আগবাঢ়িছো ভঙা হাড়ৰেই
জৰাবলৈ, মুক্তিৰ অমল ৰক্তি!

তোমাৰ হাতত কঠিনতা,
মুখত কাতবতা,
শত ধৰিতা বুকুত দুৰ্ভাৰ বিদ্রোহ।
আই তোমাৰ বাবেই—
মোৰ সকলো হেৰাই গলেও
জন্মৰ খনৰ বাবেই

মৃত্যুৰ সতে যুজ দি—

এবাৰ অন্ততঃ আনি দিও তোমাৰ
কাতৰ মুখত হাঁহিৰ খলকনি
হৃদয়ত বিজয়ৰ উল্লাস!
চকুত মুক্তিৰ স্বচ্ছল ছবি!!

প্ৰতীক্ষা

● নুৰুল ইছলাম আহমেদ
টি, ডি, চি, ৩য় বৰ্ষ

শব্দ নাই, কোনো শব্দ নাই—
বহু দিন প্ৰতীক্ষাত আছো—
মানুহৰ মূছ পদধ্বনি শুনি,
যিয়ে আহিব খোজা
শব্দ কৰি আহা
গুচি যাবা যদি যোৱা—

যাক পাহাৰ ভাৱিছা
সি ক্ৰমশ খাললৈ পৰিণত হ'ল
ষোল্ল কলা পূৰ্ণ হয়,
মানুহৰ মধ্য বয়সত আকৌ জন্ম নিয়ে ক্ৰোদ্ধ
বৃক্ষ আৰু মেঘৰ লুকা-ভাকুত
মাজে মাজে জাগি উঠে চন্দ্ৰ
প্ৰকৃত আলোক আৰু চন্দ্ৰৰ
মধ্যস্থলত থাকে দ্বন্দ্ব।

কিন্তু আৰু কিমান ছবি?
কিমান ছব সেই গন্তব্যস্থান?

যিমান ছব যাওঁ মাত্ৰ বন আৰু বন

কোনো অভিজ্ঞান নাই—

যিবোৰ প্ৰতীকাত আছে

এথাংগ সিহঁতৰ অলিছে

থাকক অলি—

আক অগ্নি দিয়া, পুৰি যাওঁক ব্ৰহ্মাণ্ড

তোমালোক সকলোয়ে অলি,

মই তাৰ পৰা যোগাৰ কৰিম—

মোৰ কবিতাৰ।

কাৰ স্বার্থ?

● জালাল উদ্দিন আহমেদ

টি, ডি, চি ২য় বৰ্ষ।

স্বাধীনতা, গণতন্ত্ৰ, সমাজতন্ত্ৰ

য'ত চলিছে আমোলৰ বাজতন্ত্ৰ

অফিছ ঘেৰাও

দিন ব্যাপি অনমন

হাজাৰ হাজাৰ জনতাৰ

স্বার্থ আদায়ৰ কণ্ঠস্বৰ।

লাঠি চৰ্জ, পুলিছৰ গুলি

ক্ষুদাৰ্ত জনতাৰ আত'নাদ

লাভ মাথো নেতা সকলৰ।

কাৰণ একেখন গাড়ীতে—

নেতা আৰু আমোলাৰ আদান প্ৰদান।

ইতিহাস তাৰ জলন্ত প্ৰমাণ।

হতাশা।

● লাল মাথু

টি, ডি, ছি ৩য় বৰ্ষ

..... অফিচৰ বঙা ফাইলত

বেকাৰ যুৱকৰ ভাগ্যৰ চকৰি ঘূৰে,

অফিচৰ পকেটৰ মাজেৰে.....

..... ইণ্টাৰভিউ চলে।

পিয়নৰ কান্ধৰ মোনাত

কলিংলেটাৰৰ সপোন হাঁহে.....

..... এটা সময়ত হা-ভূমনিয়াহ—

দেউতাকৰ গালি—

মাকৰ বক্তোক্তি আৰু.....

টকাৰ হিচাব দিয়াৰ

পালি আছে।

বাতি গাকৰ নৈতে

চকুপানীৰ শীতল যুদ্ধ চলে.....

ডিঙিত আৰি লোৱা ডিগ্ৰিয়ে

..... হতাশাত ভোগে।

এইদৰে উজাগৰে থাকি.....

..... বঙাপৰা চকু ছটাবে

..... যুৱকে পৰবৰ্তী যন্ত্ৰনাত

আগবাঢ়ে.....

অতিতৰ স্মৃতি।

Shamsul Alom

কিশোৰে প্ৰসাবী যোৱা

মধুৰ হাঁহিটি তোমাৰ

আজিও যে পাহৰিব পৰা

নাই তোমাক—

এমুঠি জোনাক হৈ শুভ্ৰ পোহৰ

একাজলি ফুল হৈ স্নিগ্ধ স্তবাস

সিচি গলো অন্তৰে অন্তৰে।

কিশোৰৰ মুখে মুখে তোমাৰ—

আধা লিখা কবিতাৰ পংজিবোৰ

কালৰ সোঁতত গ'ল মৰহি।

তোমাৰ চকুমেটেকাৰ ছেওঁত নচা

নাচনী জনীৰ নূপুৰৰ সিন্দূৰ

চিৰদিনলৈ ব'ল থমকি।

আশাৰ উজ্জল হৃদয় কপি কপি থৰ হ'ল

আকতো নাপাও শুনিবলৈ তোমাৰ শ্লোক

তোমাৰ কণ্ঠৰ স্তম্ভৰ স্তব!

তোমাৰ সমাধিত—

থলো মাথো — অশ্রুসিক্ত

এপাহি সৰি যোৱা গোলাপ।

হৃদয়ত বৈ গ'ল তোমাৰ

সেই অতিতৰ স্মৃতি।

ঃ এটি দিনৰ দুটি ৰূপ :

○ আমজেদ আলী আহমেদ

টি, ডি, ছি, ১ম বৰ্ষ

এদিন সন্ধিয়া—

খোজ ললোঁ নগৰলৈ

দেখিছিলো এজাক গাভৰু

হাইহিলৰ ধমধমনিত

বাস্তাৰ শিল দৌৰিছিল—

জীৱন বচাবলৈ।

সেই সন্ধিয়াত—

বোড়শী গাভৰুৰে

লাজ ঢাকিবলৈ

ভৰা যৌৱনৰ

সঘনে পিনমৰা

শাৰীৰ বতাহত

তুলিছিল এক মৃদুকপনি।

শিল আৰু গাভৰু

ছটি ভিন্নস্তৰ

সজীৱ আৰু নিজীৱ,

সৃষ্টিৰ বলুকাত থিয়হৈ

ফাগুৰ পচোৱা খাই

ঘূৰিছিলো নিজ ঘৰলৈ

হঠাৎ আগত ৰুষ্টি।

ঃ জ্যোতি :

● আমজেদ আলী আহমেদ

টি, ডি, ছি ১ম বৰ্ষ

আদি অন্ত নমনা সুদীৰ্ঘ জীৱনৰ

খন্তেকীয়া জিবণি নাথো প্ৰবাস কপৈ,

সুবিশাল মৰুপথে অজ্ঞ পথিকৰ

অজ্ঞতা আতঙ্কত যিদৰে প্ৰাণ কপৈ:

আমাবো সি দশা মহাঅজ্ঞ মানৱৰ

নাজানো কেনি গতি ঘোৰ অন্ধকাৰত,

অদৃশ্য ইঙ্গিতত অদৃশ্য বিধাতাৰ
চলি যায় জীৱন তৰি বিছুং বেগত;
একণি জ্যোতি সেয়ে অতি প্ৰয়োজন
মৃগতৃষ্ণা ভ্ৰম যেন নহয় আমাৰ,
সুশিক্ষা সজ্ঞানে কৰে জ্যোতি বিকিৰণ
সেয়ে হব দিব্য চাকি একাৰ পথৰ;
পবিত্ৰ বিদ্যাৰ ঘৰত তাৰে আলাপন,
হওঁ তাতে ব্ৰতী আমি বাকি প্ৰাণমন। ○

—সুন্দৰ—

● মিচ, মেহেকণ নেছা
টি, ডি, ছি ১ম বৰ্ষ

পুৱাৰ সুকলম সুন্দৰতাবে
মোৰ অল্লীল কামনামুখী, মনটোক
মই যে পাপী, মই কদাৰ্য্য,
মই নীচ—
মোৰ হৃদয়ত কামনাৰ অল্লীল ইঙ্গিত
মোৰ দেহত যৌৱনৰ পাপী চঞ্চলতা
মই চঞ্চল, মই কামাতুৰ!
কিন্তু আজি এটা নিশা পাব হ'ল
যিটো নিশাৰ শেষত মই দেখিলো
মই সুন্দৰ
এই পৃথিৱী সুন্দৰ
আৰু ?
তুমি সবাথোকে সুন্দৰ।
সুন্দৰ মোৰ প্ৰেম, মোৰ হৃদয়
আজি যে তোমা— মোৰ জীৱনৰ
প্ৰেম আৰু আশাৰ মিলনৰ দিন

“ কবিতা ”

● মফিচুল ইছল
টি, ডি, ছি ১ম বৰ্ষ।

নীৰৰ বিশ্বৰ ভাষা ধৰণী বুকুত
অপ্ৰকাশ ভাৱৰ প্ৰকাশ মাধ্যম হেতু,
মধুৰ কবিতা সৃষ্টি এই জগতত,
সুন্দৰৰ সাধনা কৰি চিৰকাল।
বাৰ্থ প্ৰেমিকে সাজে তৃপ্তিৰ আলয়,
মিলন বিবহত ফুটে আবেগৰ ভাষা,
উত্তপ্ত বুকুত হয় শান্ত সুগভীৰ,
কবিতাৰ পাতনিত তৰি তাৰ আশা।
সপোন বাজ্যৰ এই সৌন্দৰ্য্য আকৰ,
দিষ্টকত নানা ফুল ফুলে ফুলনিত,
কবিয়ে পিচ্ছায় সাজে তাৰে মৰতন।
সুখৰ আঁজলি পাতে তাৰ আঁজলিত।
স্বৰ্গীয় ককণাবে ককণতক জিনি,
সংসাৰ বননি সাজে খন্তেক জিবণি।

“ জ্বালামুখী ”

● হৈৱদ ছাহতাহা- আহে
বি, এছছি ৩য় বৰ্ষ।

অৱনত অন্তৰাত হৃদয় লই
মৃত্যুঞ্জয়ী জীৱনৰ,
মুক্তামালা পোৱাৰ আশাবে
মহাভিক্ষু সাজি—
মহামন্ত্ৰ মাতি—
মহাযজ্ঞ পাতিছো আজি,

মহাজনৰ ছুৱাৰ দলিত।

তিনিটা ঘৰ

● মোঃ জাহিদুল ইছলাম
এইছ, এচ, ছি, ২য় বৰ্ষ (কলা)

এটা ঘৰ—
য'ত যেতিয়া সংগ্ৰাম হয়—
গাঢ় এঘাৰ আৰু কেঙেলৰ অকণমান দীপ্তিৰ
আশা আৰু নিৰাশাৰ বহু হাঁহি হুমুনিয়াহ
বহু খেলি মেলি।
আৰু এটা ঘৰ—
পোহৰৰ আনন্দ্য সুৰৰ মুহূৰ্ত্ত চলে
একাৰে য'ত উচুপে হোৱোৱা স্বপ্ন সুৰবি
নশ্বই বাস্তৱ ৰূপ লয়
হাঁহি, তাত কেৱল হাঁহিৰে জোৱাৰ
মুক্তমুখী মনৰ খোবাক।
আৰু এটা ঘৰ—
গাঢ় একাৰবোৰে মৃত্যু কৰে ভূতৰ লগত,
অসহায়ৰ বেদনাবোৰ সিঁচৰিত হয়
দিগন্ত বিষপায় তাৰ বিননি
যেন এখন আউসীৰ ক্ৰন্দসী
হাঁহুক আকাশ।

Till You meet

Syed Shahjahan Ahmed
B. Sc. 3rd Yr.

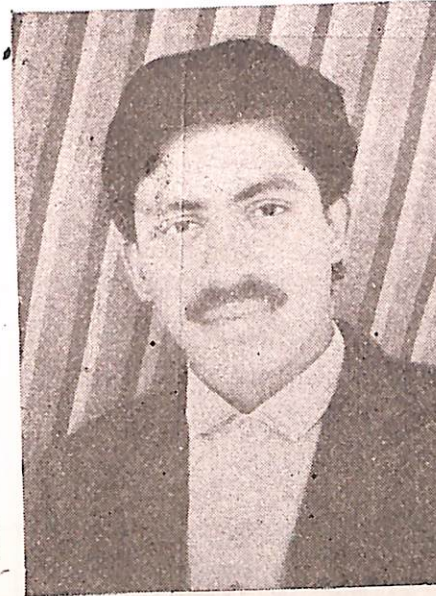
Lost in my own world.
I'm living life my own way.
Till you meet me alone.
Your Smile, your loughther
Attracts me your love.
I feel great peace in my heart,
Like the heaven you abode.
Your annoyance, your anger.
I don't think as anger
As my love hold for you.
I have in my heart,
Something for you.
Don't ask —
What have I for you.
Your affection, your blessing
What do I get from these?
I don't want any more —
If you meet me sure.
If you go far from me,
How will life live on?
A story, yours and mine
Will remain incomplete.

The Coat goes to fetch the Boot

Miss Anowara Khatun

Two men were travelling in a train
They were not at all friends.
One was black and the other, white
Each hated the other quite.
When the Black deeply slept
"He's dead" the other said
So he snatched his boots away
And threw it down on the way.
He, too, slept in the train then
This was a perfect English man.
Getting up the Black found no shoe
He understood all and thought
what to do
Then he found lying the white
coat
And kicked it out with his foot.
Silently sat down he then
This was a true Indian.
The English got up with happy
mood
But nowhere he found his coat.
He cried; "Hey, where's my coat"
"It is gone to fetch my boot," the
Indian replied

বছর শ্রেষ্ঠ সাহিত্যিক
আঃ ছাঃদ

বছর শ্রেষ্ঠ খেলুরৈ
হাসমত আলী

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আলোচনী সম্পাদনা সমিতি ।
১৯৮৮-৮৯ ইং

বহি থকা—বাও ফালৰ পৰা— বি, কে, শ্যামল, (মুৰব্বী ইংৰাজী বিভাগ)
আঃ ছাত্তাৰ আহমেদ, (অধ্যক্ষ নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়)
মিজা হামিদ, (তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক আলোচনী বিভাগ)
থিয় হৈ থকা—বাও ফালৰ পৰা— বফিকুল ইছলাম, (সাধাৰণ সম্পাদক,
নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়) হজবত আমিন, (সম্পাদক আলোচনী বিঃ)

অসমৰ মুছলমান সকলৰ আৰ্থিক শোচনীয়তাৰ কাৰণ

অধ্যাপক, খন্দকাৰ আঃ গফুৰ, এম, এ,
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ)

ভাৰতবৰ্ষৰ পূৰ্ণ প্ৰাপ্ত অৱস্থিত অসমৰ
গলিক চাৰিসীমাৰ ভিতৰত এক বৈষম্য মূলক
অৱস্থা পৰিলক্ষিত হয়, যাৰ ফলত অসমত
সৰু সৰু জনসাধাৰণৰ অৰ্থ নৈতিক অসমতাই
মানক সৌভাগ্য আৰু কিছুমানক দুৰভাগ্যৰ
কৰি ফুৰিছে। হাবি-বননি, শস্য হোৱা
লভুগি, নদ-নদীৰে বৈ যোৱা বিস্তৃত বালিময়
চৰ অঞ্চল বুলি জনা যায়, আৰু পৰ্বত
বীয়া অঞ্চল বুলি আমি অসমৰ ভৌগলিক
ত এই অঞ্চল সমূহ ভাগ-ভাগ কৰি দেখুৱাব
। ঠাই, পাত্ৰ ভেদে অসমৰ জনসাধাৰণৰ
নৈতিক প্ৰভেদ স্পষ্ট। হাবি-বননি এলেকাত
হৰ আৰ্থিক অৱস্থা সচ্ছলতা কামনাই কৰিব
। এনেকুৱা এলেকাত কৰ্মজীৱনৰ মূল
সমূহ নোপোৱাৰ বাবে তেওঁলোকৰ আৰ্থিক
দায় স্বীকাৰ্য। অসমৰ সমতল ভূমিত আকৌ
। বা পমুৱা, এলেকা বুলি প্ৰবাদ এটা আছে,
হাতে সাকৰা অঞ্চল বা খেতি বাতি কৰাত
শীঘ্ৰে সুবিধা পাব পাৰে তেনেকুৱা অঞ্চলো
হ।

এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে অসমত বসতি কৰা
নিৰ ১৯০০ চনৰ বহু আগৰে পৰা থিতাপি
ৰা ভাটিদেশৰ পৰা অহা মুছলমান খিনিৰ

আৰ্থিক শোচনীয়তাৰ কাৰণ সমূহ কি সেই কথা
ৰাজনীতিবিদ, সাহিত্যিক, বুদ্ধিজীৱি, অৰ্থ নৈতিক
বিশাৰদ সকল আৰু বৰ্তমানৰ শিক্ষিত যুৱক-যুৱতী
চামে বাক কৈয়ে উপলব্ধি কৰে। এই মানুহখিনিৰ
বৰ্তমান জনসংখ্যা প্ৰায় ৪৬ লাখ হব। তুলনা
মূলক ভাৱে অসমত বসবাস কৰা চৰ চাপৰিৰ
মুছলমান সকলৰ অৱস্থা দুখ জনক। প্ৰথমতে
এই মানুহখিনিৰ অৱস্থা আৰ্থিক ভাৱে চৰ চাপৰি
বসবাস কৰা সত্বে সচ্ছলেই আছিল। ক্ৰমান্বয়ে
সেই ১৯০০ চনৰ মানুহৰ আৰ্থিক সবলতাৰ
পৰিৱৰ্ত্তে প্ৰায় শতকৰা ৯০% ভাগ পৰিয়ালেই
দৰিদ্ৰৰ সীমা বেথাৰ তলত। এই মানুহখিনিৰ
অৰ্থ নৈতিক অৱস্থা লাহে লাহে বেয়াৰ ফালে
গতি কৰিছে। ৰাজ্যৰ জটিল নিবন্ধুৱা সমস্যা
সমাধান কৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সাহায্যত অসম
চৰকাৰে “অসম ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ উন্নয়ন নিগম” ৰ জৰি-
য়ে স্থানীয় শিক্ষিত যুৱক সকলে কৰ্ম সংস্থান
পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে। নগাওঁ, কামৰূপ,
গোৱালপাড়া, বৰপেটা, লক্ষীমপুৰ, দৰং জিলাৰ
তাহানিৰ ভাটিদেশৰ পৰা অহা মুছলমান সকলৰ
এতিয়াৰ যুৱক-যুৱতীয়ে শিল্প কেন্দ্ৰ স্থাপনৰ কোনো
সুবিধা নোপোৱাকৈ নিবন্ধুৱাই বহি আছে।
চৰকাৰী হেমাৰী আৰু অসমত ভ্ৰাতৃহৰ্ষৰ ভাৱ

ভাবতবন্ধ পূৰ্ণ আভিত্ত অৱস্থিত অসমৰ
 লিক চাৰিবিদীয়াৰ ভিতৰত এক বৈয়ধ্য মূলক
 চৰ অৱস্থা পৰিলক্ষিত হয়; যাৰ ফলত অসমত
 ন কৰা অনাসাধ্যবণৰ অৰ্থনৈতিক অসমতাই
 নক শৌভাগ্য আৰু কিছুমানক দূৰভাগ্যৰ
 কৰ ফাঁহিছে। হাবি-বনানি, শস্য, হোৱা
 ত্ৰিম, নদ-নাৰীৰে বৈ যোৱা বহুত বালিময়
 চৰ অঞ্চল বুলি জনা যায়, আৰু পৰ্বত
 মা অঞ্চল বুলি আঁঠি অসমৰ ভৌগোলিক
 চ এই অঞ্চল সমূহ ভাণ্ড-ভাণ কৰি দেখুৱাব
 । ঠাই পাত্ৰ ভেদে অসমৰ অনাসাধ্যবণৰ
 মতিক প্ৰভেদ আছে। হাবি-বনানি এলোকে
 ৰ আৰ্থিক অৱস্থা সঙ্কলিত কামনা কৰিব
 ৰ। এলেকুৱা এলোকে কৰাজীৱনৰ মূল
 য়ত সাক্ষ্য অঞ্চল বা খেতি বাতি কৰাত
 ৰ। সুবিধা পাব পাৰে তেনেকুৱা অঞ্চল।
 এতিয়া আমাৰ হৈছে অসমত বসতি কৰা
 নৰ ১২০০ চনৰ বহু আগৰে পৰা স্থিতি
 ৰ। ব্ৰিটিশৰ পৰা অৰা মুজলমান খনিৰ

আৰ্থিক শৌভাগ্যতাৰ কাৰণ সমূহ কি সেই কথা
 বাজীতিবিধ, সাহিত্যিক, বুদ্ধিজীৱি, অৰ্থনৈতিক
 বিশাৰদ সকল আৰু বহুমানৰ শিক্ষিত যুৱক-যুৱতী
 চায়ে বাক কৈয়ে উপলব্ধি কৰে। এই শাস্ত্ৰবিদ্যনিৰ
 বৰ্তমান অনস্যা। জীয়া ৪৬ জাৰ ৪৮। তুলা
 মূলক ভাৱে অসমত বসবাস কৰা চাৰ চাৰিবি
 মুজলমান সকলৰ অৱস্থা দুই অঞ্চল। অধ্যমতে
 এই শাস্ত্ৰবিদ্যনিৰ অৱস্থা আৰ্থিক ভাৱে চাৰ চাৰিবি
 বসবাস কৰা সৰু সৰুজাই আছিল। কামাৰয়ে
 সেই ১২০০ চনৰ শাস্ত্ৰবি আৰ্থিক সৰ্বভাৱ
 পৰিৱৰ্ত্তে জায়ে পৰিকৰ। ১০%। জাৰ পৰিমাণেই
 দৰিদ্ৰৰ সীমা দেখাৰ ভিতত। এই শাস্ত্ৰবিদ্যনিৰ
 অৰ্থনৈতিক অৱস্থা আছে আছে বৈয়াৰ কালো
 গতি কৰিছে। বাজাৰ জটিল নিৰুপৰা সমস্যা
 চাৰি কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সাহায্যত অসম
 সাধাৰণ কৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সাহায্যত অসম
 চৰকাৰে "অসম ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ উন্নয়ন" ৰ জৰি
 যত জাহাজ শিল্পক যুৱক সকল কৰ্ম সাংস্থান
 মোৱাৰ পৰা বাকত হৈ আছে। নগৰ, কামৰূপ,
 গোৱালপাৰা, বৰপেটা, লাক্ষীমপুৰ, দক্ষিণ
 তেহাৰিৰ ভাটিন্দৰ পৰা অৰা মুজলমান সকলৰ
 এতিয়াৰ যুৱক-যুৱতীয়ে নিজে কেন্দ্ৰ স্থাপনৰ কোনো
 স্থিতি নোপোৱাকৈ নিৰুপৰা হৈ আছে।
 চাক্ষী আৰু অনন্যত আত্মবোধ আৰ

(বাজীতি বিজ্ঞান বিভাগ)

অধ্যাপক, ঞ্জদকাৰ আঃ পূৰ্ণ, এম, এ,

অসমৰ মুজলমান সকলৰ আৰ্থিক শৌভাগ্যতাৰ কাৰণ

ক্ৰমান্বয়ে নিশ্চিন্ত হোৱাৰ বাবে অসমত সমভাৱে সকলো ঠাইতে অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ আঁচনি সমূহ ৰূপায়ণৰ বাবে বাৰ্থ হোৱাত এনেকুৱা জন সমাজত আৰ্থিক শোচনীয়তাৰ কাৰণ বুলি কব পাৰি।

তাহানিৰ আলবেয়াৰ কামুই বহুদিন আগতে লিখিছিল আলজিৰিয়াৰ কুবকব অৱস্থালৈ। তেতিয়া আলজিৰিয়া আছিল ফৰাচীৰ উপনিবেশ। আজি স্বাধীনতাৰ ৪০ বছৰ পাছতো একেখিনি গাঁ আমাৰ অসমৰ মুছলমান মানুহখিনিৰ কথা আমাৰ বাবেও সত্য হৈ আছে। আমাৰ চকুৰ আগত আমাৰ ৯০% জন মানুহৰ অবিদ্যায়িত্বৰ ছবি দেখি আজিও আমি একেবাৰে নিৰীকাৰ হৈ থাকিব পাৰিছোঁ। এই চাম মানুহে এনেকৈ জীয়াই আছে কিয়? জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ এই চাম মানুহৰ আছে জানো? মই যিমান দূৰ জানো দৰিদ্ৰতা মানিহৈতো হল অধঃপতন আৰু হতাশা। দৰিদ্ৰই মানুহক শাস্তি নিদিয়। বৰং ইয়াৰ বিপৰীতে এক বিদ্ৰোহৰ ভাৱে জগাই তুলিব খোজে। কিন্তু আজি দৰিদ্ৰতাৰ ভাৱহাম্য আমাৰ বাবে সহনীয় হৈ পৰিছে। আৰ্থিকভাৱে শোচনীয় হৈ থকা যেন আমাৰ জীৱনৰ চিৰন্তন ৰীতি। মোৰ বোধেৰে অসম এখন কল্ললোক যিখন সৃষ্টি হৈছে হয়তো অনিচ্ছাকৃতভাৱেই হয়তো আকস্মিক ভাৱে। প্ৰাকৃতিক আৰু প্ৰয়োজন্যিকৰ মাজত বাস কৰা কেইজনমান মুষ্টিমেয়লোকৰ শোষণৰ ফলত অন্তহীন দৰিদ্ৰৰ মাজত জীয়াই আছে পশুতুল্য লাখ লাখ লোক। সিহঁতৰ পৰিত্ৰাণ

নাই। অসমৰ মুছলমান সকলে গাওঁৰ মাজে মাজে হাজাৰে হাজাৰে আজিও জীৱন নামৰ এক নিৰ্দ্দানৰ নৈতে আমৰণ যুক্ত লিপ্ত হৈ থাকিছে। তিলে, তিলে যুতৰ গ্ৰাসত সোমাই পৰিছে জীৱনৰ নামত এক দুৰ্বিসহ যন্ত্ৰনাত যেন ছটফট ধানৰ গুৰান নবানি সদৃশ এক পৰি থকা জীৱন। অসমত বসবাস কৰা চকুৰা বা পমুৰ মুছলমান সকল তাহানিৰ অবিভক্ত ভাৰতবৰ্ষৰ “ভাটদেশৰ” মৈমনসিং, টাঙ্গাইল, পাৰনা, বগুৰা আদি বিভিন্ন অঞ্চলৰ পৰা অহা ব্যক্তিসকল মূলতঃ অশিক্ষিত খেতি বাতি কৰি খোৱা পৰিশ্ৰম শক্তিশালী আৰু সাহসী মানুহ আছিল যিসকলে অসমত থিতাপি লোৱা অঞ্চলবোৰ হাবি-বননি, ভয়াবহ জীৱ-জন্তুক ভয় নকৰি ভাৰতবৰ্ষৰ এটা অঞ্চলৰ পৰা অহা এটা প্ৰান্তৰে যথেষ্ট মাটি বননি হিচাবে পৰি থকা বুলি খেতি বাতিৰ জৰিয়তে পৰিশ্ৰম কৰি খাবলৈ মন প্ৰাণে এই অঞ্চলবোৰত বসতি লবলৈ আহে। সেই সময়ত প্ৰাগ স্বাধীনতা কালত ভাৰতবৰ্ষ বৃটিচ শাসনৰ অধীনত থকাৰ কাৰণে অসমৰ এই চাম মুছলমান সকলৰ ৰাজনৈতিক চেতনা, শিক্ষাগত বুদ্ধিমৰ্শা, অৰ্থনৈতিক সচ্চলতা নথকাত তেওঁলোক দৃষ্টিত দেশৰ সাধাৰণ নাগৰিকৰ শাৰীত পদ মৰ্যাদা পাইছিল।

১৯২০ চনৰে পৰাই অসমৰ এই মানুহখিনি যত যত বসতি লৈছিল তেওঁলোকে নামাজৰ বাবে মসজিদ আৰু লিখা পঢ়াৰ কাৰণে মোক্তৰ আদি

নিৰ্মাণ কৰি ল'ৰা ছোৱালী আনকি বয়সীয়াল মানুহ বোৰেও, মোক্তৰত ধৰ্মীয় আৰু শিক্ষাগত গুণ চৰ্চা কৰিছিল। শিশু শিক্ষা, বাল্য শিক্ষা, আদি পুথি পঢ়ি তেওঁলোকে বিছা অৰ্জন কৰিছিল। এনেকুৱা এক জটিল সমস্যাৰ মাজেদি অসমৰ এই এলেকা সমূহত পিছত বৃটিচ সকলৰ দৃষ্টি পৰাত কিছুমান ঠাইত এল.পি. আৰু এম. ভি. স্কুল প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ ধৰে। এনেকুৱা শিক্ষাৰ আভাস নোপোৱা মানুহবোৰ নিৰক্ষৰ হৈ কেৱল খেতি কৰি খোৱা আৰু পৰিয়াল সীমিত কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নথকাত চিকিৎসালয় আদিৰ কোনো সুবিধা জন সাধাৰণৰ মাজত নথকাত আৰ্থিক ভাৱে দিনকদিনে শোচনীয় হব ধৰিছে। প্ৰায়বোৰ গাওঁলৈ ৩০/৪০ বছৰীয়া চিত্ৰ বিচিত্ৰ চালে, অমুক ধনী দেৱানীৰ ঘৰ বাড়ী আদিৰ কোনো চিন চাব নোহোৱা আমাৰ অন্তৰত সোৱৰাই দিয়ে যে সেই মাতাকৰ ঘৰত আজি আৰু কোনো চাল বেৰ একো নাই। তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালী এতিয়া মানুহৰ ঘৰত কাম বন কৰি থায়। ইয়াৰ মূল কাৰণ হ'ল দেৱানীৰ প্ৰভাৱত দেৱানীৰ ল'ৰাই শিক্ষা নোলোৱাই ভৱিষ্যত বংশধৰ সকলৰ আৰ্থিক বিপৰ্যায় আৰু সংকটপূৰ্ণ পৰ্যায় পোৱাৰ কাৰণ। ‘খেতিবাতি’ মাটি। উপৰি ভাগতে কৰা হয়। কিন্তু দিনক দিনে মানুহৰ পৰিয়াল বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰে। কিয়নো বাল্য বিবাহ আৰু বহু বিবাহ প্ৰথাই অশিক্ষিত সমাজৰ বুকুত এক নৈৰাজ্যৰ সৃষ্টি হোৱা দেখা যায়। উক্ত প্ৰসঙ্গত প্ৰয়াত ৰাষ্ট্ৰপতি জনাব

বেৰিষ্টাৰ ফকৰুদ্দিন আলী আহমেদ চাহাবে এবাৰ বালাগাওঁত এখন বিৰাট জনসভাত কৈছিল—“মাটিতো বৰৰ নাহে, ই দীঘল হব”। কিন্তু মানুহ দিনক দিনে বাঢ়িছে আৰু নিৰক্ষৰ হৈ সমাজত বসবাস কৰিলে সমাজ এখন উন্নতিৰ বাটত অশোভনীয় দেশলৈ লৈ যায়। গতিকে মানুহৰ নিৰক্ষৰতা পৰিয়ালত জনসংখ্যা তীব্ৰতাৰে বাঢ়ি যোৱাৰ কাৰণে এই মানুহখিনিৰ অৰ্থনৈতিক অসচ্চলতাৰ কাৰণ হৈ পৰিছে।

খেতিবাতি কৰি খোৱা শতকৰা ৯০ ভাগ মানুহখিনি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰে তেওঁলোকৰ আত্মপ্ৰচেষ্টাৰ ফলত। ইয়াত চৰকাৰী কোনো বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত খেতিবাতিৰ দিহা নথকাৰ প্ৰৱণতা বেছি। গাওঁলীয়া পৰিবেশ, খেতিবাতিৰ আঁচনি খুব কমকৈ ব্যৱহাৰিত হোৱাৰ বাবে গতানুগতিক পদ্ধতিৰে উৎপাদন হ্ৰাস কৰি এনেকুৱা সমাজৰ আৰ্থিক বিপৰ্যায় হৈছে। বান-পানীয়ে অসমৰ সকলো ব্যক্তিকেই ছুই গলেও, বেঁকী ব্ৰহ্মপুত্ৰ, আই, মানাহ, পলুমাৰা আদি নৈ সমূহে এই খেতি কৰি খোৱা মানুহখিনিৰ খেতিবাতিৰ প্ৰধান শস্য সমূহ প্ৰতি বছৰেই নষ্ট কৰি ভৈখাৰিত পৰিণত কৰে। বাৰিষাত মুছলমান অধ্যুষিত অঞ্চল সমূহ পানীয়ে সীমাহীন ক্ষতি কৰি আৰ্থিক সংকটৰ সৃষ্টি কৰে। যাৰ ফলত অসমত মুছলমান সকলৰ দৈনন্দিন জীৱন ব্যৱস্থা বৰ দুঃখ লগা।

ফল, মূল, মৰাপাট, হাঁহ, কুকুৰা, মাছ, গৰু,

শস্য সমূহৰ উপযুক্ত মূল্য নোপোৱাৰ বাবে খেতিয়ক সকলৰ আৰ্থিক অৱস্থা শোচনীয়। কিয়নো তেওঁলোকে উৎপাদন কৰা বয়বস্তু সমূহৰ বিক্ৰীৰ বাবে উপযুক্ত দাম নোপায়।

চৰ চাপৰিত বসবাস কৰা অসমৰ মুছলমান সকল অসমৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰগতিৰ বাট মুকলি কৰিছে যদিও সময়ে তেওঁলোকৰ নিজৰ আৰ্থিক অৱস্থা জুকলা কৰাত এক কষ্টক হৈ পৰিছে। কিয়নো পৰিকল্পিত ভাৱে যি ধৰণে খেতিবাতিত নিজকে ব্ৰতী কৰে প্ৰকৃতিক দুৰ্যোগৰ বাবে শেষলৈ ভীখাৰি অৱস্থা হয়গৈ।

প্ৰকৃত অৰ্থত গাওঁৰ ল'ৰা শিক্ষিত হোৱা সমাজৰ বাবে এক সপোনবহে কথা আছিল। যাৰ ফলত আজিও অসমৰ চৰ চাপৰিত শিক্ষাৰ হাৰ নিচেই তাকৰ। অশিক্ষিত সমাজত আৰ্থিক প্ৰগতিৰ চিন্তা মন্থৰ হৈ পৰা দৰে অসমৰ মুছলমান সকলৰ আৰ্থিক দুৰৱস্থাই ভুমুকি মাৰিছে। শিক্ষিত চামৰ মাজত নকৈ দেখা দিয়া নিবহুৱা সমস্যাই আৰ্থিক বিপৰ্যায়ৰ দুৱাৰ মুখত ব লাগি চাই আছে।

অসমত প্ৰধানকৈ দুটা কালৰ প্ৰভাৱ আধিক্য দেখা যায়। বৰ্ষাকাল আৰু ফৰকাল। এই দুটা কালৰ প্ৰভাৱে অসমৰ অৰ্থনৈতিক আভাসে চুই যায়। বাৰিষাকাল ভোখবত অসমৰ মুছলমান অধুৰিত এলেকা নদ-নদীৰ প্ৰৱল হেচনিত খেতিবাতিৰ মূল উৎস সমূহ নাইকিয়া কৰে। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ আশে পাশে ৩০ কিলোমিটাৰ বহলে

আৰু বেদী মানাহ আই ইত্যাদি প্ৰধান নৈ সমূহে প্ৰায় প্ৰতি বছৰে ৪/৫ মাহ কাল তেওঁলোকৰ ঘৰ বাৰী খেতি বাতি গৰু, ছাগলী, হাঁহ-কুকুৰা আদি নাইকিয়া কৰি থৈ যায়। প্ৰকৃতিৰ দ্বাৰা এই ক্ষতি যেন এই মানুহখিনিৰ প্ৰতি বছৰৰ প্ৰতীক্ষা। নদীৰ গৰাখহনীয়াত লাখ লাখ মানুহ সমানে ঘৰ ছৰাব সলনি কৰা পৰাম্পৰা কাৰ্য্য এই চাম মানুহ প্ৰতি বছৰৰ প্ৰতিচ্ছবি উজ্জল। নদী নিয়ন্ত্ৰণ কাৰ্য্য এওঁলোকে বসতি কৰা অঞ্চলত কোনো দিনো চকুত নপৰে। আনহাতে খৰাং কালত জলসিক্তন আচনি নথকাত এই চাম মানুহে কৰা বৰিশস্যৰ মাধ্যমত কৰা খেতিবাতি বেলেৰি প্ৰজ্জ্বলিত জুৰ পুৰি ছাৰখাৰ কৰি থৈ যায়। মূলতঃ দুয়োটা কালতে প্ৰকৃতিৰ দ্বাৰা ক্ষতি হোৱা যাৰ ওপৰত এই মানুহখিনিয়ে জীৱিকা কৰি খায় তেওঁলোকে কোনো চৰকাৰী সা-সুবিধা নোপোৱাৰ কাৰণে মূলতঃ এই মানুহখিনি গৰীৱ হৈ থাকে। আনহাতে এই মানুহখিনি তেওঁলোকে ঘৰ বাড়ীৰ পৰা মাটিৰ উৎপাদন শক্তি ক্ষীণ আৰু সাকৰাহীন হোৱাৰ বাবে তাৰ পৰা কোনো ধৰণৰ আয় কামনা কৰিব নোৱাৰে। এইদৰে শতকৰা ৯০ জন মানুহ গাওঁৰ চৰ-চাপৰিত থকা খেতিয়ক। এই চাম মানুহৰ জীৱন ব্যৱস্থা এক সঙ্কটপূৰ্ণ অবস্থাত গতি কৰি গৈ আছে। এনেকুৱা সংগ্ৰাম মুখী ব্যৱস্থাই কোনো তৰফৰ পৰা সহযোগিতাৰ যোগসূত্ৰ নথকাত আৰ্থিক সঙ্কট দিনক দিনে বাঢ়ি গৈ আছে।

ভাৰতবৰ্ষত মহাত্মা গান্ধীজীৰ নীতি অনুযায়ী গাওঁ উন্নতিৰ আচনি কুটীৰ শিল্প ব্যৱস্থা, বৰ্তমান বৃহৎ বৃহৎ পুঁজিপতিৰ দ্বাৰা টাটা বিবেলা গোয়েন্দা আদিৰ ন্যায় অনুষ্ঠান গঢ়ি উঠাত ঘৰুৱা কুটিৰ শিল্পৰ দ্বাৰা উৎপাদন হোৱা বয়বস্তুৰ মূল্য নাইকীয়া হৈছে আৰু গাওঁত তেনেকুৱা কুটিৰ শিল্প প্ৰতিষ্ঠিত কৰাত গাওঁৰ মানুহৰ বাবে প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষ ভাৱে আৰ্থিক ভাৱে যুৱক-যুৱতিৰ মাজত সঙ্কটে আশ্ৰয় লৈছে। অৰ্থাৎ বৃহৎ উদ্যোগৰ মাজত তুলনামূলক উৎপাদন হোৱা আৰু বিদেশী বয়বস্তু আমদানি হোৱাত অসমৰ কুটিৰ শিল্পৰ ব্যৱস্থাক পঙ্গু কৰিছে। অসমবাসী বাইজৰ মাজত আৰ্থিক পদোন্নতিৰ হেঙাৰ হৈ পৰিছে যাৰ ফলত এইচাম মানুহৰ দাৰিদ্ৰ্য্যতাই তেওঁলোকক আকোৱালি লৈছে।

কালৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে সমাজৰ জঁৱনৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰ বিকাশ কৰা দূৰে কণা ভাৰতবৰ্ষৰ বিশেষকৈ পূৰ্বাঞ্চলৰ অসমত বসবাস কৰা মুছলমান সকল এক অনিশ্চয়তাৰ ভৱিষ্যতৰ ফালে আগবাঢ়ি গৈ আছে। হিন্দু-মুছলমান বৌদ্ধ, খৃষ্টান, সকলোকে সাঙুৰি লৈ এক সমবৃদ্ধিশালী অঞ্চল ভাৰত গঢ়াৰ সপোন আজি নতুন প্ৰজন্মৰ ভাৰতীয় সকলৰ এক সাম্প্ৰদায়িক শক্তিৰ জৰিয়তে পুলিট-সাত কৰিব ধৰিছে। ভৱ্যৰ্ত মানসিকতা আৰু

ক্ৰমবৰ্দ্ধমান অনিশ্চয়তাবোধে এওঁলোকৰ উন্নয়নমূলক আৰু বিকাশশীল সকলো কৰ্তব্যৰ পৰা, ছৰলৈ ঠেলি হেছি ৰাখিব বিচাৰিছে। এনে ধৰণৰ সন্দেহ আৰু হুমকিৰ প্ৰৱনতাই এওঁলোকৰ মানসিকতা নমনীয় কৰি দিয়াৰ বাবে জগৰীয়া কোন? জাতি ধৰ্ম্ম নিৰ্বিশেষে সকলো নাগৰিকৰ কাৰণে এক সুস্থ স্বাধীন সুবিচাৰপূৰ্ণ আৰু কল্যাণমুখী সমাজ গঢ়াত ব্ৰতী হোৱা সঁচাকৈ আমাৰ দেশৰ আজি সৰ্বাধিক প্ৰয়োজন।

ভাৰতবৰ্ষৰ লগতে অসমত প্ৰতিষ্ঠিত চৰকাৰে পুলিচ, সেনাবাহিনী, গোয়েন্দা সকলো তৎপৰতাৰে কোটি কোটি টকা ব্যয় কৰিব লাগিছে। স্বাধীনতাৰ পিছৰ পৰাই অসমত বাস কৰা ভাটি দেশৰ পৰা অহা ভাৰতীয় নাগৰিক হৈয়ো মুছলমান মানুহখিনিক মানসিক ভাবে ৪০ বছৰেই বৃহত্তৰ অসমীয়া সমাজে আপোনভাৱে অসমৰ আদিম বাসিন্দা বুলি গ্ৰহণ কৰিবলৈ টান পাই আছে। অনুপ্ৰবেশৰ নামত এই মানুহখিনিক বাৰে বাৰে বিদেশী বুলি আখ্যা দি ফুৰিছে। এণ্ডময়ৰ মুছলিম বিদ্বেষী মন্ত্ৰী শ্ৰী ছুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা অসমত বিদেশী খেদাৰ নামত আন্দোলন-কাৰী অসম ছাত্ৰ মন্ত্ৰী আৰু এ, জি, পি, চৰকাৰৰ মূখ্য মন্ত্ৰী শ্ৰী প্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্তই ৮৫ লাখ অনুপ্ৰবেশকাৰী অসমত আৰ্থিক বিপৰ্যায় ঘটাবলৈ থকা বুলি তেওঁ কিতাপত অসমীয়া বুদ্ধিজীৱি

সকলৰ মাজত উচুটনিৰ পতিয়ন গৈ আত্মতৰা
বিনষ্ট কৰিছে। ১৯৭০ চনত মাননীয় শ্রীযুত
শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহৰ নেতৃত্বত “নতুন মন্ত্ৰীসভা” আখ্যা
দিয়া চৰকাৰী নীতিক সমালোচনা কৰি শ্রীনিবাসন
বৰাই থলুৱা সকলক মাটিৰ পট্টন দিয়াতকৈ
বিদেশী সকলক মাটিৰ পট্টন দিয়া অধিক
বুলি উচুটনিৰ জৰিয়তে সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বীজ
তেতিয়াৰ পৰা সিঁচিবলৈ লৈছিল। আদমশুমারী
কৰিলে ভাটিদেশৰ পৰা তেওঁলোকে উল্লেখ কৰা
৮৫ লাখ মানুহ অসমলৈ অহাই নাই। তেন্তে
ই কিহৰ চক্ৰান্ত। অনুপ্রবেশ যদি হৈছে তেন্তে
এওঁলোকে সেনাবাহিনী হৈ কি কৰিছে? ঘাঁহ
কটা, ভেৰাখীয়াৰ দৰে এওঁলোকক বখা হৈছে,
ইতো নিশ্চয় তেনে কাৰ্য্য নহয়। সামান্য অনু-
প্রবেশ কাৰ্য্যক বোধ কৰিব নোৱাৰা শক্তিশালী
ভাৰতীয় সেনা নৌবাহিনীৰ অযোগ্যতাৰ কথা
অনুপ্রবেশকাৰী সকলৰ হাতত ধৰা পৰিল নে?
এওঁলোকৰ অযোগ্যতাৰ কথা কৰ্ণপাত হলে পৃথিবীৰ
শক্তিশালী বাষ্ট্ৰ সমূহৰ হাঁহিয়াতৰ পাত্ৰ নহবনে?
আনহাতে বাংলাদেশী অনুপ্রবেশকাৰী মানেই
ইয়াকে ইঙ্গিত দিয়ে যে অনুপ্রবেশ কাৰী মানেই
মুছলিম? কিন্তু অনুপ্রবেশকাৰী সকলৰ ৯৯.৯/
ভাগেই হৈছে বাংলাদেশী হিন্দু। এওঁলোকে
আনন্দ বিহাৰ কৰিবৰ প্ৰয়াসেৰে আত্মীয় স্বজন
আৰু বন্ধু বান্ধৱৰ লগত দেখা সাক্ষাৎৰ বাবে
বাংলাদেশৰ পৰা পশ্চিম বঙ্গত ফুৰিবলৈ আহিব
পাবে। অভিসন্ধিমূলক ভাৱে ১৯০০ চনৰ পৰাই
অসমত বাসস্থান লোৱা মুছলমান সকলৰ উন্নতিৰ

থৈলাত নিগনিৰে বাঁহ সাজি কুট কুট কৰি কা
আৰ্থিক সঙ্কটৰ দুৱাৰত প্ৰবেশ কৰাৰ ধৰিছে
অসমৰ মুছলমান সকল খেতিবাতি কৰি
খোৱা সহজ মাল মনলৈ বাজনৈতিক উদ্দেশ্য
লাভৰ বাবে কেতিয়াও আন্দোলন কৰিব বিচাৰ
চৰিত্ৰ পৰিলক্ষিত নহয়। বাজনীতিত চেতনাবোধ
গম্য শক্তিৰ অভাৱৰ উপৰিও এওঁলোকৰ উন্নতি
বাৰে কোনো নিদাৰিত আচনিও গ্ৰহণ কৰ
নাই। ভবিষ্যত এই ৪৬ লাখ মানুহখিনিৰ
সামাজিক অৰ্থনৈতিক আৰু বাজনৈতিক দুৰ্দশা
পৰা হাত সাৰিবলৈ কি পন্থা লব সেই বিষয়েও
সচেতন নহয়। আজি অসমত, বড়ো, কছাৰী,
বাজবংশী, কাৰ্বি, খাছীয়া আৰু অসমীয়া সকলে
নিজৰ নিজৰ অস্তিত্ব ভবিষ্যতলৈ অটুট ৰখাৰ বাবে
নানা ধৰণৰ আন্দোলনক সমর্থন কৰে। যি সময়ত
অসমত মুছলমান মানুহখিনি খোৱা আৰু শোৱা
এলেছৱাৰ জাত হৈ পৰিছে।

চৰকাৰী অনুষ্ঠান যেনে মহকুমাৰ সদৰ ঠাই,
জেমিটাউন, অফিচ, আদালত ইত্যাদি পৰিকল্পিত
ভাৱে সংখ্যালঘু অধ্যুষিত মুছলিম এলেকাত
প্ৰতিষ্ঠিত নকৰাৰ অন্তৰালত এওঁলোকক আৰ্থিক
ভাৱে দুৰ্বল কৰি ৰখাৰ যত্নমাত্ৰ মাথোন। যাৰ
ফলত বেহা বেপাৰ বাণিজ্যিক লাভালাভৰ কোনো
আচনি হাতত লব নোৱাৰে। চৰকাৰী অনুদান
আনুপাতিক ভাৱে প্ৰাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে।
ঠিকা, লাইচেন্স, পাৰমিট, চাকৰী বাকৰি আদি
জন সংখ্যাৰ ভিত্তিত প্ৰাপ্য অধিকাৰ ঠেৰেভা

কৰি বৈষম্যমূলক আচনিৰ জৰিয়তে এক অৰ্থ-
নৈতিক বিপৰ্য্যয়ৰ সৃষ্টি কৰি ক্ৰমাগত ভাৱে লাহে
লাহে ভৱিষ্যতলৈ দাবিদ্বতাৰ বাজালৈ ঠেলি দিব
ধৰিছে। যাৰ ফলত ৫০ বছৰ আগৰ এটা
সচ্চল পৰিয়ালে ৫০ বছৰ পিছত বাটৰ ভিখাৰী
সদৃশ খুজি মাগি খাব লগা হৈছে।

অসমৰ মুছলমান সকল বাজনৈতিক ভাৱে
কোনো এটা বাজনৈতিক দলৰ অন্তৰ্ভুক্ত নহয়।
নিজৰ স্বার্থসিদ্ধিৰ বাবে ব্যক্তিগত অৱস্থা টেনকিয়াল
কৰাৰ মানসেৰে ঐক্যবদ্ধভাৱে এটা বাজনৈতিক
দলৰ ছত্ৰছায়াত নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰাত ব্যৰ্থ হৈ
ক্ষুদ্ৰ স্বার্থ পূৰাবৰ বাবে আচনিহীন কিছুমান
অবাস্তৱ যুক্তিৰ জৰিয়তে প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে প্ৰতি-
জনৰ পৰা পৃথক হৈ আছে। ফলত বহুতৰ
জাতি গঠনৰ নামত আন্দোলনকাৰী সকলে কম
সংখ্যক হৈয়ো লক্ষ লক্ষ মানুহক ঠগি তেওঁলোকৰ
গুপত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

এনে অনৈক্যতাই অসমৰ মুছলমান খিনি আৰ্থিক
স্বাৱলম্বী হোৱাত এক অবাস্তৱ সপোনত পৰিণত
হৈছে।

ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা প্ৰতিষ্ঠিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত
হিন্দু-মুছলমানৰ ঐক্যৰ বুৰঞ্জী বৰ্তমান চৰকাৰী
ভাৱে লোপ পোৱাৰ কাৰণে স্বাধীনতাৰ পিছৰ
যুগত বিভিন্ন জাতি উপজাতি নিজ নিজ সম্প্ৰদায়ৰ
সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বীজ গা কৰি শক্তিশালী হৈ
উঠিব ধৰিছে। আস্তবাস্তৱ ভিতৰত আত্মতৰা
বোধ ক্ৰমাগত ভাৱে হ্ৰাস হোৱাৰ উপক্ৰম
হোৱাত আৰু পৰিকল্পিত ভাৱে কোনো
এটা সময়ত মুছলিম সম্প্ৰদায়ৰ লোক অৰ্থাভাৱত
বাটে ঘাটে সকলোৰে চকুৰ আগত লজ্জিত হৈ
মৰিব এনে যত্নমূলক আচনিৰে এই সম্প্ৰদায়ৰ
লোক সকলৰ আৰ্থিক উন্নতিৰ পথ বন্ধ কৰি
ৰাখিছে। ফলত লাহে লাহে দাবিদ্বতাই
এওঁলোকক আকোৱালি লৈছে।

ନବକୋଟି ସହସ୍ରାବ୍ଦି ଆନନ୍ଦ

[illegible]

আববী ভাষাৰ আন্তৰ্জাতিক মৰ্য্যাদা ।

● মোঃ ছোলেমান খান

আববী বিভাগীয় মুৰব্বী
নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় কলগাছী

মধ্যযুগত আববী ভাষা সমগ্ৰ বিশ্বৰ, অনাত্ম ভাষা হিচাপে স্বীকৃতি পাইছিল। বৰ্ত্তমান যুগত ইংৰাজী ভাষাই গোটেই বিশ্বত আন্তৰ্জাতিক মৰ্য্যাদা লাভ কৰাৰ দৰে আববী ভাষাই মধ্যযুগত আন্তৰ্জাতিক মৰ্য্যাদা লাভ কৰিছিল।

এচিয়া, আফ্ৰিকা, ইউৰোপ আৰু ভূমধ্য সাগৰীয় দেশবিলাকৰ সকলো জাতিয়েই ইয়াক লিখন আৰু পঠনৰ মাধ্যম হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিল। সেই যুগত ৰাজনীতি, সংস্কৃতি, সাহিত্য, ইতিহাস, জীৱনী, ভূগোল, চিকিৎসা, অৰ্থনীতি, দৰ্শন, উদ্ভিদ বিজ্ঞান, অঙ্কশাস্ত্ৰ, জ্যোতিৰ্বিজ্ঞান, সংগীত, ৰসায়ন শাস্ত্ৰ, Physics, ধৰ্ম্মশাস্ত্ৰ আদি বিভিন্ন বিজ্ঞান শাস্ত্ৰৰ প্ৰধান ভাষা আছিল আববী ভাষা। বৰ্ত্তমান যুগৰ মানব সভ্যতা আৰু বৈজ্ঞানিক উন্নতিৰ মূল ভিত্তি সম্প্ৰসাবিত হৈছে মধ্যযুগৰ আববী ভাষাৰ প্ৰভাৱত। The foundation of modern civilization and its scientific advance rests to a considerable extent on the literature of Arabic language. K. Ali. History of Arabic literature. P-27. মধ্যযুগত হিন্দু নদীৰ পৰা আটলাণ্টিক মহাসাগৰলৈ এই ব্যাপক অঞ্চলত যিকোনো জাতীয় মুছলমানে এই ভাষাত কথা কৈছিল আৰু লিখনৰ মাধ্যম

হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিল। এই ভাষা কোৰ্ট আৰু চাৰ্চৰ ভাষা আছিল, আইন (law) আৰু বেগ-বেপাৰৰ ভাষা আছিল, সাহিত্য আৰু বিজ্ঞানৰ ভাষা আছিল আববী। During the middle ages, it (Arabic) was spoken and written by all civilized Moslems of whatever nationality they might be, from the Indus to the Atlantic; it was the language of the court and the church, of Law and commerce, of Diplomacy and literature and science R.A. Nicholson. A literary history of the Arabic Introduction XXIV: মধ্যযুগৰ বহু শতাব্দীলৈকে আববী ভাষা, শিক্ষা, সংস্কৃতি আৰু চিন্তাধাৰাৰ ভাষা হিচাপে সুসভ্য পৃথিৱীৰ স্বীকৃতি পাইছিল। আজিকালিও পশ্চিমী বিভিন্ন ভাষাই আববী ভাষাৰ পৰা ধাৰ কৰা শব্দ ভাণ্ডাৰ দ্বাৰাই নিজ নিজ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰি আছে। লেটিন ভাষাৰ পিছতেই ভাষাৰ বৰ্ণমালা বিশ্বৰ বহুতো দেশত ব্যৱহৃত হৈ আছে। এইটো এনে ভাষা যি ভাষাৰ বৰ্ণমালা আৰু বিভিন্ন পাছী, আফগানী, উৰ্দু আৰু তুৰ্কী ভাষা

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আলোচনী

ব্যৱহৃত হোৱা দেখা যায়। For many Centuries in the Middle Ages it was the language of learning and Culture and progressive thought throughout the Civilized world. The languages of western Europe still bear the impress of its influence in the form of numerous loan words. Its alphabet, next to Latin, is the most widely used System in the world. It is one employed by Persian, Afghan, Urdu and a number of Turkish Berber and Malayan languages. P. K. Hitti. History of the Arabs: P-4, মধ্যযুগৰ হিজৰী দ্বিতীয় শতাব্দীৰ প্ৰথম ভাগৰ আৰম্ভণীৰ পৰা হিজৰী দশম শতাব্দীলৈকে এই সুদীৰ্ঘ কালছোৱাত আববী ভাষাত বহু কিতাপ প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল। এই বিলাকৰ অধিকাংশ গ্ৰন্থই ধ্বংসপ্ৰাপ্ত হৈছিল মধ্য এচিয়াৰ চেংগিছ খাঁ আৰু তৈমূৰ লংৰ আক্ৰমণৰ ফলত। বিভিন্ন অগ্নিকাণ্ড, সামুদ্ৰিক জাহাজৰ নিমজ্জতা, কাগজৰ অভাৱ আৰু সংৰক্ষণৰ অভাৱ আদি বহুতো কাৰণে মধ্যযুগৰ অলেখ আববী গ্ৰন্থ নাইকীয়া হৈ যায়। এনে হোৱা স্বত্বেও যথেষ্ট পৰিমাণ মূল্যবান আববী গ্ৰন্থ আজি কালিও পোৱা যায়। খৃষ্টীয় চতুৰ্দশ, পঞ্চদশ আৰু ষষ্ঠদশ শতিকাত ইউৰোপীয় নৱজাগৰণৰ সময়ত বহু আববী কিতাপ লেটিন, জাৰ্মানী, ডাচ,

ফৰাচী আৰু ইংৰাজী ভাষালৈ অনুবাদ কৰা হয়। ধ্বংস প্ৰাপ্তিৰ পিছত আববী ভাষাৰ অৱশিষ্ট কিতাপ সমূহ বিগত দুইশ বছৰৰ ভিতৰত ইউৰোপ, আফ্ৰিকা আৰু এচিয়া মহাদেশ বিলাকৰ শিক্ষাকেন্দ্ৰ বিলাকত পুনৰমুদ্ৰণ কৰা হৈছে যদিও M S S ৰ সংগৃহীত এক বুজন সংখ্যক সংগ্ৰহ এতিয়ালৈকে ভাৰতবৰ্ষ, ইৰান, মধ্য এচিয়া, ইৰাক, আবব, ছিৰিয়া, তুৰ্ক, ইজিপ্ত, লিবিয়া, তিউনিছীয়া, মৰক্কো, আলজেৰিয়া, স্পেইন, ফ্ৰান্স, ইংল্যাণ্ড ইটালি, জাৰ্মান আৰু ছোভিয়েত ৰাছিয়াৰ চৰকাৰী অথবা বেচৰকাৰী পাঠাগাৰ সমূহত প্ৰকাশনৰ অপেক্ষাত বৈ আছে।

আজি কালিও আববী ভাষাই এটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা লৈ আছে। এচিয়া আৰু আফ্ৰিকা মহাদেশ বিলাকৰ লাখ লাখ মানুহে এই ভাষাত কথা বতৰা কয়। এই ভাষা অধ্যয়ন আৰু চৰ্চা কৰা হয় বিশ্বৰ শ্ৰেষ্ঠতম সভ্যতা আৰু ধৰ্ম্মৰ মূল বাহক হিচাপে। আবব, ইয়ামান, উমান, পাৰস্য উপসাগৰীয় অঞ্চল, আববৰ বিভিন্ন প্ৰদেশ আদি দেশবিলাকৰ কথা বাদ দিলেও এই ভাষা ইৰাক ছিৰিয়া, লেবানন, জৰ্ডান, ইজিপ্ত, চুডানৰ অধিকাংশ অঞ্চল, জাজিৰা, জিবুতি, উত্তৰ চাহাৰা, লিবিয়া, তিউনিছীয়া, আলজেৰিয়া, মৰক্কো, উত্তৰ মুৰতানীয়া আদি দেশ সমূহত আববী ভাষা কোৱা হয়। কেই বছৰমান আগতে আববী ভাষা ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ দ্বাৰা স্বীকৃত প্ৰাপ্ত হৈ পৃথিৱীৰ অন্যান্য স্বীকৃতি প্ৰাপ্ত ভাষা বিলাকৰ ভিতৰত ষষ্ঠম স্থান অধিকাৰ কৰিছে। ● বি, বি, সি, লণ্ডন।

Hamlets Procrastination

● A. S. Ahmed, Principal.

Critics all over the world have expressed different views on the delay of Hamlet the prince of Denmark for arranging his father's death. Some critics say that Hamlet was of over brooding nature and so he could not carry out his plan. Again some critics go to the extent in saying that he was a coward. Now let us pursue the factors which caused this delay.

Hamlet, a student of philosophy in a university in Germany was intelligent enough to understand things. A young man burdened with grief for his father's death. Hamlet saw at Elsinore that everything was altered. His uncle claudius became the king. His mother married his uncle within a month of the death of his father. He had grown up bitterness and hatred to the women in general and his mother in particular. Naturally he sensed a foul play in the death of his father. This suspicion was intensified by the information of his father's ghost that the death of his father was

not a natural one. That he was assassinated by his uncle, claudius who had usurped the throne and the queen, his mother. The Ghost further wanted Hamlet to avenge the death.

If Hamlet were not a man of reason he would take the attempt of killing his uncle then and there with result that he himself would have got killed. But he was not so. He had to think it over again. It was still then a conventional belief that ghost's words should not be relied upon. That ghost misleads the mortal beings.

So Hamlet could not take the words of the ghost to be true. He would want confirmation. But there was none in the royal family or court who could give him the confirmation. Because the murder was done so flawlessly that everybody in the country believed that the death of old Hamlet was a natural one. So Hamlet had to take the pretence of a lunatic

This attempt of Hamlet failed. Because the king was too clever. The king and his minister polonius started watching him. Guildenstern and Rozencrantz were engaged to find out the reality of the lunacy of Hamlet. So Hamlet was speed upon, by so many agencies of the king. It was not an easy thing for Hamlet to kill the king. The king became careful enough which got expressed in his own words, "madness of great ones should not unwatched go."

The entire situation in Elsinore was unfavourable for Hamlet. Further it was apprehension that Frothingham of Norway would attack Denmark. So the security and sentry were made very tight.

Hamlet did not have any other soul in Denmark whom he could deliver his mind's message. Horatio his only trusted friend knew what was there in his mind. He loved ophelia whom he could not say anything about it. Might be that Hamlet had a fear from

Polonius, the minister of Claudius and father of Ophelia. He was the only man in Elsinore who had to prepare plan, think it over, keep the secrecy. It was possible for a young man like Hamlet because he learned the lesson of keeping mental balance.

The most important reason for his delay was that since lunatic action proved failure if claudius was responsible for his father's death he would have to have a concrete proof. He would certainly resort to another means. For such an opportunity he had to wait. Fortunately he got at his command some players by whom he staged a play by which he was sure that claudius was responsible. It is thence that Hamlet firmly resolved that he would kill the king. From that time onwards it is seen that Hamlet never procrastinated to act. He took arms in his hands and went to his uncle's room where he saw that he was praying. He did not want to send him to heaven by

This attempt of Hamlet failed. Because the king was too clever. The king and his minister Polonius started watching him. Guildenstern and Rosencrantz were engaged to find out the reality of the lunacy of Hamlet. So Hamlet was speed upon, by so many agencies of the king. It was not an easy thing for Hamlet to kill the king. The king became careful enough which got expressed in his own words, "madness of great ones should not unwatched go."

The entire situation in Elsinore was unfavourable for Hamlet. Further it was apprehension that Fortinbras of Norway would attack Denmark. So the security and sentry were made very tight.

Hamlet did not have any other soul in Denmark whom he could deliver his mind's message. Horatio his only trusted friend knew what was there in his mind. He loved Ophelia whom he could not say anything about it. Might be that Hamlet had a fear from

Polonius, the minister of Claudius and father of Ophelia. He was the only man in Elsinore who had to prepare plan, think it over, keep the secrecy. It was possible for a young man like Hamlet because he learned the lesson of keeping mental balance.

The most important reason for his delay was that since lunatic action proved failure if Claudius was responsible for his father's death he would have to have a concrete proof. He would certainly resort to another means. For such an opportunity he had to wait. Fortunately he got at his command some players by whom he staged a play by which he was sure that Claudius was responsible. It is thence that Hamlet firmly resolved that he would kill the king. From that time onwards it is seen that Hamlet never procrastinated to act. He took arms in his hands and went to his uncle's room where he saw that he was praying. He did not want to send him to heaven by

killing him while at prayer.

He went back into his mother's room. He quarrelled with his mother. He became absolutely infuriated and killed Polonius mistakenly.

After Hamlet killed Polonius he was practically under arrest. He was given no chance to do things freely. He was sent to England with an ill motive of doing a way with him. The intrigue of the king being unfurled, he escaped from the vessel and came back to Elsinore to do the final job. In the mean time his foe in Elsinore became numerous besides the king. The murder of Polonius and the death of Ophelia uncontrollably excited Laertes. The king had another chance to finish Hamlet. The result was the catastrophe. Hamlet avenged his father's death at the sacrifice of his own life.

All these grounds stated above

testify clearly that Hamlet's procrastination was not a humour of his body. Hamlet was not a coward. He was out and out a brave and intelligent son of a king. Hamlet alone had to carry out his plan against a royal power which was strongly equipped and well fortified. Naturally delay was a must.

Shakespeare portrayed the character of Hamlet with an intention of saying his say about human nature, about frailty of women and about the duty of man. So his Hamlet is a man of philosophy. So his Hamlet said, 'how stale and unprofitable seem to me, all the uses of this world.' So, his Hamlet said, 'frailty thy name is woman.' So, his Hamlet said, "to be or not to be". Procrastination of Hamlet would be a must. Otherwise purpose of this play of Shakespeare would not be served.

The Gulf Crisis

Mozammel Hussain

Vice Principal

N. J. C. Kalgachia

(The article is written during continuation of the Gulf war)

The Cloudy sky of West Asia ultimately burst into thunder. The trouble began on August 2, 1990 when Iraqi troops occupied the territory of Kuwait. And in the early morning of January 17, 1991 the war has started with the U. S. the war has started with the U. S. led multinational forces having attacked the city of Bagdad. Earlier the Security Council of the U.N.O. adopted the toughest resolution on November 29, 1990 in its 45 year history. The Resolution gave an ultimatum to Iraq to pull out of Kuwait by January 15, 1991 or face to be ejected by force. Iraq tries to justify her claim over Kuwait from historical point of view that it was once a part of it and it alleges that the present state of Kuwait has been formed in 1947 at the cannivance of Great Britain and other western powers which

helped in its separation. The immediate cause for occupation of it by Iraq was dissension that arose between the President of Iraq Mr. Saddam Hussain and the ousted Emir Jaber Ahmed Al Sabah of Kuwait over the fixation of prices of oil. Oil is produced abundantly both in Kuwait and Iraq, particularly the former is most famous in oil production in the world, and the entire world-market of oil depends greatly on it. This tiny state has, therefore, very importance in the eye of the world. The U.S.A. and other western powers have obviously given keen interests in its affairs. The most important point to be mentioned is that the ousted Emir was pro-U.S.A., Mr. Saddam Hussain is, on the otherhand, not only anti - U. S. A. but also anti-communist. These are the circumstances which were

The Gulf Crisis

Mozammel Hussain

Vice Principal

N. J. C. Kalgachia

(The article is written during continuation of the Gulf war)

The Cloudy sky of West Asia ultimately burst into thunder. The trouble began on August 2, 1990 when Iraqi troops occupied the territory of Kuwait. And in the early morning of January 17, 1991 the war has started with the U. S. led multinational forces having attacked the city of Bagdad. Earlier the Security Council of the U.N.O. adopted the toughest resolution on November 29, 1990 in its 45 year history. The Resolution gave an ultimatum to Iraq to pull out of Kuwait by January 15, 1991 or face to be ejected by force. Iraq tries to justify her claim over Kuwait from historical point of view that it was once a part of it and it alleges that the present state of Kuwait has been formed in 1947 at the cannivance of Great Britain and other western powers which

helped in its separation. The immediate cause for occupation of it by Iraq was dissension that arose between the President of Iraq Mr. Saddam Hussain and the ousted Emir Jaber Ahmed Al Sabah of Kuwait over the fixation of prices of oil. Oil is produced abundantly both in Kuwait and Iraq, particularly the former is most famous in oil production in the world, and the entire world-market of oil depends greatly on it. This tiny state has, therefore, very importance in the eye of the world. The U.S.A. and other western powers have obviously given keen interests in its affairs. The most important point to be mentioned is that the ousted Emir was pro-U.S.A., Mr. Saddam Hussain is, on the otherhand, not only anti - U S. A. but also anti-communist. These are the circumstances which were

responsible for the present Gulf conflict.

The year from 1947 to 1990 is a long period, and Kuwait has in the meantime established its position of a full-fledged sovereign statehood. Therefore, its occupation by Iraq is undoubtedly an act of violation of the U.N. charter. But, the question that arises now is whether the manner by which this problem is being dealt with by the U.N. is justified for the interests of world peace. There are many instances of violation of the U.N. charter in different regions of the world. Why did the U.N. not adopt the same steps to deal with these cases as it has taken for the Gulf problem? The U.S.A and Great Britain, for instance, have forcefully created the present state of Israel by curving it out of the Arab territories soon after the world war-II to accommodate the homeless Jews and they did it at the cost of 45 lakhs Palestinian Muslims

who were driven out from their birth-places and made refugees to roam about helpless in the neighbouring Arab countries. In 1955 Israel has occupied Jerusalem, a holy place of the Muslims, and has kept it under its control till today. It has also occupied Gaza strip in 1967 and Sinai and Syrian Golan height in 1974. In 1979, a part of Lebanon has been occupied by Israel. Those areas are in Israel's control even today. The Western imperialist powers particularly U.S. A. and Great-Britain have overtly and covertly aided and abetted Israel in these acts of violations of the U. N. charter. In south Africa, a minority white regime has been following the practices of apartheid wantonly violating the U.N. charter of Fundamental Human Rights and Dignities. The question is, what did the U.N. do in these cases? The world's view is that the super

powers did not want their interests to be disturbed in these areas, and as such no effective measures came out from it. If the present role of the U.N. relating to the Gulf conflict is discussed in the light of what it has so far done to a number of other world conflicts then it will be evidently clear that it is working under the direction of Super powers for protection of their interests.

The U.N. is on principle opposed to use of force for solution of any crisis. But, in the present conflict of the Gulf region it has done otherwise in contrast to its charter. The resolution for use of force in Kuwait was sponsored by the U. S. A. The 15 member security Council accepted it. Yemen and Cuba Voted against it, while China abstaining. The U. S. domination over the U. N. in this respect is so complete that the U. N. did not even reserve for

itself the responsibility for military action. This was given to the U. S. led coalition without any requirement that the force would be placed under the U. N. Flag. The world will say in one voice that it is the U. N. which is pushing the world to another war. We have drawn enough lessons from the League of Nations. It was so controlled by the dominant powers that it could not give proper and just decisions in many cases. The smaller nations did not get fair treatment. They felt humiliated and then left it. The League failed and consequently the world war II broke out. The present situation is more or less the same. Now the utmost task is to stop the war and restore peace. The warring nations have already exceeded the limits as set by the U. N. The question of liberating Kuwait is gradually subsiding and the war is being fought by the

powers did not want their interests to be disturbed in these areas, and as such no effective measures came out from it. If the present role of the U.N. relating to the Gulf conflict is discussed in the light of what it has so far done to a number of other world conflicts then it will be evidently clear that it is working under the direction of Super powers for protection of their interests.

The U.N. is on principle opposed to use of force for solution of any crisis. But, in the present conflict of the Gulf region it has done otherwise in contrast to its charter. The resolution for use of force in Kuwait was sponsored by the U. S. A. The 15 member security Council accepted it. Yeman and Cuba Voted against it, while China abstaining. The U. S. domination over the U. N. in this respect is so complete that the U. N. did not even reserve for

itself the responsibility for military action. This was given to the U. S. led coalition without any requirement that the force would be placed under the U. N. Flag. The world will say in one voice that it is the U. N. which is pushing the world to another war. We have drawn enough lessons from the League of Nations. It was so controlled by the dominant powers that it could not give proper and just decisions in many cases. The smaller nations did not get fair treatment. They felt humiliated and then left it. The League failed and consequently the world war II broke out. The present situation is more or less the same. Now the utmost task is to stop the war and restore peace. The warring nations have already exceeded the limits as set by the U. N. The questio of liberating Kuwait is gradually subsiding and the war is being fought by the

U.S.A. and Iraq for establishing their respective supremacy over the Gulf. It is time now that the U. N. reviews the entire situation and brings the concerning powers to a negotiating table. It should do it for the interests of all. If the U. N. fails to do it then there will be no difference between the league and the U. N. O. let us remember the objectives set forth in the charter of the U. N. which were adopted by the nations of the world at the time of its formation on October 24, 1945. The charter reads:—

We, the people, of the United Nations determined to save the succeeding generations from the scourge of war, which twice in our life time brought untold sorrow to mankind and to reaffirm faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of

human persons in the equal rights of men and women, and of nations large and small, and to establish conditions under which justice and respect for the obligations arising from treaties and other sources of international law can be establishedto ensure that armed force shall not be used save in the common interest. The common interest is now establishment of peace and harmony in the world. The world is heading towards catastrophe, The very existence of this earth will be obliterated if chemical and nuclear Weapons as threatened are used, Therefore, to save the humanity from the impending dangers of being annihilated is now more important than the question of withdrawal of Iraqi troops from Kuwait. May God give us strength to realise it.

ছাত্র একতাসভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ বছৰেকীয়া প্ৰতিবেদন।

মোৰ বাৰ্ষিক সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে সেইসকল মহান ব্যক্তিসকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলী নিবেদিতোঁ, যি সকলৰ নেবানেপেৰা প্ৰচেষ্টাত এইখন পবিত্ৰ শিক্ষানুষ্ঠান স্থাপিত হৈছে। ইয়াৰ লগতে যিসকল বীৰ পুৰুষে অসমত বাস কৰা সংখ্যালঘু জন সাধাৰণৰ শান্তি বিচাৰি গৈ ছুঠেঙীয়া জন্তুৰ কবলত পৰি প্ৰাণ দিছে, সেইসকল মহান আত্মাক মহা কৃতজ্ঞতাৰে সোঁৱৰিছোঁ।

গভীৰ আশা বুকুত বান্ধি পৃথিৱীখন যুগ-যুগ ধৰি বৰ্তি আছে। ফল স্বৰূপে মানুহে সীমাহীন জখলালৈ উঠিব পাৰিছে। তেনে অল্পৰূপ আশা বুকুত বান্ধি-যিসকল বন্ধু বান্ধবীয়ে মোক এই শিক্ষানুষ্ঠানৰ ছাত্র-একতা সভাৰ গভীৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিছিল, সেই সকল বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সম্পাদকৰ কালছোৱাত প্ৰতিজন সম্পাদক শিক্ষানুষ্ঠান তথা ছাত্র-ছাত্রীৰ সমস্যা সগৃহ আশু সমাধা কৰি বাস্তৱত ৰূপ দিবলৈ চেষ্টা কৰে। মোৰ কাল ছোৱাতো হেনে চেষ্টা নিশ্চয় কৰিছোঁ আৰু কিছুমান বিশেষ সমস্যাও সমাধান কৰিব পাৰিছোঁ। নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়খন এশ-এবুৰি সমস্যাবে জৰ্জৰিত। তাৰে কিছুমান সমস্যা সমাধানৰ এটা খুল-মূল আভাস বন্ধু-বান্ধৱীলৈ আগবঢ়ালোঁ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ :— সাধাৰণ সম্পাদকৰ

গুৰু দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ লগে লগে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উৎসাপন কৰিব লগা হয়। বৰ্তমান যুগ বিজ্ঞান আৰু প্ৰতিযোগিতাৰ যুগ। প্ৰতিযোগিতাই আজি বিশ্বক অধিক উন্নতিৰ শীৰ্ষত আৰোহণ কৰিবলৈ ইন্ধন যোগাইছে। সেয়ে প্ৰতিযোগিতাৰ মাজেৰে ছাত্র-ছাত্রীৰ শাৰীৰিক, মানসিক আৰু আধ্যাত্মিক বিকাশ সাধনৰ উদ্দেশ্যে নৱ-উদ্যোগেৰে জানুৱাৰী মাহৰ ৬ তাৰিখ ('৮৯ ইং)ৰ পৰা ১১ তাৰিখলৈ বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰতিযোগিতামূলক অনুষ্ঠান-যেনে ভিন্নস্থৰী গীত-মাত, কুইজ, ডৰ্ক, আকস্মিক বক্তৃতা, সাহিত্য বিভিন্ন খেল-ধেমালী আদি প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা হয়। ১২ জানুৱাৰী '৮৯ ইং তাৰিখে মুকলি সভাৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ পৰি সমাপ্তি ঘটোৱা হয়। মুকলি সভাত ৱিক্জয়ী ছাত্র-ছাত্রীক বিভিন্ন ধৰণৰ বঁটাৰে পুৰস্কৃত কৰা হয়। মুকলি সভাৰ অন্তত সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া অনুষ্ঠিত হয়। সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াত স্থানীয় শিল্পী তথা জনীয়াৰ “সুমনস্বৰী সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান”ৰ শিল্পী গোষ্ঠীৰ দ্বাৰা নৃত্য, গীত-মাত আদি পৰিবেশনো উল্লেখনীয়।

মহবম উৎসৱ উৎসাপন :— ইছলাম ধৰ্মা-ৱলম্বীলোক সকলে বছৰত প্ৰধানকৈ চাৰিটা উৎসৱ পালন কৰে। যেনে মহবম, ফাতেহা-ই-দোৱাজ-দাহম, ইছল ফিত্ব আৰু ইছজ্জাহা। মোৰ কাৰ্য্য কালত প্ৰতিটো উৎসৱ উৎসাপনৰ

আশা আছিল যদিও নানা অন্তৰিধাৰ কাৰণে সম্ভৱ নহল। মাত্ৰ মহবম উৎসৱটো উৎযাপন কৰা হয়। উক্ত সভাত মাননীয় ময়েজ উদ্দিন আহমেদ চাহাব, মোঃ আঃ ওৱাহুদ দেৱান চাহাব আৰু বহুতো শিক্ষাবিদে ইছলাম ধৰ্মৰ বিষয়ে মূল্যবান ভাষণেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বাইজৰ মন আকৰ্ষণ কৰে।

শিক্ষামন্ত্ৰীৰ আগমন :— নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়খন ১৯৭২ ইং চনত স্থাপিত যদিও ইয়াৰ বিজ্ঞান শাখাটো আজি পৰা প্ৰায় ৮ বছৰ মান আগতে খোলা হৈছে। ছুখৰ বিষয় আজিলৈ বিজ্ঞান শাখাৰ বাবে চৰকাৰ তৰফৰ পৰা কোনো ধৰণৰ ঘাটি-মঞ্জুৰী পোৱা হোৱা নাই। সম্পূৰ্ণ শাখাটো বাইজৰ আৰ্থিক অনুদানৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি চলি আছে। সেয়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাৰ কাৰণে যোৱা ২৯/১/৮৯ ইং তাৰিখে মাননীয় অসমৰ শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ক আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ আমন্ত্ৰণ কৰি আনি বিজ্ঞান শাখাৰ ঘাটি মঞ্জুৰীৰ বাবে এখন স্মাৰক পত্ৰ প্ৰদান কৰা হয়। ইয়াৰ উপৰিও কলা শাখাত বুৰঞ্জী আৰু ইংৰাজী বিষয়ক প্ৰধান বিষয় হিচাপে খোলাৰ অনুমতিৰ বাবে মহাবিদ্যালয় পৰিদৰ্শক মহোদয়ৰ ওচৰত এখন স্মাৰক পত্ৰ প্ৰদান কৰা হয়।

নবাগত আদৰ্শ সভা :— স্থিতিৰ চিৰন্তন নীতিক আকোৱালি লৈ মহাবিদ্যালয়ত নতুনকৈ ভৰ্তি হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক আকোৱালি

লোৱাৰ মানসেৰে মোৰ কাৰ্য্যকালতো নবাগত আদৰ্শ সভাৰ আয়োজন কৰা হয়। উক্ত সভাত নিৰ্দিষ্ট বক্তা আৰু মুখ্য অতিথিৰ আসন শোভা বৰ্দ্ধন কৰা শ্ৰীমতী ফুলকুমাৰী আৰু বি, এইচ, কলেজৰ অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত সত্যনাথ দাস দেৱৰ শিক্ষা সম্পাদকীয় ভাষণ উল্লেখযোগ্য।

অভাৱ অভিযোগ :— মানুহৰ অভাৱ অন্ত-হীন। এটা অভাৱ পূৰণৰ লগে লগে আন কিছুমান অভাৱে জুমুৰী ধৰে। ই মানৱ জীৱনৰ চিৰন্তন নীতি। পূৰ্বে উল্লেখ কৰা মতে আমাৰ এই মহাবিদ্যালয়খন নানা অভাৱ অভিযোগেৰে জৰ্জৰিত যদিও মোৰ কাৰ্য্যকালত 'স্থায়ী চাইকেল ষ্ট্যাণ্ড' নিৰ্মাণ, স্থায়ী অধ্যয়ন কোঠা নিৰ্মাণ, ইংৰাজী বিষয়ক প্ৰধান বিষয় হিচাবে খোলা, মান-নীয় অধ্যক্ষ আৰু এই অঞ্চলৰ ধৰ্মপ্ৰাণ লোকৰ সহযোগত কলেজৰ সমুখত এখন নিৰ্মাণ, মহজিদ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰান্দা নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ ইত্যাদি কেইটামান বিশেষ অভাৱ যে পূৰণ হৈছে তাক অস্বীকাৰ কৰিলে নিশ্চয় অকৃতজ্ঞতাৰ পাপে ছুৰ।

ইয়াৰ উপৰিও আৰু বহুতো সুৰু সুৰা অভাৱ পূৰণ কৰিবলৈ চেষ্টাৰ ক্ৰটি নিশ্চয় কৰা নাই। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ ওপৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি বহুতখিনি নিৰ্ভৰ কৰে। মোৰ কাৰ্য্যকালতো (বিজ্ঞান শাখাৰ বাবে) সুদূৰ পশ্চিম

বঙ্গৰ পৰা বিখ্যাত গায়িকা আয়সা সবকাৰৰ উপৰিও জুনিয়ৰ মহঃ বকিৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সঙ্গীত সন্ধিয়াত আমন্ত্ৰণে বিজ্ঞান শাখাৰ আৰ্থিক উন্নতিৰ নিদৰ্শন।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :— পঞ্চম্পৰে পঞ্চম্পৰৰ প্ৰতি প্ৰেম, ভাল পোৱা আৰু সহযোগ নাথাকিলে পৃথিৱীত কোনো জীৱেই পৰিপূৰ্ণ ৰূপ লব নোৱাৰে মোৰ কাৰ্য্যকাল ছোৱাত তেনে প্ৰেম, মৰম, ভালপোৱা আৰু সহযোগৰ সমাবেশ নিশ্চয় ঘটিছিল। যাৰ বাবে মই কাম কৰি যোৱাত কোনো বাধাৰ সন্মুখীন হোৱা নাছিলো। এই ক্ষেত্ৰত শ্ৰদ্ধেয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় অধ্যাপক খঃ আঃ গফুৰ, শ্ৰী প্ৰদীপ কুমাৰ পাল, লুতফৰ বহমান, অধ্যাপিকা শ্ৰদ্ধেয়, মিচেচ মেহেৰুন নেছা আৰু শ্ৰীমতী পাকল দাস প্ৰমুখ্যে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক, অধ্যাপিকাৰ মৰম তথা সু-পৰামৰ্শ মই জীৱনত কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম।

‘জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়’
জয়তু “আমচু”—

আনহাতে মোৰ কাৰ্য্যকালৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপতে বিভিন্ন দিশত সহায় সহযোগ আগ-বঢ়োৱা সমূহ বন্ধু-বান্ধবীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে মোৰ হাঁৰ নিচিনা পিছে পিছে থাকি বিভিন্ন দিশত সু-পৰামৰ্শ দিয়া মহঃ আকবৰ ভূঞা, মোঃ হাফিজুৰ বহমান, জাহিদুল ইচলাম, আঃ বাছেৰ আলী, মিচঃ ডঃ বাহিলা বেগম, মিচঃ আমেলা খাতুন, মিচঃ আলেয়া বেগম, জয়নাল আদীন, আঃ বেজাক, আদি কৰি সমূহ বন্ধু-বান্ধবীলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ সমস্থিতে সমূহ অধ্যাপক, অধ্যাপিকা তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত মোৰ অজানিতে হোৱা ভুল ক্ৰটিৰ ক্ষমা বিচাৰি “নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ দীৰ্ঘায়ু হওক”—এই কামনাৰে মই মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ ইতি-বেথা টানিলো।

বিপ্লৱী অভিনন্দনেৰে—
খন্দকাৰ বকিকুল ইছলাম
সাধাৰণ সম্পাদক,
ছাত্ৰ একতা সভা।
নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বঙ্গৰ পৰা বিখ্যাত গায়িকা আয়সা সবকাৰৰ উপৰিও জুনিয়ৰ মহঃ বফিৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সঙ্গীত সন্ধিয়াত আমন্ত্ৰণে বিজ্ঞান শাখাৰ আৰ্শ্বিক উন্নতিৰ নিদৰ্শন।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :— পৰম্পৰে পৰম্পৰৰ প্ৰতি প্ৰেম, ভাল পোৱা আৰু সহযোগ নাথাকিলে পৃথিৱীত কোনো জীৱেই পৰিপূৰ্ণ ৰূপ লব নোৱাৰে মোৰ কাৰ্য্যকাল ছোৱাত তেনে প্ৰেম, মৰম, ভালপোৱা আৰু সহযোগৰ সমাবেশ নিশ্চয় ঘটিছিল। যাৰ বাবে মই কাম কৰি যোৱাত কোনো বাধাৰ সন্মুখীন হোৱা নাছিলো। এই ক্ষেত্ৰত শ্ৰদ্ধেয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় অধ্যাপক খঃ আঃ গফুৰ, শ্ৰী প্ৰদীপ কুমাৰ পাল, লুৎফৰ বহমান, অধ্যাপিকা শ্ৰদ্ধেয়, মিচেচ মেহেৰুন নেছা আৰু শ্ৰীমতী পাকল দাস প্ৰমুখ্যে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক, অধ্যাপিকাৰ মৰম তথা স্ন-পৰামৰ্শ মই জীৱনত কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম।

আনহাতে মোৰ কাৰ্য্যকালৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপতে বিভিন্ন দিশত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা সমূহ বন্ধু-বান্ধবীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে মোৰ ছাঁৰ নিচিনা পিছে পিছে থাকি বিভিন্ন দিশত স্ন-পৰামৰ্শ দিয়া মহঃ আকবৰ ভূঞা, মোঃ হাফিজুৰ বহমান, জাহিদুল ইচলাম, আঃ বাছেৰ আলী, মিচ্ ডঃ বাহিলা বেগম, মিচ্ আমেলা খাতুন, মিচ্ আলেয়া বেগম, জয়নাল আদীন, আঃ বেজাক, আদি কৰি সমূহ বন্ধু-বান্ধবীলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

সৰ্দে শেখত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ সমন্বিতে সমূহ অধ্যাপক, অধ্যাপিকা তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত মোৰ অজানিতে হোৱা ভুল ক্ৰটিৰ ক্ষমা বিচাৰি “নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ দীৰ্ঘায়ু হওঁক”—এই কামনাৰে মই মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ ইতি- ৰেখা টানিলো।

‘জয়তু নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়’

জয়তু “আমচু”—

বিপ্লৱী অভিনন্দনেৰে—

খন্দকাৰ বফিকুল ইছলাম

সাধাৰন সম্পাদক,

ছাত্ৰ একতা সভা।

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ সম্পাদকৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

পাতনিতেই শৃঙ্গন কৰ্ত্তাক সোৱণিটো, সংখ্যা-
লঘু খেদা আন্দোলনত যিসকল বাঁৰে জাতিৰ
অস্তিত্ব ৰক্ষা কৰিবলৈ গৈ প্ৰাণ আহুতি দি শহীদ
হৈছে তেওঁলোকলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলী জ্ঞাপন
কৰিলো। যিসকল ব্যক্তিৰ আপ্ৰাণ প্ৰচেষ্টাত
নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়খন অনুন্নত অঞ্চলত
স্থাপন হৈছে, যিসকল আমাৰ মাজত নাই সেই
সকলৰ আত্মাৰ স-সতি কামনা কৰিছো। ইয়াৰ
লগত আমাৰ নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয়
অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ অধ্যাপক, অধ্যাপিকাসকলে
মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছো। 'আমচু'ৰ
প্ৰাৰ্থী হিচাবে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধবীয়ে
মোক ছাত্ৰ একতা সভাৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ
সম্পাদক পদত বিনা প্ৰতিদণ্ডিতাবে নিৰ্বাচিত
কৰিছিল সেই সকললৈ মোৰ বুকু ভৰা মৰম আৰু
আন্তৰিক অভিনন্দন জনাই মোৰ সম্পাদকীয়
প্ৰতিবেদনৰ দ্বাৰা উন্মোচন কৰিছো।

প্ৰত্যেকেই নিজৰ দেশ, নিজৰ জাতি, নিজৰ
ভাষা সংস্কৃতি ৰক্ষা কৰি আহিছে শিক্ষাৰ দ্বাৰা
শিক্ষিত হৈ। আধুনিক শিক্ষাৰ লগত খেলা
ধুলা শৰীৰ চৰ্চা আদি শিক্ষাৰ অংগ হিচাপে ধৰা
হৈছে। সেই হিচাপে অইন দেশৰ তুলনাত
আমাৰ ভাৰতবৰ্ষখন এই বিষয়ত পিছ পৰা।
ছুখেৰে কব লগা হৈছে যে নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়

খন অসমৰ অইন মহাবিদ্যালয়ৰ তুলনাত এই
বিভাগত বহুত পিছপৰা। যোগ্যতা অৰ্জন কৰাত
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভাৱ তেনে নহয় পৰিবেশ গঠনৰ
অভাৱ শৰীৰ চৰ্চাৰ প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীৰ অভাৱ।
বিশেষকৈ শৰীৰ চৰ্চাৰ প্ৰতিযোগীতাত ছোৱালীৰ
অভাৱ। গতিকে মই অনুবোধ জনাওঁ যে যুগৰ
পৰিবৰ্ত্তনৰ লগত নিজক পৰিবৰ্ত্তন কৰি এই
বিষয়ত বিশেষ ভাৱে মনোযোগ দিব।

অৱশ্যে মোৰ বিভাগত যিখিনি মূলধন
দিয়া হৈছিল, সেইখিনিৰ ভিতৰত নিত্য প্ৰয়ো-
জনীয় ছটা সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰিছো এটা ছিঙ্গেল
বাৰ আৰু এটা বুক ডাউন পেৰালাল বাৰ।
ইয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত প্ৰতিযোগিতাৰ কাৰ্য্যসূচীয়ো
বৰোৱাব পাৰিছিলো। শৰীৰ চৰ্চা বিভাগত পোৱা
অনুবিধাবোৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্ত্তৃপক্ষক দৃষ্টি
আকৰ্ষণ কৰিব খোজো যে প্ৰয়োজন অনুপাতে
সামগ্ৰীৰ অভাৱ আছে। বিশেষকৈ কেৰেড
আৰু বক্সিং খেলৰ অনুবিধা সামগ্ৰীৰ
অভাৱ।

১৯৮৮-৮৯ ইং চনৰ শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদক
হিচাবে মোৰ ওপৰত যি গুৰু দায়িত্ব জাপি দিয়া
হৈছিল সেই দায়িত্ব মই কিমান খিনি সফলতাৰে
পালন কৰিব পাৰিছো তাৰ বিচাৰ্য্যৰ ভাৱ
আপোনালোকৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰিলো।

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আলোচনী

মোৰ কাৰ্য্য কলাপত সহায় কৰা শৰীৰ চৰ্চা
বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক, সাঃ সম্পাদক ঃ
বফিকুল ইছলামৰ লগত বিভাগীয় সম্পাদক
সকল আৰু নৱৰূপ মেচৰ সদস্য সকলে মোৰ
শ্ৰদ্ধাঞ্জলী জ্ঞাপন কৰিছো। বাইদেউ শ্বেখ
বাবিয়া আহমেদ আৰু মিচ লুৰজাহান বেগমলৈ
মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ দিবলৈ নেপাহৰিম।
আৰু যি সকলে মোৰ কাৰ্য্যত বিভিন্ন ধৰণে সহায়

কৰিছে।

সদৌ শেষত শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদক
হিচাবে মোৰ কাৰ্য্যকাল ছোৱাত জ্ঞাত অজ্ঞাত
সকলো ভুল ত্ৰুটি এই প্ৰতিবেদনৰ ভুল ক্ষমা
বিচাৰি নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বতো প্ৰকাৰৰ
দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদন
সামৰিছো। জয়তু নৱজ্যোতি। ইতি—

ধন্যবাদেৰে—

হাসমত আলী আহমেদ

সম্পাদক, শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ

ছাত্ৰ একতা সভা।

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

লঘুখেল বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

লিপিৰ পাতনতি পূৰ আকাশত বঙীন সুৰুঙে ফেহুজালি দিয়াৰ আগতে প্ৰভাতৰ বিগি বিগি সুবেৰে বৈ থকা নিস্তব্ধ বাতিৰ অন্তিম সময়ত এয়া মই মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিলো।

লিখাৰ ছুৱাৰ দলিত অসম আন্দোলনত তথা বিভিন্ন সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ ফলত যি সকল বীৰে অসমৰ মাটি কেচা তেজ্বে বাঙলী কৰি শ্বহীদ বৰণ কৰিছে তেখেত সকলৰ প্ৰতি চিৰ কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ কৰি মহান কৰুণাময়ৰ ওচৰত কৰুণসূবে আত্মাৰ সদগতি কামনা কৰিছো।

ইয়াৰ লগতে আমাৰ নৱজ্যোতি মহাবিদ্যা-লয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ লগতে অধ্যাপক, অধ্যাপিকা সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবে-দিছো আৰু যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক ছাত্ৰ একতা সভাৰ লঘুখেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাবে নিৰ্বাচন কৰিছিল সেই সকললৈ মোৰ হিয়া ভৰা মৰম আৰু আন্ত-ৰিক অভিনন্দন জনাই মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতি-বেদনৰ দ্বাৰা উন্মোচন কৰিছো। ১৯৮৮/৮৯ ইং চনৰ লঘুখেল সম্পাদক হিচাপে মোৰ ওপৰত যি গুৰুদায়িত্ব অৰ্পণ কৰিছিল সেই দায়িত্ব মই কিমানখিনি সফলতাবে পালন কৰিছো তাৰ বিচাৰৰ ভাৱ আপোনালোকৰ ওচৰতে হস্তান্ত কৰিলো।

প্ৰতি বছৰৰ দৰে এই বছৰো নানা সমস্যাৰ

মাজেদি “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” ছয় দিনিয়া কাৰ্য্য-সূচীৰে সমাপ্ত হৈ যায়। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে এই বছৰো কিছুমান খেল অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা নগল। ইয়াৰ প্ৰথম কাৰণ অৰ্থৰ অভাৱ আৰু দ্বিতীয় কাৰণ প্ৰতিযোগীৰ অভাৱ।

সম্পাদক হিচাবে এটা কথা উল্লিখ্যাব খুজিছো যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেলা-খুলাৰ মানদণ্ড সিমান উন্নত ধৰণৰ নহয়। বিশেষকৈ ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত, আনফালে কিছুমান খেলত প্ৰতিযোগীৰো অভাৱ, যিহেতু খেল ধেমালি শিক্ষাৰ এটা অঙ্গ, গতিকে মই খেলুৱৈ সকললৈ অনুৰোধ জনাওঁ যে তেওঁলোকে যাতে এই বিষয়ে বিশেষ ভাবে মনোযোগ দিয়ে।

মোৰ এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে আমাৰ মহাবিদ্যা-লয়ৰ লঘু খেল বিভাগৰ পোৱা অসুবিধা সমূহৰ বিষয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্ত্তৃপক্ষৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজোঁ যে প্ৰয়োজন অনুপাতে খেল সামগ্ৰীৰ ভালেখিনি অভাৱ আছে। বিশেষকৈ টেবুল টেনিচ খেলৰ সামগ্ৰী প্ৰায়েই নাই। গতিকে কৰ্ত্তৃপক্ষৰ ওচৰত টানি অনুৰোধ জনাওঁ যাতে খেল সামগ্ৰী বৃদ্ধি কৰি খেলৰ মানদণ্ড অলপ উন্নত কৰে। লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ মোৰ আবেদন থাকিল যাতে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীয়ে উৎসাহেৰে প্ৰতিযোগীতাত

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আলোচনী

অংশ গ্ৰহণ কৰি খেলৰ মানদণ্ড বজাই ৰাখে। মোৰ কাৰ্য্যকলাপৰ ভিতৰত মোক ওতঃ প্ৰোত ভাবে জড়িত থাকি সহায় কৰা অধ্যাপকলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাজলী নিবেদিছো। লগতে বিভিন্ন ধৰণৰ পৰামৰ্শ তথা খেল পৰিচালনাত সহায় সহযোগীতা আগবঢ়োৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী সকল জিন্মত আলী, আঃ বাছেৰ, বক্ষিকুল ইছলাম ভূঞা, খুৰিফুল ইছলাম, খঃ জাকিব হুছেইন আৰু বান্ধৱী সকল মিনা ভূঞা, নুৰজাহান নেচা, আক্ৰিমা খাতুনলৈ মোৰ আন্তৰিক

শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো। নৱৰূপ মেচৰ সেই সকল ছাত্ৰ বন্ধুলৈ মোৰ আন্তৰিক ওলগ জনাইছো যি সকল মোৰ কাৰ্য্যত বিভিন্ন সহায় কৰিছে।

সদৌ শেষত লঘু-খেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে মোৰ কাৰ্য্য কালছোৱাত জ্ঞাত অন্ত্যাত সকলো ভুল ত্ৰুটি তথা এই প্ৰতিবেদনৰ অপ্ৰত্যা ভুলৰ ক্ষমা বিচাৰি নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বতো প্ৰকাৰে দীৰ্ঘায় কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰ কাপোৰ টানিলো।

জয় হিন্দ—

ধন্য বাদেৰে—

বিয়াজ উদ্দিন কিশোৰ।

সম্পাদক, লঘুখেল বিভাগ।

অংশ গ্ৰহণ কৰি খেলৰ মানদণ্ড বজাই
বাখে। মোৰ কাৰ্য্যকলাপৰ ভিতৰত মোক ওতঃ
প্ৰোত ভাবে জড়িত থাকি সহায় কৰা অধ্যাপকলৈ
আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাজলী নিবেদিতো। লগতে বিভিন্ন
ধৰণৰ পৰামৰ্শ তথা খেল পৰিচালনাত সহায়
সহযোগীতা আগবঢ়োৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী
সকল জিন্ত আলী, আঃ বাছেৰ, বক্ষিকুল
ইছলাম ভূঞা, শ্বৰিফুল ইছলাম, ঃ জাকিৰ
হুছেইন আৰু বান্ধৱী সকল মিনা ভূঞা,
মুৰজাহান নেচা, আক্ৰিমা খাতুনলৈ মোৰ আন্তৰিক

শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো। নৱৰূপ মেচৰ সেই
সকল ছাত্ৰ বন্ধুলৈ মোৰ আন্তৰিক ওলগ
জনাইছো যি সকল মোৰ কাৰ্য্যত বিভিন্ন
সহায় কৰিছে।

সদৌ শেষত লসু-খেল বিভাগৰ সম্পাদক
হিচাবে মোৰ কাৰ্য্য কালছোৱাত জ্ঞাত অজ্ঞাত
সকলো ভুল ত্ৰুটি তথা এই প্ৰতিবেদনৰ অপ্ৰত্য
ভুলৰ ক্ষমা বিচাৰি নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ
সৰ্বতো প্ৰকাৰে দীৰ্ঘায় কামনা কৰি মই মোৰ
প্ৰতিবেদনৰ আৰ কাপোৰ টানিলো।

জয় হিন্দ—

ধন্য বাদেৰে—

ৰিয়াজ উদ্দিন কিশোৰ।

সম্পাদক, লসু-খেল বিভাগ।

তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন ।

বসন্ত বম্যবণ

সৌন্দৰ্য্যৰ ভূৱন ।

আমাৰ কলেজ,

কোকিলৰ ভৃঞ্জণ

ভোমবাৰ গুঞ্জণ

বীণাৰ সুব

আমাৰ কলেজ

সুমিষ্ট মধুৰ ॥

প্ৰীতিৰ অঞ্জলী প্ৰতিবেদনৰ বুলনিত পৰম
কৰুণাময় আল্লাহৰ ওচৰত কাকুতি জনাই পোনতে
সেই সকল ব্যক্তিলৈ মোৰ অকপট ভাল পোৱা
আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদিতোঁ, যি সকল ব্যক্তিয়ে সুদূৰ
পশ্চিম বৰপেটা আৰু পূৱ অভয়াপুৰী অঞ্চলৰ
সংখ্যালঘু অঞ্চলৰ বাহিৰৰ পোহৰৰ বাট দেখাওঁতা
এইয়া আমাৰ নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ সপোন
ৰচিছিল আৰু সৰ্বসন্মতি কামনাৰে এই সংসাৰৰ
পৰা চিৰ বিদায় লৈছে ।

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৮৮-৮৯ ইং
চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ “তৰ্ক আৰু আলোচনা”
বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনত অসমৰ সংখ্যালঘু

জনসাধাৰণৰ অস্থিৰ বন্ধাৰ্থে প্ৰাণ আহুতি দিয়া,
জ্ঞাত, অজ্ঞাত খহীদ সকললৈ জনাইছো, শ্ৰদ্ধাৰ
অঞ্জলী । আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ,
আৰু সমূহ ছাত্ৰ সকললৈ শ্ৰদ্ধা নিবেদিতোঁ ।
এই মহান অনুষ্ঠানৰ এটা গুৰু দায়িত্বৰ ভাৰ
মোক অৰ্পণ কৰাত সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী
লৈ ধন্যবাদ যাচিছোঁ ।

মানুহৰ নৈতিক কৰ্তব্য গঢ়াতহে, ভগ্নাত
নহয় । এই ভাৱক আকোঁৱালীলৈ মইয়ো নতুন
কিৰা গঢ়াৰ অটল আশাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে
জাগ্ৰিত দিয়া, এই মহান দায়িত্বক অবিচল প্ৰতিজ্ঞাৰে
গ্ৰহণ কৰিছিলো । পৰম্পৰাত ফালৰি কাটি নতুন

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় আলোচনী

নতুন সঁজুলি লোৱাৰ আশাৰে যি প্ৰচেষ্টা
কৰিছিলো, সেইয়া আমাৰ আৰ্থিক জুকলা-জুপুৰা
অৱস্থাৰ বাবে সম্পূৰ্ণ কৃতকাৰ্য্য হ'ব পৰা নাই
যদিও, যোৱা উন্নৈশ বছৰৰ ভিতৰত এইয়া
আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰথম সৰ্বোত্তম ভিত্তিত
‘আন্তঃ মহাবিদ্যালয় তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা’ৰ আয়োজন
কৰা হৈছিল । আনকি আন্তঃ মহাবিদ্যালয়
তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত বেলেগ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা
ছাত্ৰৰ পুৰস্কাৰ লাভ কৰিব পাৰিছিল । ইয়াৰ
বাৰে সম্পাদক হিচাবে মোৰ কৃতিত্ব বুলি বখানীৰ
খোজা নাই, যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আমাৰ
মহাবিদ্যালয়লৈ এই গৌৰৱ কৰিয়াই আনিছে,
তেওঁ লোকক ধন্যবাদ যাচিছোঁ ।

দুখীয়া অঞ্চলত আৰ্থিক জুকলা, জুপুৰা
অৱস্থাৰ মাজেৰেও বিখিনি কৰিছোঁ, তাৰ বাবে
ধন্যবাদ বিচৰা নাই, কিন্তু যি খিনি কৰিব পৰা
নাই, তাৰ বাবে ক্ষমা মাগিছোঁ ।

দুখ । বিষয় যি এনেকুৱা আনন্দজনক,
মানসিক প্ৰতিভা বিকাশৰ এক উৎকৃষ্ট
মাধ্যমক আমি অৱহেলা কৰি অংশ
গ্ৰহণ নকৰোঁ । বিশেষকৈ ছোৱালী সকলে এই
বিষয়ে একেবাৰে অৱহেলা কৰা দেখা যায় ।
‘আমি নোৱাৰিম’ ভাৱক সঁজুলি বহি থকা
প্ৰাচীৰ আশা কৰোঁ, এই বছৰ সম্পূৰ্ণ ভাঙি
গৈছে । কাৰণ আমি কেৱল মনোবলত পিছ পৰা
আচলতে পিছ পৰা নহয় । আশা কৰোঁ পৰৱৰ্তী

কালছোৱাত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সমানে অংশ
গ্ৰহণ কৰিব ।

মই স্বীকাৰ কৰিবলৈ বাধ্য যে মোৰ কাৰ্যা-
কালত অধ্যক্ষ মহোদয়ক আদি কৰি সমূহ শিক্ষা
গুৰু সকলে পূৰ্ণ পৰামৰ্শ আৰু লগতে, শাৰীৰিক,
মানসিক দুয়োপ্ৰকাৰে সহায়, সহযোগীতা আগব-
ঢ়াইছে । গতিকে সমূহ ছাত্ৰ সকলৰ ওচৰত
মই চীৰংখীনী । ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ফালৰ
পৰাও মই পূৰ্ণ সহযোগীতা পাইছোঁ । প্ৰায়
৮০% ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শাৰীৰিক শ্ৰম দানেৰে মোক
সহায় কৰিছে । বিশেষকৈ হাসমত আলী, ইমান,
জাহিদুল, আঃ ছামাদ, আজমত, আনোৱাৰ,
এ, জাফৰ, মূৰতুজ, ছেলিম, আফুজা দেৱান,
আঃ ছবুৰ সাহজাহান আলী, ছাত্তুল্লা,
আবুল, তাহেৰ, ছবুৰ আলী, জাহিদুল (মাতুল)
নুৰআলম, ফজলুৰ, আৰু বান্ধৱী আমেলা খাতুন,
মালেকা, খুছিদা, বেৰুকা পাৰবিন বেহেনা
ককিমা, ছুলতানা বেজিয়া, লুকন
নেহাৰ, আলিয়া, মমতাজ, আয়শা বাশিদা,
ফাতেমা আদি কৰি বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-
বান্ধৱীৰ ওচৰত-মই চিৰ কৃতজ্ঞ ।

এই খিনিতে উল্লেখ যোগ্য যে, মোৰ
তহাবধায়ক ছাত্ৰ, অধ্যাপক মান্ননী, বি শৰ্মা,
সাধাৰণ সম্পাদক, খঃ বকিউল ইচলাম, আঃ
মালেক, আৰু এচ, এম, বাহিলা আহমেদ এই
কেই জন ব্যক্তিৰ সহায়ৰ কথা মই এজন কৰি

বা শ্ৰেষ্ঠ, সাহিত্যিক হলে প্ৰকাশ কৰিব পাৰিলে
হেতেন।

আজি মোৰ কাৰ্য্যভাৰৰ শেষত বিদায়ৰ
বেলা বহুতো কথাই মোক জুমুৰী ধৰিছে, সেয়েহে
প্ৰতিবেদন আৰু অপ্ৰাসঙ্গিক হোৱাৰ ভয়ত প্ৰতি-

বেদনৰ মূৰ মাৰিলো। শেষত বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ
আশাৰ ফুলক ফলত ৰূপান্তৰিত কৰিব নোৱাৰাৰ
বাবে ক্ষমা বিচাৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ
সৰ্বমুখী কামনাৰে—

ময়নুল হক

সম্পাদক, তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগ
নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়, কলগাছিয়া।

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰত্যয় বেলাতেই অসমৰ তথা
কথিত বিদেশী খেদা আন্দোলনত হিংসাৰ বা-
মাবলিত প্ৰাণ বিবৰ্জন দিয়া জ্ঞাত-অজ্ঞাত বীৰ
শুহীদ সকলোক সোৱৰিছোঁ।

যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অৰ্থাৎ যি সকল
বন্ধু-বান্ধৱীৰ অহেতু প্ৰচেষ্টাৰ ফলত অসম সংখ্যা-
লঘু ছাত্ৰ সন্থাৰ নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় গোটৰ
পৰা মনোনীত হৈ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ
নিৰ্বাচনত বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বীতাৰে বিজয়ী হলো
সেই সকল বন্ধু-বান্ধৱীক মই মোৰ আন্তৰিক
শুভেচ্ছা জনাইছোঁ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ দায়িত্বভাৰ বহন
কৰোতে বিশেষকৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সঙ্গীত
প্ৰতিযোগিতাৰ সন্ধিয়া কেইটা নিৰ্বাৰিকৈ পৰিচা-
লনাৰ ক্ষেত্ৰত সহায় আৰু সদোপদেশ আগবঢ়ো-
ৱাৰ বাবে অধ্যাপক ভূপেশ শৰ্মা, (Dept. of
Philosophy), অধ্যাপক লুতফৰ ৰহমান,
(Dept. of Zoology), অধ্যাপক নজমুল হক,
(Dept. of English), অধ্যাপক ইচমাইল
ছটাইন ছিকদাৰ, (Dept. of History) অধ্যাপক
আতাউৰ ৰহমান, (Dept. of Eco.) অধ্যাপক
প্ৰদীপ পাল, (Dept. of Zoology) এই
সকল শিক্ষা গুৰুক আদি কৰি সমূহ অধ্যাপক
অধ্যাপিকাৰ ওচৰত মোৰ কৃতজ্ঞতা থাকিল।

একোটা জাতিৰ সাংস্কৃতিক উন্নয়ণে জাতি-
টোক সভ্যতা আৰু সৌন্দৰ্য্য বোধৰ চিনাকী
দিয়ে। সঙ্গীত সংস্কৃতিৰ এটা অংগ। আন
মুখুমাৰ কলাতকৈ সংগীতৰ আবেদন সভ্যতা
বিকাশৰ পিছৰ পৰা এতিয়ালৈ অক্ষুন্ন আছে।
জাতীয় জীৱনত ইয়াৰ প্ৰভাৱ অতুলনীয়।
জাতীয় জাগৰণত সঙ্গীতৰ ভূমিকা মন কৰিব
লগীয়া। উদাহৰণ স্বৰূপে ভাৰতীয় স্বাধীনতা
আন্দোলনৰ বহুতো বিপ্লৱী শিল্পীয়ে ভাৰতীয়
মানুহৰ মনক বৃটিছ শাসনৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ কৰিবলৈ
অনুপ্ৰেৰণা যোগোৱাই দিছিল। অসমতো বিষু
ৰাভা আৰু জ্যোতি প্ৰসাদৰ প্ৰাণ পৰসা গীতত
অসমীয়া জাতিয়ে যি প্ৰেৰণা পালে সেই প্ৰেৰণাৰ
ফলতেই আজি অসমীয়াৰ জাতীয় জীৱন সম্ভৱ
হৈ উঠিছে। গতিকে সঙ্গীত একোটা জাতিৰ
উন্নতিৰ আছিল। বুলি কলে একো ভুল কৰা
নহব।

মই মোৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত
অৰ্থাৎ আগৰ সম্পাদকে এৰি যোৱা কাৰ্য্য সমূহ
সম্পাদনাৰ ক্ষেত্ৰত দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ ওপৰিও
কিছুমান আনুসংগিক কাৰ্য্য যেনে সঙ্গীতত ব্যৱহৃত
বাদ্য যন্ত্ৰৰ মেৰামতি সাধন, প্ৰয়োজন অনুভৱ
হোৱা নতুন বাদ্য যন্ত্ৰ ক্ৰয় আৰু এই বোৰৰ
উপযুক্ত সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা হাতত লোৱা ইয় যদিও

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰথম বেলাতেই অসমৰ তথ্য
 কথিত বিদেশী বেদা আন্দোলনত হিমসৰ বা-
 যাবলিত আৰু বিবৰ্জন দিয়া জাত-অজাত বীৰ
 যুগ্মদ সকলোক সোধিবিহা।
 যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অথবা যি সকল
 বন্ধু-বান্ধৱীৰ অহুত দেৱেশ্বৰ ফলত অসম সংসা-
 ল্য ছাত্ৰ সমূহ নৱজ্যোতি মণিবিদ্যালয় পোহৰ
 পৰা মালীনীতৈৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ
 নিৰ্বাচনত, যি না প্ৰতিদ্বন্দ্বীতাৰ বিজয়ী হ'লো
 সেই সকল বন্ধু-বান্ধৱীক মহু যোৰ আভিৰূপ
 প্ৰভুত একতা সভাৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বীতাৰ বহন
 কৰোঁতে বিশেষকৈ মণিবিদ্যালয় পোহৰ সঙ্গীত
 প্ৰতিযোগিতাৰ সন্ধিয়া কেইটা নিয়মিতক পাৰা-
 লনাৰ ক্ষেত্ৰত সহায় আৰু সন্দেহোদ্দেশ আশ্বস্তি-
 য়াৰ বাবে অধ্যাপক ভূপেন শৰ্মা, (Dept. of
 Philosophy), অধ্যাপক গুৰুনাথ বৰুৱা,
 (Dept. of Zoology), অধ্যাপক অক্ষয় কক,
 (Dept. of English), অধ্যাপক, হুণ্ডাইল
 প্ৰভুত ইতিহাস, (Dept. of History) অধ্যাপক
 আতৰি বৰুৱা, (Dept. of Eco.) অধ্যাপক
 অদীপ পাণ্ডা, (Dept. of Zoology) এই
 সকল শিক্ষা ভূক্ত আদি কৰি সমূহ অধ্যাপক
 অধ্যাপিকাৰ সেৱত যোৰ কৰিবলৈ থাকিল।

একোটা জাতিৰ সাংস্কৃতিক উন্নয়ণে জাতি-
 চৌক সভাতা আৰু সোন্দৰ্য্য বোধৰ চিনাকী
 দিয়ে। সঙ্গীত সংস্কৃতিৰ এটা অংগ। আন
 যুগ্মদৰ কলগীতৰ আবেদন সভাতা
 বিকাশৰ পিছৰ পৰা এতিয়ালৈ অক্ষয় আছে।
 জাতীয় জীৱনত ইয়াৰ ভৱিষ্য অতুলনীয়।
 জাতীয় জগতৰ সঙ্গীতৰ ভূমিকা যেন কবিৰ
 লগীয়া। উদাহৰণ স্বৰূপে ভৱতীয় স্বাধীনতা
 আন্দোলনৰ বহুতো বিপ্লৱী শিষ্টাৰ্থে ভৱতীয়
 যুগ্মদৰ যনক যুগ্ম শাসনৰ বিৰুদ্ধে যুগ্ম কৰিবলৈ
 আঁঠুভেৰণা যোগোৱাই দিছিল। অসমতো বিষ্ণু
 ৰাজা আৰু জ্যোতি কম্পাদৰ আঁণ পৰমা গীতত
 অসমীয়া জাতিয়ে যি ভেৰণা পালে সেই ভেৰণাৰ
 ফলতেই আজি অসমীয়াৰ জাতীয় জীৱন সমূহ
 হৈ উঠিল। গতিকে সঙ্গীত একোটা জাতিৰ
 উন্নতিৰ আধাৰ বুলি ক'লে একো ভুল কৰা
 নহয়।
 মহু যোৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত
 অৱশ্যে আগৰ সম্পাদকে এৰি যোৱা কামী সমূহ
 সম্পাদনাৰ ক্ষেত্ৰত দক্ষিণ গ্ৰহণ কৰাৰ অপৰিহাৰ
 কিছুমান আন্তঃসংগীত কামী যেনে সঙ্গীতত ব্যৱহৃত
 বাদ্য যন্ত্ৰৰ যোৰাযতি শব্দ, প্ৰয়োজন অৱস্থায়
 বোকা নতুন বাদ্য যন্ত্ৰ কয় আৰু এই বোকাৰ
 উন্নয়নক সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা হাতত লোৱা কয় যদিও

অর্থৰ অভাৱত আধৰুৱা হৈ থাকিল। আশা কৰো পাছৰ সম্পাদক জনে ইয়াক সম্পূৰ্ণ কৰি তুলিব। আচলতে সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদক জনে জাতিৰ সাংস্কৃতি উন্নয়নৰ ফালে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি ল'লে। কিয়নো সংগীত আৰু সংস্কৃতিয়ে হৈ কোনো জাতিৰ সাহিত্য বোৱাই নিব পাৰে। এই মনোভাৱ লৈ মই সম্পাদক হিচাপে যিখিনি কৰিব পাৰিছিলো। বা কিমান খিনি অৱশিষ্ট হৈ আছে সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয়। ভাবিলে দুখ লাগে যে আমাৰ এই পিচ পৰা অঞ্চলৰ দুখীয়া কলেজ খনৰ আৰ্থিক অৱস্থা অতি শোচনীয়। অসমৰ আন আন কলেজৰ লগত ইয়াক তুলনা কৰিব নোৱাৰি। কিয়নো আন আন কলেজ সমূহৰ আৰ্থিক অৱস্থা অতি টনকিয়াল। এইবোৰৰ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ আৰ্থিক ভাণ্ডাৰ খুব শক্তি শালী। যাৰ বাবে এই কলেজ সমূহে অসমীয়া সমাজৰ সাংস্কৃতিক উন্নয়ন সাধনৰ লগতে কলেজ খনৰো মান দণ্ড বঢ়াবলৈ সক্ষম হৈছে। আন্ত মহাবিদ্যালয় সংগীত প্ৰতিযোগিতাত সুনাম অৰ্জন কৰি নিজ কলেজ খনৰো গৌৰৱ বিলাব পাৰিছে। কিন্তু আমাৰ? আমাৰ কলেজৰ উক্ত ভাণ্ডাৰত অর্থৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হোৱা বাবে আমি তেনে বিষয় কল্পনা কৰিব পৰা নাই। আশা কৰো আমাৰ কলেজ খনৰো এই বিভাগটো এদিন শক্তিশালী হৈ উঠিব।

সেয়া হলেও এটা বিষয়ত মই নিজকে ধন্য মানিছো যে মোৰ কাৰ্য্যকালত কলেজ উইকৰ সংগীত সন্ধিয়া কেইটা বংগ ৰূপত ফুটাই তুলিব নোৱাৰিলেও নীতিগত ফালৰ পৰা অনাধীকাৰ্য্য নহয় বুলি মোৰ ধাৰণা। প্ৰতি যোগিতা মূলক সংগীত সন্ধিয়া কেইটা কোলাহল পূৰ্ণ সমগ্ৰ কলগাছিয়া খনেই নীচৰ নিস্তৰতাৰ মাজেৰে উপভোগ কৰিব পাৰিছে, বুলি মোৰ অবিশ্বাস নহয়। কাৰণ মোৰ এটা মাত্ৰ উদ্দেশ্য আছিল যে বিভিন্ন কলা কৃষ্টিৰ মাজেৰে সংস্কৃতিৰ বিকাশ সাধন কৰাটো। সেয়ে, মই পাৰ্থ্যমানে চেষ্টা চলাইছিলো। কিন্তু আগতে উল্লেখ কৰা দুৰ্বল অৰ্থনৈতিক অৱস্থায় বাধা দিয়াত কিছুমান বিষয়ত মই অকৃতকাৰ্য্য হৈছিলো। গতিকে সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য বিষয়।

মহাবিদ্যালয় স্বেচ্ছাসেৱক সঙ্ঘৰ প্ৰতিযোগিতাৰ ওপৰিও মোৰ কাৰ্য্যকালত কলেজৰ তান আন অনুষ্ঠানত সংগীতৰ এটা অকৰ্মণীয় দিশ হিচাপে ফুটি উঠিছিল। এই ক্ষেত্ৰত একেধাৰে বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ শিল্পী, সাহিত্যিক, অভিনেতা আৰু ভাটিক আঃ ছামাদৰ সহায়, সহযোগিতা মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনত সোণালী আখৰেৰে লিখা থাকিব। লগতে জুলহাস আৰু জাবেদৰক সোৱৰিছো।

শেষত এটা বিষয় কৃতজ্ঞতাৰে স্মৰণীয়কৈ উল্লেখ নকৰিলে প্ৰতিবেদনৰ সাৰ্থকতা বিচাৰি

পোৱাটো যেনেদৰে কঠিন হ'ব তেনেদৰে সম্পাদকৰো নিজ মনোবৃত্তিৰ লাঘৱ ঘটিব পাৰে বুলি সন্দেহ। সেয়ে উক্ত বিভাগৰ ভাৱ প্ৰাপ্ত অধ্যাপক মাননীয় আয়নাৰ হক চাহাব (অৰ্থনৈতিক বিভাগ)ৰ নাম উল্লেখ নকৰিলে নহয়। তেওঁৰ সহায়, সহানুভূতি মোৰ জীৱনক শিক্ষাৰ মূল। তেওঁ যি অনুপ্ৰেৰণাৰে মোক আগলৈ বাট দেখুৱাইছে সি সময়ৰ প্ৰতিটো ক্ষণতেই মোৰ বাবে ভোটা ভৰা হিচাপে জিলিকি থাকিব। তেওঁৰ অমায়িক মনৰ গান্ধীৰ্য্যতা মোৰ মানস পটত আজীৱন ভাঁহি থাকিব। এই প্ৰসংগতে মোৰ মানসিক জীৱনৰ বিকলংগ খিনিক নতুনকৈ ৰূপ দিয়াত সহায় কৰা মাননীয় আঃ খালেক (জেনেৰেল) মহোদয়ৰ ওচৰতো মই কৃতজ্ঞ।

মোৰ বন্ধু আঃ ছামাদৰ আদি কৰি মোৰ কাৰ্য্যময় সম্পাদকীয় সময় খিনিত বিভিন্ন ধৰণে সহায় আৰু সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মঃ জুলহাস আলী মণ্ডল, মঃ জাবেদৰ বহমান, ইমামুল হক, জাহিদুল ইচলাম, কুবপান আলী, মতিয়াৰ বহমান, নজৰুল ইচলাম, ইস্তাহুল ইচলাম, ফজলুৰ বহমান, বকিফুল ইচলাম, (G.S) আমিন হকবত (S.M), মিছ নকৰনাহাৰ (S.G.C.R), ময়নুল হক (S.D) মঃ মোবতুছ আলী (S.B.C.R), মঃ গুলজাৰ হুচাইন (S.S.S), মঃ ছাহিদুল ইচলাম, (A.G.S), মাস্তুব্ব বহমান (S.M.G) এই সকল বন্ধু-বান্ধৱী লৈ মোৰ আন্তৰিক আভিনন্দন থাকিল।

তাবোপৰি মোৰ কাৰ্য্য জীৱনৰ বিগত বছৰটোত নিজৰ স্বাৰ্থক আওকাণ কৰি মোলৈ দেখুৱা সহানুভূতিত সন্তুষ্ট হৈ মিচ জামিলা খাতুন আৰু মিচ জৰিণা খাতুনৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিক প্ৰশংসা থাকিল। এই ক্ষেত্ৰত মিচ কোহিনুৰ বেগমৰ নাম উল্লেখ নকৰাটোও এটা ডাঙৰ অনাৰ্য্য হ'ব পাৰে বুলি ভৱত তাইলৈ মোৰ আন্তৰিক মৰম মাছি প্ৰতিবেদনৰ পৰা মেলানি মাৰ্গিলো।

জয়ন্ত নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়

ধন্যবাদেৰে—

আতাউৰ ৰহমান,
সম্পাদক সাংস্কৃতিক বিভাগ

ସମ୍ପାଦକ ମାନ୍ୟତା ବିଭାଗ

ଆବୃତ୍ତିର ବର୍ତ୍ତମାନ

ସମ୍ପାଦକ—

କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ନରକୋତି ସହାବିଭାଗୀ

ସାମାଜିକ

ଆବୃତ୍ତିର ସମୟ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଚିନ୍ତାଧାରା ମଧ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ

ଭବିଷ୍ୟତର ସମସ୍ତ କାମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

କୋଷର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ଆବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟ

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে সেই সকল মহান ব্যক্তি সকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদিত হৈ যি সকল ব্যক্তিৰ একান্ত শিৰশ্ৰমে এইখন অঞ্চলৰ দুখীয়া ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ উচ্চ শিক্ষাৰ ভেটি নিৰ্মাণ কৰি গল। ১২ মৌৰ কাৰ্য্য কালছোৱাত সকলো দিশতে সজ প্ৰয়াসৰে আগবঢ়াই নিয়া ভাব প্ৰাপ্ত অধ্যাপিকা মিচ জয়ন্তী দেৱী মাননীয় অধ্যক্ষ দেৱ আৰু মোৰ বন্ধু বান্ধৱী সকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে কৰণীয় বহুতো থাকিলেও সুযোগ আৰু অৰ্থৰ অভাৱত সেই তিনি কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে মই দুঃখিত মোৰ কাৰ্য্য কালছোৱাৰ ভিতৰত উল্লেখনীয় কাম দুটা হৈছে (ক) দেৱাল ঘড়ী এটা আৰু (খ) ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাত নামাজৰ বাবে অটু তীয়া ব্যৱস্থা। দুখৰ বিষয় বেছি ভাগ ছোৱালীৰে নামাজৰ প্ৰতি-শিক্ষাসুখৰ ক্ষীণ। অৱশ্যে নামাজৰ ক্ষেত্ৰত বিৰাট এটা অনুবিধা বৈ আছে সেয়া হল নিয়মিত পানীৰ ব্যৱস্থা। আশা কৰো এইবাৰৰ

‘জয়ন্ত নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়’
‘জয়ন্ত নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা’।

মিচঃ নুবুন নাহাৰ
সম্পাদিকা ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

পৰম কৰুণাময় সৃষ্টি কৰ্ত্তীৰ ওপৰত দিওঁ
ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন দাখিল
কৰিলো।

প্ৰতিবেদনৰ আবস্থাপিত জ্ঞানৰ পোহৰ
ভৰণ কৰা এইখন মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতি মোৰ
আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। ইয়াৰ লগত
সকল মহান ব্যক্তিৰ অশেষ চেষ্টাৰ ফলত
মি জ্ঞান লাভ কৰিবলৈ সুবিধা পাইছো বা
ইখন মহাবিদ্যালয় গঢ়লৈ উঠিছে সেই সকল
মান ব্যক্তিলৈ মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালো।
য়াৰ ওপৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহো-
দয় উপাদক্ষ লগতে সমূহ শিক্ষা গুৰুলৈ মোৰ
আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছো, যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
কু বাঞ্চৱীয়ে মোক ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পা-
ক হিচাবে মনোনীত কৰিছিল সেই সকললৈ
ই আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছো।

প্ৰিয়, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু বান্ধৱী সকল, এজন
সম্পাদক হিচাবে মই আপোনালোকৰ আগত
কিমান খিনি সেৱা আগবঢ়ালো, সেই খিনিহে
আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য বিষয়।

অৱশ্যে আপোনালোকে অনুভৱ কৰিব
পাৰিছে যে, মহাবিদ্যালয় এখনৰ ছাত্ৰ জিৰণি
কোঠা হিচাপে যি খিনি সামগ্ৰীৰ প্ৰয়োজন হয়,

সেই খিনি আমি পোৱা নহি। কাৰণ আমাৰ
এই অঞ্চলখন দুখীয়া অঞ্চল সেয়ে আমাৰ
দৈনন্দিন নানা বস্তুৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছে।
এই অভাৱৰ মাজতে থাকি প্ৰতি বছৰে সম্পাদক
সকলে মহাবিদ্যালয় কৰ্ত্তৃপক্ষৰ পৰা কিছু পৰিমাণৰ
প্ৰয়োজন পুৰণ কৰি গৈছে। এই বছৰ মই
ভাবিছিলো যে আমাৰ যিবোৰ অভাৱ আছে
সেইবোৰ আংশিক ভাৱে হলেও কিছু পৰিমাণে
পুৰণ কৰিম।

কিন্তু আৰ্থিক অভাৱৰ কাৰণে মোৰ আশা
ফলবতী নহল। তথাপি আৰ্থিক অনাটনৰ মাজত
থাকিও কিছু পৰিমাণৰ বস্তু আদায় কৰিবলৈ
সমৰ্থ হৈছোঁ। সেইখিনি অৱশ্যে আপোনালোকে
অনুভৱ কৰিছে। এতিয়াও এখন মহাবিদ্যালয়ৰ
ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা হিচাপে বহু ধৰণৰ বস্তু
(সামগ্ৰী)ৰ অভাৱ বৈ আছে।

এইখিনিতে মই নতুন কৈ উঠি অহা সম্পাদক
জনৰ ওপৰত আশা ৰাখো যে, যিবোৰ অভাৱ
এতিয়াও আছে, সেইবোৰ অভাৱ মহাবিদ্যালয়
কৰ্ত্তৃপক্ষৰ পৰা আদায় কৰিব।

মোৰ কাৰ্য্যকালত যিসকল ব্যক্তিয়ে মোৰ
কাৰ্য্যক নানা ধৰণে সহায় আৰু পৰামৰ্শ আগবঢ়াই
হৈছে সেই সকল ব্যক্তি মোৰ বাবে চিৰস্মৰণীয়

পৰম ককণাময় শৃষ্টি কলী'র উপরত স্থিতির
হইতে জীবিত কোঠার বায়িক প্রতিবেদন পাঠ্য

১৮৭৬।

Our Ex- Editor

1st Issue—	ROFIQUL ISLAM		1979-80
2nd "	—L. M. KHAN		1981-82
3rd "	—M. MAZEDUR RAHMAN		1982-83
4th "	—RUSTOM ALI AHMED		1983-84
5th "	—MISS. MAHMUDA KHANUM		1984-85
6th "	—NURUL ISLAM		1985-86
7th "	—MANIR UDDIN AHMED		1986-87
8th "	—ABDUS SAMAD AHMED		1987-88

নৱজ্যোতি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ হকে আলোচনী সম্পাদক হজৰত আগিনব দ্বাৰা
সম্পাদিত, প্ৰকাশিত আৰু মাষ্টাৰ প্ৰিন্টাৰ্চ, কলগাছিয়াত মুদ্ৰিত।